

approbationis/cōfirmationis/cōmunitiōis/rogationis/moni-
 tiōis/hortationis/mādati/et cōstitutiōis infringere/vel ei au-
 su temerario cōtraire. Si quis autē hoc attemptare p̄sumpserit
 indignationē omnipotētis dei et beatorū Petri et Pauli aplo-
 rum eius se nouerit incurfurū. Datum Astantue. Anno incar-
 nationis dñice AD. cccc. lix. Idie Non Augusti. Pontifica-
 tus nostri Anno primo. Ceterū vt earundē litterarū tenor
 p̄dictus sic insertus omnimodā rei facti certitudinē faciat apo-
 stolica auctoritate decernimus vt illud ydem robur eandemq̄
 vim et eundē vigorem dictus tenor per omnia habeat que ha-
 berent originales littere supradicte/et etiam prozsus eidem te-
 nori fides adhibeatur quancūq̄ et vbiq̄ siue in iudicio si-
 ue alibi vbi fuerit exhibitus vel ostensus/et eidem firmiter ste-
 tur in omnibus sicut eisdem originalibus litteris staretur si fo-
 rent exhibite vel ostense. Per hoc autē nullū ius cuiq̄ de nouo
 acquiri volumus/sed antiquū tantūmodo cōseruari. Nulli er-
 go oīno hominū liceat hanc paginā nostre cōstitutionis et vo-
 luntatis infringere/vel ei ausu temerario cōtraire. Si quis au-
 tem hoc attemptare p̄sumpserit/indignationē omnipotentis
 dei et beatorū Petri et Pauli aplozum eius se nouerit incurfu-
 rum. Datum Rome apud sanctū Petrum. Anno incarnatio-
 nis dominice AD. cccc. lxxv. Non Martij. Pontificatus nostri
 Anno quinto.

Privilegi dñi Innocētij pape: viij.

Prima declaratio et cōfirmatio. Quod ab-
 bates/monachi/abbatisse/moniales/va-
 salli/subditi/seruiētes/monasteria/loca/
 et mēbra/ac omnia bona ordinis semp
 fuerūt sub summi pōtificis et sedis aplice
 p̄tectione/et ei immediate subijciuntur.

Sūtq̄ exēpti z exēpta ab omni iurisdictione episcoporum ordinariozū/ ipsozūq̄ officialiū. Et q̄ nō tenemur ad p̄stationē aliquarū collectarū / seu subsidiozū/ aut p̄curationū/ z aliarū exactionū p̄ sedem aplicam seu eius legatos/ aut eozū auctoritate/ seu p̄ locozū ordinarios aut alios p̄ tēpore impositoꝝ/ cōfirmādo litteras desup̄ confectas/ z supplēdo defect⁹. Et nihilomin⁹ de abūdantiōzi gratia de nouo monasteria/ loca/ mēbra/ z bona omnia p̄sentia z futura/ necnō abbates/ abbatissas. zc. vt p̄mittitur sub beati Petri z sedis aplicę p̄tectione suscipit/ z ab omni iurisdictione/ sup̄ioritate/ correctione/ visitatione/ dominio/ z p̄tate epozum/ z iudiciū ordinarioꝝ/ eozūq̄ officialiū/ necnō a solutione subsidiozū/ etiā caritativozū p̄curationū collectarū z aliarū exactionū p̄petuo p̄sus eximit/ z totaliter liberat/ z sedi p̄dicte imediate subiicit/ ita q̄ epi z ordinarij/ etiā ratione delicti/ aut cōtractus/ aut rei de qua agerētur nullā in nos/ z loca/ ac bona nostra tāq̄ p̄sus

Exemptio.

271.

exemptos ⁊ exempta iurisdictionē/ domi-
niū/ vel potestātē exercere/ aut sententias
excōis/ suspēn/ seu interditi/ aut quascūq;
alias censuras pmulgare p̄nt. Nec possu-
mus corā illis aut sedis aplice delegatis
vocari/ nisi in corū litteris de p̄sentibus
de verbo ad verbū fiat mentio/ aut quo-
uis modo directe vel indirecte cōtra istos
molestari.

Innocentius Epus seruus ser-
uorum dei. Ad p-
petuā rei memoriā. Ad Romani p̄tificis spec-
tat officiū suorum p̄decessorum inherēdo vesti-
gīs/ illa que per ipsos p̄decessores laudabiliter
ac p̄uida ratione p̄ statu ⁊ quiete p̄sonarū sub
regulari obseruantia assidue studio pievite va-
cantiū gesta sunt/ vt maiorē obtineāt roboris
firmitatē/ quo sepius fuerint aplice p̄sidio cōmunita/ sui p̄ssi-
dij munimine roborare/ ac illa etiā de nouo cōcedere put rati-
onabiles cause suadent/ ⁊ id in dño cōspicit salubriter expedi-
re. Sane p̄ parte dilectorū filiorū Johannis Listercū Labilo-
nenū diocē/ aliorūq; Listercienū ordinis monasteriorū abbatū/ et
cōuentuū eorundē nobis nuper exhibita petitio cōtinebat/ qd
licet ipsi eorūq; ac dicti ordinis monasteria tam virozū q̄ mu-
lierū/ ⁊ alia religiosa loca ⁊ mēbra/ ac monachi/ moniales/ va-
salli/ subditi/ ⁊ eis seruiētes/ bonaq; omnia/ iā dudū p̄ plures
Romanos pontifices p̄decessores nostros sub ipsorū pontifi-
cū ⁊ aplice sedis p̄tectione recepti ⁊ recepta/ ac sedi p̄dicte im-
mediate subiecti ⁊ subiecta/ necnō ab omni iurisdictione ordi-
naria exempti ⁊ exempta fuerint/ eisq; cōcessum extiterit vt ad

p̄stationē aliquarū collectarū/seu subsidiorū/aut p̄curacionū/
 ⁊ aliarū exactionū p̄ sedem p̄dictā/seu eius legatos/aut ipsoꝝ
 auctoritate ⁊ mandato/seu p̄ locorū ordinarios/vel alios pro
 tēpore impositorū nō tenerent/ tamē desiderant p̄ maiori corū
 quiete premissis receptioni/ subiectioni/ ⁊ alijs p̄dictis etiā no-
 stre approbationis robur adijci/ illaq; omnia etiā p̄ nos eis de
 nouo cōcedi. Quare pro parte abbatū ⁊ cōuentuū p̄dictorum
 nobis fuit humiliter supplicatū vt receptioni/exemptiōi/ ⁊ sub-
 iectioni p̄dictis/ac singulis desuper cōfectis litteris pro illo:ū
 subsistētia firmiori robur nostre approbationis adijcere/ac eos
 necnō monasteria/loca/membra/monachos/moniales/vasal-
 los/subditos/seruētēs/ ⁊ bona omnia h̄mōi de nouo sub no-
 stra ⁊ sedis p̄dicte p̄tectione suscipere/ac ab huiusmodi iurisdic-
 ctione p̄petuo eximere ⁊ totaliter liberare/ aliasq; in premissis
 oportune p̄uidere de benignitate ap̄lica dignaremur. Nos igi-
 tur qui in singulorū sub regulari obseruatiā pie vite studio va-
 cātū quiete reficimur/cupiētes vt religiosi dicti ordinis/quos
 pre ceteris p̄pter vberes fructus quos in militanti ecclesia cō-
 tinue bonis eorū operibus afferunt/in visceribus gerimus ca-
 ritatis eo liberius diuinis beneplacitis insistere possint/ quo a
 sede p̄dicta maiori libertatis priuilegio nouerint se cōmuni-
 tos/h̄mōi supplicationibus inclinati/receptionē/exemptionē/
 subiectionē/ac singulas desuper cōfectas litteras cū oibus ⁊ sin-
 gulis in eis cōtentis clausulis/auēte ap̄lica ⁊ ex certa sciētia te-
 nore p̄sentū approbam⁹/ac p̄petue et inuiolabilis firmitat⁹ ro-
 bur obtinere decernim⁹/ sup̄plentes oēs ⁊ singulos defectus si
 qui forsan iteruenerint in eis dē. Et nihilomin⁹ p̄ potioris cau-
 tele suffragio monasteria/loca/membra/bona oia p̄dicta p̄sentia
 ⁊ futura/abbates/abbatissas/monachos/moniales/vasallos
 subditos/ ⁊ seruētēs p̄fatos/nunc ⁊ p̄ tēpore existētes/auēte ⁊
 sciētia p̄fatis/sub beati Petri ⁊ sedis p̄dicte atq; nostra p̄tec-
 ctione suscipimus/ac ab omni iurisdictione superioritate/correc-
 ctione/visitatione/dominio/ ⁊ p̄tate archiep̄oꝝ/ep̄oꝝ ⁊ aliorū
 iudiciū ordinarioꝝ/eorūq; vicarioꝝ ⁊ officialiū quorumcūq;/
 necnō a solutione subsidiorū etiā caritatiuorū/ p̄curacionū/

collectarū ⁊ aliarū exactionū/hmōi p tēpore imponendarū/au-
 ctoritate ⁊ sciētia p̄fatis p̄petuo p̄orsus eximimus/ ⁊ totaliter
 liberamus/ac nobis ⁊ sedi p̄dicte imēdiate subūcimus/ita q̄ ar-
 chiep̄i/ep̄i/ordinarij/vicarij/iudices/ ⁊ officiales predicti etiam
 ratione delicti/aut cōtractus/vel rei de qua ageretur v̄bicunq̄
 cōmittat delictum iniat cōtractus/aut res ipsa consistat/nullā
 in eos ⁊ eorū aliquē aut monasteria/mēbra/ ⁊ bona p̄dicta tan-
 q̄ p̄sus exemptos ⁊ exempta iurisdictionē/correctionē/supe-
 rioritatē/dominiū/vel potestatem exercere/aut excōicationis/
 suspensionis/vel interditi/aut quasuis alias sentētiās/censu-
 ras/ ⁊ penas ecclesiasticas p̄mulgare p̄sumant/seu possint aut
 debeant quoquō. Nec ipsi sic exempti corā illis aut ipsi? sedis
 delegatis/vel subdelegatis/nisi in litteris eis p̄ tēpore directis
 de p̄sentibus specialis specifica ⁊ expressa/ac de v̄bo ad v̄-
 bū mentio fiat ad iudiciū euocari/aut quouismodo directe vel
 indirecte molestari possint. Decernētes oēs ⁊ singulos proces-
 sus sentētiās/censuras ⁊ penas/quos ⁊ quas p̄ archiep̄os/ep̄i-
 scopos ordinarios/iudices/vicarios/ ⁊ officiales p̄dictos/seu
 eorū aliquē cōtra abbates/ ⁊ alios exemptos/necnō monaste-
 ria/ ⁊ loca huiusmodi etiā exempta/vt p̄fertur haberi/vel pro-
 mulgari/necnō quicquid secus super his ab eis ⁊ alio quoquā
 quauis auctoritate sciēter vel ignorāter cōtigerit attemptari/
 irrita ⁊ inania nulliusq̄ roboris vel momēti. Nō obstaū felicis
 recordationis Innocētij pape. iij. etiā p̄decessoris nostri/ que
 incipit/ Volentes/ ⁊ alijs cōstitutionib⁹ ⁊ ordinationib⁹ apo-
 stolicis/statutis quoq̄ ⁊ cōsuetudinib⁹ monasterioꝝ ⁊ ordinis
 predictorū/iuramento cōfirmatione ap̄lica/vel quauis firmi-
 tate alia roboratis/necnō omnib⁹ illis que in singulis litteris
 p̄dictis cōcessum est nō obstare ceterisq̄ cōtrarijs quibuscūq̄.
 Verū q̄ difficile foret presentes litteras ad singula queq̄ loca
 in quib⁹ expediēs foret deferre/volum⁹ ⁊ p̄fata auctē decerni-
 mus q̄ illarū trāsumptis manu publici notarij inde rogati sub-
 scriptis ⁊ sigillo alicui⁹ curie ecclesiastice aut p̄sone in dignita-
 te ecclesiastica cōstitute munitis/ea p̄sus in iudicio ⁊ extra et
 alias v̄bilibet fides adhibeat que p̄sentib⁹ adhiberet si essent

exhibite vel ostense. Nulli ergo oino hominū liceat hanc paginā nostre approbatiōis / decreti / suppletionis / susceptionis / exēptionis / liberatiōis / subiectiōis / cōstitutionis / ⁊ volūtatis infringere / vel ei ausu temerario cōtraire. Si q̄s aut̄ hoc attēptare p̄sūperit / indignationē oipotētis dei / ac brōꝝ Petri ⁊ Pauli ap̄loꝝum ei⁹ se nouerit incursturū. Datū Rome apud sanctū Petrū. Anno incarnationis dñice M. cccc. lxxxvij. iij. kl. Septembꝛis. Pontificatus nostri Anno tertio.

Eiusdē. Bulla executorialis in forma rigorosa puilegij imediate p̄cedentis cōtinentēs ip̄m de verbo ad verbū cōmitteñ ab bati sancti Stephani Diuioneñ / necnon decanis Parisieñ ⁊ Lameraceñ cū magna ptāte vt faciāt nos gaudere oib⁹ in dicta bulla cōtentis. Uide bene textū.

Innocentius Ep̄s seruus seruorum dei. Dilectis filijs abbati monasterij sancti Stephani de Diuione Lingoneñ diocesis ⁊ Parisieñ ac Lameraceñ ecclesiarū decanis. Salutē ⁊ aplicam benedictionē. Hodie a nobis emanarūt littere tenoris subsequētis. **Innocētius** Ep̄s seruus seruoz dei. Ad ppetuam rei memoriā. Ad Romani p̄tificis spectat officiū suoz p̄decessoz inherēdo vestigijs illa q̄ p̄ ip̄os p̄decessores laudabiliter ac p̄uida rōne p̄ statu ⁊ quiete p̄sonarū sub regulari obseruātia assidue studio pie vie vacatiū gesta sūt / vt maiore obtineāt roborē firmitatē q̄ sepi⁹ fuerint aplico p̄sidio cōmunita / sui p̄sidij munimine robore / ac illa etiā de nouo cōcedere put rationabiles cause suadent / ⁊ id in domino p̄spicit salubriter expedire. Sane p̄ parte

dilectorū filiorū Iohannis Cisterciē Cabilonēsi diocē aliorūq;
 Cisterciē ordinis monasteriorū abbatū z cōuentuū eorūdem
 nobis nup exhibita petitio p̄tinebat. Quia licet ipsi eorūq; ac di-
 cti ordinis monasteria tam virozū q̄ mulierum/ z alia religiosa
 loca z mēbra/ ac monachi/ moniales/ vasalli/ subditi/ z eis ser-
 uientes bonaq; oīa iādudū p̄ plures Romanū pōtiffices p̄deces-
 sores nostros sub ipsoz pontificū z aplice sedis p̄tectione recep-
 ti z recepta/ ac sedi p̄dicte imēdiate subiecti z subiecta/ necnon
 ab omni iurisditōe ordinaria exēpti z exempta fuerint/ eisq; cō-
 cessū extiterit vt ad p̄stationē aliquarū collectarū seu subsidio-
 rū/ aut p̄curationū/ z aliarū exactionū p̄ sedem p̄dictā/ seu eius
 legatos/ aut ipsoz auctoritate z mādato/ seu p̄ locozū ordina-
 rios vel alios p̄ tēpore impositorū nō tenerētur/ tñ desiderant
 p̄ maiori eorū quiete p̄missis receptioni subiectioni/ z alijs pre-
 dictis etiā nostre aprobatiōis robur adūci. Illaq; omnia etiā
 p̄ nos eis de nouo cōcedi. Quare p̄ parte abbatū z cōuentuū
 predictorū nobis fuit humiliter supplicatū/ vt receptioni/ ex-
 emptioni/ z subiectioni predictis/ ac singulis desup confectis
 litteris p̄ illorū subsistentia firmiori robur nostre aprobatiōis
 adūcere/ ac eos/ necnō monasteria/ loca/ membra/ monachos/
 moniales/ vasallos/ subditos/ seruientes/ z bona omnia hmōi
 de nouo sub nostra z sedis p̄dicte p̄tectione suscipere/ ac ab hu-
 iusmodi iurisdictione p̄petuo eximere/ z totaliter liberare/ ali-
 asq; in premissis oportune p̄uidere de benignitate apostolica
 dignaremur. Hos igitur qui in singuloz sub regulari obseruā-
 tia pie vite studio vacantiū quiete reficimur/ cupientes vt reli-
 giosi dicti ordinis quos p̄ ceteris p̄pter vberes fructus quos
 in militanti ecclesia cōtinue bonis eorū operibus affeūt/ in vi-
 sceribus gerimus caritatis eo liberius diuinis beneplacitis in-
 sistere possint/ quo a sede p̄dicta maiori libertatis priuilegio no-
 uerint se cōmuniter/ hmōi supplicationibus inclinati/ receptio-
 nē/ exemptionē/ subiectionē/ ac singulas desup cōfectas litte-
 ras cū omnibus z singulis in eis p̄sentis clausulis auctoritate
 aplice z ex certa nostra scientia tenore p̄sentū aprobamus/ ac
 p̄petue z inuolabilis firmitatē/ robur obtinere decernim⁹/ sup-

277

plentes omnes et singulos defectus si qui forsan interuenerint
in eisdem. Et nihilominus pro potioris cautele suffragio/monaste-
ria/loca/membra/bona omnia predicta/presentia et futura/abbates
abbatissas/monachos/moniales/vasallos/subditos/et serui-
entes prefatos/nunc et pro tempore existentes/auerte et scientia prefatis/
sub beati Petri et sedis predictae atque nostra protectione suscipimus/
ac ab omni iurisdictione/superioritate/correctione/visitatione/do-
minio/et potestate/archiepiscoporum/episcoporum/et aliorum iudicium ordinario-
rum/et vicario-
rum et officialium quorumcumque/necnon a solutione subsidi-
orum etiam caritativorum/procuracionum/collectarum/et aliarum exactio-
num/humani pro tempore imponendarum/auerte et scientia prefatis/perpe-
tuo prius eximimus et totaliter liberamus/ac nobis et sedi predictae
immediate subijcimus/ita quod archiepiscopi/episcopi/ordinarii/vicarii/iudi-
ces/et officiales predicti/etiam ratione delicti/aut contractus/vel rei
de qua age-
re ubique committat delictum iniuste contractus aut res
ipsa persistat nullam in eos et eorum aliquam/aut monasteria/membra/
et bona predicta tanquam prius exemptos et exempta/iurisdictionem/
correctionem/superioritatem/dominium/vel potestatem exercere/
aut excommunicationis/suspensionis/vel interdicti/aut qual-
uis alias sententias/cesuras/et penas ecclesiasticas promulgare pre-
sumant/seu possint aut debeant/quoquoque/nec ipsi sic exempti co-
ra illis aut ipsi sedis delegatis vel subdelegatis/nisi in litteris
eis pro tempore directis de presentibus specialis/specifica et expressa ac
de verbo ad verbum mentio fiat ad iudicium euocari/aut quouis-
modo directe vel indirecte molestari possint. Decernentes omnes
et singulos processus/sententias/cesuras/et penas/quos et quas
per archiepiscopos/episcopos/ordinarios iudices/vicarios/et officiales pre-
dictos/seu eorum aliquam/contra abbates et alios exemptos/necnon
monasteria et loca humani etiam exempta ut profertur haberi vel pro-
mulgari/necnon quicquid secus super his ab eis et alio quocumque qua-
uis auctoritate scienter vel ignoranter contigerit attemptari/irri-
ta et inania/nulliusque roboris vel momenti. Non obstantibus felicis re-
cordationis Innocentii pape. iiii. etiam predecessoris nostri/qui incipit
Volentes/et alijs constitutionibus et ordinationibus apostolicis/statutis
et consuetudinibus monasteriorum et ordinis predictorum/iuramento

confirmatione apostolica vel quavis firmitate alia roboratis.
 Necnō omnibus illis que in singulis litteris predictis concessum est nō obstare/ceterisq; p̄trariis quibuscūq;. Verum quia difficile foret p̄sentes litteras ad singula queq; loca in quibus expediens foret deferre volumus/et p̄fata auctoritate decernimus q̄ illarū trāsumptis manu publici notarij inde rogati subscriptis/et sigillo alicuius curie ecclesiastice/aut p̄sone in dignitate ecclesiastica p̄stitute munitis/ea prozsus in iudicio et extra et alias vbilibet fides adhibeatur que p̄sentibus adhiberetur si essent exhibite vel ostense. Nulli ergo omnino hominū liceat hanc paginā nostre approbationis/decreti/suppletionis/susceptionis/exemptionis/liberationis/subiectionis/cōstitutionis et voluntatis infringere/vel ei ausu temerario cōtraire. Si quis autē hoc attemptare p̄sumpserit/indignationē omnipotentis dei/ac beatorū Petri et Pauli ap̄torum eius se nouerit iucursurum. Datū Rome apud sanctū Petrū. Anno incarnationis dñice M.cccc.lxxxvij. iij. kl. Septembris. Pontificat⁹ nostri Anno tertio. Quocirca discretioni vestre p̄ apostolica scripta mandamus quaten⁹ vos vel duo aut vnus vestrum p̄ vos vel aliū seu alios premissa omnia et singula vbi quādo et quotiēs expedierit/ac p̄ parte dictorū exemptorū in p̄insertis litteris nominatorū seu alicui⁹ eorū fueritis requisiti sollenniter publicātes/ipsisq; sic exemptis et eorū cuilibet in p̄missis efficacis defensionis p̄sidio assistentes faciatis eos approbationis susceptionū/exemptionū/liberationū/et predictarū pacifica possessione vel quasi gaudere. Non pmittentes eos aut aliqū eorū per archiepos/ēpos/ordinarios/vicarios/et officiales p̄dictos/aut aliqū eorum cōtra sup susceptione/exemptione/liberatione/approbatione/et alijs in eis cōtentis p̄fectarum tam Romanorū pontificū predecessorū nostrorū/q̄ nostrarum litterarū tenores quolibet molestari/inquietari/vel pturbari/Contradictores ac molestatores quoslibet et rebelles auctoritate nra appellatione postposita cōpescendo Inuocato ad hoc si opus fuerit auxilio brachij secularis. Non obstaſi felicitis recordationis Bonifacij pape. viij. predecessoris nostri qua caueſ

ne quis extra suā ciuitatē vel diocesim nisi in certis exceptis ca-
sibus / et in illis ultra unā dietā a fine sue diocē ad iudiciū euoce-
tur. Seu ne iudices ac cōseruatores a sede aplice deputati ex-
tra ciuitatē et diocesim in quibus deputati fuerint cōtra quos-
cunq; pcedere / aut alij vel alijs vices suas cōmittere psumāt.
Et de duabus dietis in cōcilio generali editis / ac de psonis ul-
tra certum numerū ad iudiciū nō euocandis et alijs aplicis con-
stitutionibus / statutis quoq; et cōsuetudinibus monasterioꝝ et
ordinis in ipsis insertis litteris expressorū iuramēto pfirmatio-
ne aplice vel quauis firmitate alia roboratis cōtrarijs quibus-
cūq; / aut si aliquib; cōiter vel diuissim ab aplice sit sede indul-
tū qd̄ interdicti / suspēdi / vel excōicari nō possint p litteras apo-
stolicas nō facientes plenā et expressam ac de verbo ad verbū
de indulto hmōi mentionē. Datū Rome apud sanctū Petrū
Anno incarnationis dñice M. cccc. lxxxvij. iij. kl. Septembris.
Pontificatus nostri Anno tertio.

Idem declarans monasteria / loca / et pso-
nas ordinis nō indigere alia visitatione
quā illa que fit per patres abbates / aut cō-
missarios p generale capitulū vel abbatē
Cistercij deputatos motu pprio. rē. Cas-
sat omnes litteras quibuscūq; concessas
sup visitationibus locorū et personarum
ordinis et reponit ordinem in eo statu li-
bertatis in quo erat ante huiusmodi litte-
rarū emanationē / statuēdo qd̄ predicta lo-
ca p nullas lras in posterū cōcedēdas vi-
sitari possint / nisi p p̄dictos de ordine iur-

Visitatio.

hibēdo oībus alijs ne p̄tertū quarūcūq̄
 facultatū de monasterijs locis z p̄sonis/
 aut de ipso ordine se intrmittere p̄sumāt
 Committendo dño ep̄o Labiloneñ/nec
 nō omnib⁹ canonicis ecclesiarū metropo
 litanarū/ac personis in dignitate ecclesi
 astica cōstitutis ne pmittant monasteria
 z loca illozūq̄ personas quomodolibet
 aliter q̄ vt p̄remissum est visitari/seu ab
 eius quecunq̄ caritatiua subsidia exigis
 aut occasione alicuius visitatiōis vel ali
 as contra p̄sentium tenozē molestari/ap
 pellatione non obstante. Uide textū mul
 tum attente quia non omnia possunt suf
 ficienter in sumario explicari. Cum elau
 sula q̄ transumpto fides adhibeat. zc.

Innocentius Ep̄us seruus ser
 uozū dei. Vene
 bili fratri ep̄o Labiloneñ. Salutem z aplicam
 bñdictionē. Fidedignoꝝ relatione accepimus
 quod licet monasteria z alia religiosa loca L
 itercieñ ordinis tā viroz q̄ mulierū/ illozūq̄ p
 sone dudū sedi aplice per diuersos Romanos
 p̄tiffices p̄decessores nostros subiecta/illisq̄ z
 ordini p̄dicto diuersa priuilegia z imunitates p̄uide p̄ sedē p̄di
 ctā cōcessa fuerint/ac p̄fabbates aut cōmissarij a gnāli capto

dicti ordinis seu abbate cistercijs Babiloneſi diocē p tēpore exi-
 ſtente p tēpore deputati certis tēporib⁹ monaſteria ⁊ loca hu-
 iuſmodi iuxta eorū regularia inſtituta hacten⁹ laudabiliter ob-
 ſeruata viſitare cōſueuerint. Tamē nōnulli archiepi/epi/ ⁊ alij
 ſeculares plati aſſerentes ſe ad id a nobis ⁊ ſede predicta ſpeci-
 alem p noſtras ⁊ eiꝯdē ſedis litteras etiā cum derogatione p-
 uilegiorū/ exemptionū/ ac imunitatū hmōi habere facultatē.
 monaſteria/ loca/ ⁊ pſonas hmōi in dies viſitare velle/ ac iura
 viſitationū ordinaria/ necnō caritatiua ſubſidia petere ⁊ exige-
 re conantur/ in nō modicū ordinis ⁊ perſonarū predictorū pre-
 iudiciū/ ⁊ detrimentū/ ⁊ eis cōceſſorū priuilegiorū leſionē. Nos
 igitur qui ordinē prefatū illiuſq; pſonas ppter vberes fructus
 quos cōtinue in agro militātis eccleſie aſſerunt p ceteris in vi-
 ſceribus gerimus caritatis nobis pſuadentes/ qđ monaſteria
 ⁊ loca/ ac pſone dicti ordinis alia viſitatione non indigent quā
 illa que p eorū patreſabbates ſeu cōmiſſarios/ ac alios p ſuos
 ſuperiores ad id p tempore deputatos fieri cōſueuit/ qui opti-
 me de his que p viſitatione monaſteriorū locoꝝ/ ⁊ pſonarum
 p̄dictorū neceſſaria exiſtunt inſtructi habentur/ ⁊ ppterea non
 intendētes quod p alios quā prefatos ⁊ alias iuxta dicti ordi-
 nis regularia inſtituta viſtentur/ motu pprio nō ad alicuius
 nobis ſup hoc oblate petitionis inſtantiā/ ſed de noſtra mera
 deliberatione ⁊ ex certa ſcientia auctoritate ap̄lica tenore p̄ſen-
 tiū declaramus omnes ⁊ ſingulas litteras a nobis hactenus
 quouis modo/ etiā motu ⁊ ſcientia ſimilib⁹ conceſſas/ ſup viſi-
 tationib⁹ monaſteriorū ⁊ locoꝝ predictorū per alios quā dic-
 tos preſidentes ac alios p̄dictos/ ⁊ iuxta eorundē ordinū regu-
 laria inſtituta/ aut generalia vel ſpecialia priuilegia faciendis/
 quaſcūq; clauſulas etiā derogatoriarū derogatorias/ ac priui-
 legijs p̄dictis oīno derogantes in ſe cōtinentes/ motu ⁊ ſciētia
 ſimilib⁹ reuocam⁹/ caſſamus/ irritamus/ ⁊ annullamus/ ac vi-
 ribus oīno vacuamus/ dictūq; ordinē in ſuū priſtinū ⁊ cū ſta-
 tum in quo antequā ille emanarent quōlibet exiſtebat reſtiti-
 mus/ reponim⁹/ ⁊ plenarie reintegram⁹. Statuētes ⁊ decernē-
 tes parib⁹ motu ⁊ ſciētia qđ de cetero ppetuis futuris tēporib⁹

monasteria et loca predicta pretertu quorūcūq; aliarū litterarū
 applicarū p nos et sedē predictā in posterū etiā motu et sciētia si-
 milib⁹ et ex quibuscūq; causis/ac cum quibusuis clausulis/etiā
 derogatoriā derogatorijs efficacissimis et in solitis/etiā pre-
 sentibus expresse derogantibus/et etiā si ille in eis de verbo ad
 verbū inserte forent in posterū/etiā ad instantiā imperatoris/
 regū/ducū/principū/et aliarū psonarū quarūcūq;/ cuiuscunq;
 dignitatis/stat⁹/gradus/ordinis/et cōditionis cōcedendaz/vi-
 sitari nō possint/districtius in virtute sancte obediētie et sub cē-
 suris ecclesiasticis inhibētes quibuscūq; visitatorib⁹ supra no-
 minatis/exceptis hactenus et p tēpore deputatis/etiā si patri-
 archali/archiepiscopali/episcopali/aut quavis alia ecclesiasti-
 ca dignitate fulgerent/ne p̄textu quarūcūq; facultatū et com-
 missionū in genere vel in specie visitandi eis concessarū/et fac-
 tarum se de monasterijs/locis/personis/et ordine predictis in-
 tromittere quomodolibet presumant/Ac decernentes exnunc
 irritum et inane si secus super his a quoquā quavis auctoritate
 scienter vel ignoranter cōtigerit attemptari. Quo circa frater-
 nitati tue ac quibuscūq; cathedraliū etiam metropolitanorū
 ecclesiarū canonicis/ac in dignitate ecclesiastica cōstitutis per-
 sonis/quos seu quas abbates/priores/et alie psonae locorum et
 monasteriorū predictorū pro tempore existētes et quilibet ip-
 sorum duxerint requirendos motu et sciētia similib⁹. Adhāda-
 mus quaten⁹ ipsi vel duo aut plures seu vnus eorū per se vel
 alium seu alios ipis in premissis efficacis defensionis presidio
 assistentes nō permittāt monasteria et loca predicta illorūq; p-
 sonas quomodolibet alias quā vt p̄mittitur/quomodolibet
 visitari/seu ab illis quecūq; etiā caritatiuā subsidia exigi/aut
 occasione alicui⁹ visitationis/vel alias cōtra presentū tenorē
 molestari. Abolestatores necnō contradictores quoslibet et re-
 belles p censuras ecclesiasticas et alia iuris oportuna remedia
 cū illarum aggrauatione et reaggrauatione quotiens opus fu-
 erit/apellatione postposita/cōpescendo. Inuocato etiam ad
 hoc si opus fuerit auxilio brachij secularis. Non obstantibus
 p̄missis ac felicis recordatōis Bonifatij pape. viij. p̄decessoris

nostri quib⁹ cauetur ne quis extra suā ciuitatem vel diocesim/
 nisi in certis exceptis casibus ⁊ in illis vltra vnā dietam a fine
 sue diocesis ad iudiciū euocetur/seu ne iudices a sede deputati
 predicta extra ciuitatē vel diocesim in quibus deputati fuerint
 contra quoscūq; procedere/aut alij vel alijs vices suas cōmit-
 tere presument. Et de duabus dietis in concilio generali edi-
 ta/ac alijs constitutionibus ⁊ ordinationib⁹ apostolicis cōtra-
 rijs quibuscūq;. Aut si aliquibus cōmuniter vel diuisim/ab ea-
 dem sit sede indulgētiū quod interdicti/suspendi/vel excōmunica-
 ri/aut extra vel vltra certa loca ad iudiciū euocari non possint/
 p litteras apostolicas nō faciētes plenā ⁊ expressam/ac de ver-
 bo ad verbum de indulto huiusmodi mentionē/ ⁊ quibuslibet
 alijs priuilegijs/indulgētij/ ⁊ litteris apostolicis/generalib⁹/
 vel specialib⁹ quorūcūq; tenorū existant per que presentibus
 nō expressa vel totaliter nō inserta effectus earum impediri va-
 leat quomodolibet vel differri/ ⁊ de quib⁹ quorūq; totis teno-
 ribus de verbo ad verbum habenda sit in nostris litteris men-
 tio specialis que quo ad premissa nolumus eis vllatenus suf-
 fragari. Ceterū quia difficile foret presentes litteras ad singula
 queq; loca in quibus expediens fuerit deferre/volumus quod
 illarū transumptis manu publici notarij subscriptis/ et sigillo
 prelatorū dicti ordinis vel alicuius eorum aut alterius in eccle-
 siastica dignitate constitute persone/seu cuiusuis curie ecclesia-
 stice munitis ea prorsus in iudicio ⁊ extra ⁊ alias vbilibet fides
 adhibeatur que presentibus adhiberetur si forent exhibite vel
 ostense. Datum Rome apud sanctū Petrum. Anno incarnati-
 onis dominice Milleesimo quadringentesimo octuagesimo
 no. Idus Augusti. Pontificatus nostri Anno quinto.

**Eiusdē reuocatio cōmendarū ⁊ amplissi-
 ma pmissio cōtra eas. Et primo motu pro-
 prio. ⁊c. statuit qd oēs monasteria in com-
 mendam obrinētes/ exceptis archiepiscopis/**

Abbas Cistercij
capit. ord.

ep̄is/ et notarijs sedis aplice habitū et in-
signia notariozū cōtinue deferētib⁹/ quo-
rū beneficia nō excedunt mille flor/ sed si
excedūt mille flor cum alijs vniuersis cō-
p̄hēdunt̄ īfra mēsem postq̄ fuerint req̄si-
ti p̄ cōmissarios capituli generalis vel ab-
batis Cistercij q̄ est caput ordinis vt mo-
nasteria et loca eis cōmēdata dimittāt. Et
si inferiores archiep̄is et ep̄is habitū or-
dinis assumere p̄fessionēq̄ monasticā fa-
cere velint dicti cōmissarij monasteria eis
in titulū cōferre et possessionē eozū conti-
nuare p̄nt/ absq̄ eo q̄ ad aliū sit recurren-
dū. Si vero habitū ordinis assumere et
p̄fessionē emittere noluerint si sponte ce-
dant eis assignet̄ pensio tertie partis fru-
ctū et p̄uentū locozū quoz cōmendis
cesserint. Ita t̄m q̄ illis cedētibus vel de-
cedētib⁹ pensiones ipse extinguunt̄. Si
aut̄ infra dictū tēpus nec cedere nec habi-
tū ordinis sumere voluerint cōmende ex-
tūc cessare declarant̄. Et cōmissarij p̄nt de
alijs idoneis p̄uidere nulla pensioe illis
cedere nolētibus reseruata/ sed oīno ma

neant priuati monasterijs et p̄sidiōe. Porro quo ad illos p̄dictos scz archiep̄os/ ep̄os/ et notarios habitū et insignia. cōtinue deferētes q̄ primū obtinuerint alia beneficia vt omnia simul ascendāt ad mille florenos/ tunc priuilegiū istud contra eos locū habebit. Si aut̄ nō obtineāt beneficia hmōi valoris post eoz mortē monasteria non cōmendabunt/ sed plenarie ad dispositionē ordinis redibūt. Itē decretū q̄ deinceps nulla monasteria cuiū q̄ cōmendari possint. Itē ad tollendū varios abusus qui solēt fieri in resignatiōibus ordinat̄ q̄ nulli siue abbates siue cōmendatarij monasteria resignare possūt/ etiā in manu sūmi pontificis/ nisi habita licētia capli generalis vel abbatis cistercij cū litteris eoz que ad curiā deferri debeant/ et si aliter fiat monasteria vacāt et p̄ ordinē potest fieri p̄uisio/ resignātes manent priuati dictis b̄n̄ficijs. Nec tenent cōuentus aliū recipere nisi sub cōditionibus expressius in textu declaratis. Uide ad longū textū quia tā pregnās est q̄ nō

pōt sufficiēter in sūmario declarari. Cum
clausula q̄ trāsumptis fides adhibeatur
sicut originali.

Innocentius Ep̄us seruus ser-
uorū dei. Ad ppe-
tuā rei memoriā. Regimini vniuersalis ecclesie
q̄uis i meriti disponente dño p̄sidentes / p mo-
nasteriorū ⁊ aliorū religiosorū locorū quozūli-
bet / ac psonarū in illis sub regulari obseruātia
altissimo famulantū statu salubriter ⁊ p̄spere
dirigēdo / put ex debito nob̄ iniūcti pastoralis
tenemur officij / solite cōsideratiōis intuitū libēter extēdim⁹ / ⁊
ad ea p̄ que monasteriorū ⁊ locorū eorundē indēnitatib⁹ / ⁊ vo-
tiue reformationi / sublati quibusuis impedimētis / cōsuli pos-
sit interponim⁹ solitudinis nostre partes / ac oportune p̄uisio-
nis remedia fauorabiliter adhibemus / put rerū ⁊ tēporū qua-
litate pensata id in dño cōspicimus salubriter expedire. Sane
licet dudū per diuersa priuilegia a diuersis Romanis pontifi-
bus p̄decessoribus nostris sacro Cisterciēsi ordini / qui a sui pri-
meua institutione plurimū inter ceteros ordines obseruantie
regularis floruit / ac suos palmites in agro militātis ecclesie p̄
diuersas mundi nationes ob religiosorū dicti ordinis doctri-
nā / vite sanctimoniā / ac bonos ⁊ exemplares mores / longe la-
teq; disseminauit cōcessa p̄ ipsius ordinis conseruatione ⁊ ob-
seruātie regularis in illo incremēto p̄uide statutū ⁊ ordinatum
fuerit ne aliqua dicti ordinis monasteria / p̄oratus / ⁊ loca alicui
p̄sone etiā cuiuscūq; dignitatis / status / gradus / ordinis / p̄emi-
nentie / vel cōditionis foret cōmendari possent / ⁊ de illis etiā p̄
sedem aplicam facte cōmende nulli⁹ essent roboris vel momē-
ti. Tamē a nōnullis tēporibus citra quā plura monasteria / p̄-
oratus / atq; loca dicti ordinis p̄ nos ⁊ sedem eandē cōmenda-
ta fuisse reperiūtur / put ad p̄sens in b̄n̄d̄i cōmendā per diuer-
sas personas ecclesiasticas tā seculares q̄ regulares ordinū di-

uerforū etiā mendicantiū retinentur/ex quo in dictis monaste-
 rijs/prioratib⁹/et locis sic cōmendatis/ diuinus cult⁹ plurimū
 diminuitur/et in plurib⁹ locis totaliter extinguitur/et cessat/pie
 fundatorū intētionēs defraudant/monasteria ipsa in quibus
 seruatorū dei numerus iuxta eorundē monasteriorū et locorū fa-
 cultates augeri solebat debito monachorū numero destituta
 et priuata/aut ex omni parte ad ruinā redacta sunt/et eorū ali-
 qua expulsis/quod abominabile existit/ide monachis pprijs
 laicis cōiugatis et eorundē familijs/et etiā animalibus replen-
 tur/et ad pphanos vsus totaliter rediguntur/sanctoꝝ reliquie
 iocalia/libri/et alia queq; preciosa mobilia et imobilia bona di-
 uersis medijs alienantur/iura pduntur/hospitalitatis et elemo-
 synarū/ac alia pia caritatis opera in ipso ordine abūde fieri so-
 lita cessant/regularis obseruātia que in illis antea sūma puri-
 tate vigeat oīno defecit/et pristina viuendi norma relicta est/
Et cū fm ordinis ipsi⁹ instituta monasteria monialiū dicti or-
dinis quolibet anno p patresabbates immediatos dicti cister-
ciē ordinis visitari et corrigi/p idoneos religiosos in dicto or-
dine pfectos quotiens opus est in cōfessionib⁹ et alijs reb⁹ spi-
ritualibus ac tēporalibus iuxta dictorū patrūabbatū ordina-
tionē gubernari debeāt/et ipsi cōmendatarij nullā in monaste-
rijs monialiū hmōi habeāt iurisdictionē/nec sint in eorū mona-
sterijs monachi idonei ad pmissa pagenda/oīno necesse ē mo-
nasteria monialiū hmōi iparūq; monialiū pscientias grauissi-
mis et euidētibus p̄tinue subesse periculis. Alia q̄ innumerabi-
lia p̄ter nostrā et p̄decessorū nostroz mentē et intentionē ex com-
mēdis hmōi in ipso sacro ordine cisterciē oriunt/ dāna/icōmo-
da et detrimenta/nō sine religionis opprobrio et dicti ordinis p-
iudicio/ac p̄nitioso exemplo et scandalo plurimorū/et nisi pui-
deat verissimiliter breui est formidandū de totali monasterioꝝ
prioratū/et locorū vtriusq; sexus p̄dictorū ac dicti ordinis qui
in sancta dei ecclesia sic stella fulget matutina/ ruina et desola-
tionē. Hos igitur attēdentes vberes fructus quos dictus sa-
cer ordo hactenus in ipso agro militantis ecclesie attulit/et p-
pterea illius quem preceteris semper in visceribus gessimus

et gerimus caritatis / cōseruationi et augmento debite vt tene-
 mur puidere volētes / motu pprio nō ad alicui⁹ nobis sup hoc
 oblate petitiōis instātiā / sed de nostra mera liberalitate et deli-
 beratione matura / ex certa sciētiā / et de aplice ptātis plenitudi-
 ne / auctoritate aplice tenore p̄sentiiū hui⁹ ppetue et irrefragabi-
 lis cōstitutionis edicto / statum⁹ et ordinamus / qd̄ omnes et sin-
 guli ad p̄sens monasteria / prioratus / et loca quecūq; dicti ordi-
 nis in cōmendā obtinentes / cuiuscūq; dignitatis / status / gra-
 dus / ordinis / p̄eminētie / et cōditionis fuerint / nostris et dicte se-
 dis notarijs habitū / et insignia tñ notariozū cōtinue deferenti-
 bus / ac venerabilib⁹ fratrib⁹ nostris archiep̄is / et ep̄is / ecclias /
 seu beneficia quozū fruct⁹ / redditus / et puentus mille ducato-
 rū auri de camera fm cōmunē extimationē valorē annuū ex-
 ce-dant nō obtinentib⁹ dūtaxat exceptis / infra mēsem postq̄ per
 cōmissariū seu cōmissarios dicti ordinis p generale capitulum
 aut p abbatē monasterij Listerij Labilonēsi dioc / quod dicti
 ordinis caput existit deputatos / fuerūt requisiti cōmendis mo-
 nasteriozū / prioratuū / et locozū predictorū que respectiue in eā-
 dem cōmendā obtinuerint seu obtinēt / in manib⁹ eozū cō-
 missariozū aut alterius eozū libere cedere / et illa realiter et cū ef-
 fectu absq; quozūcūq; bonozū illoz alienatione dimittere de-
 beant et teneant. Et si inferiores ab archiep̄is et ep̄is hmōi ha-
 bitū dicti ordinis assumere / ac p̄fessionē regulārē p monachos
 illius emitti solitā sponte emittere / ac obedientiā et reuerentiā
 debitas et deuotas caplo generali et p tempore existenti abba-
 ti monasterij Listerij hmōi exhibere / et ita in posterū se factu-
 ros firmiter polliceri voluerint / de p̄sonis eoz postq̄ huiusmo-
 di p̄fessionē emiserint admissis p eos cessionib⁹ hmōi / eisdem
 monasterijs siue locis quocūq; modo / quē etiā si ex illo quēnis
 generalis reseruatō etiā in corpore iuris clausa resultet habe-
 ri volumus p exp̄sso / vacauerint / ac cuiuscūq; taxe seu annui
 valoris illo ū fructus / reddit⁹ / et puentus existant / p cōmissari-
 os p̄dictos / alias iuxta dicti ordinis instituta regulatiā et priui-
 legia aplice dicto ordini cōcessa puidēatur / ac prioratus hmōi
 eis in titulū respectiue cōferant / absq; eo qd̄ ad aliū quencūq;

sit. propterea ex quavis causa recurrentium liceatque eis eorum conti-
 nuare possessionem. Si vero habitum assumere et professionem huius-
 modi emittere noluerit et sponte ut profertur infra tempus predic-
 tum monasteria prioratus et loca huiusmodi sic commendata non dimise-
 rint alijs personis idoneis dictum ordinem expresse professis et qui in
 dicto ordine per annum integrum iuxta dicti ordinis privilegia proba-
 ti fuerint per eosdem commissarios modo et forma premissis provide-
 atur et ipsis sic cedentibus si sponte cesserint ne propterea nimium
 dispendium pati videantur pensiones annue tertie partis fructuum
 reddituum et pventuum monasteriorum prioratum ac locorum quo-
 rum commendis cesserint per eos de quorum personis illis providebitur
 vel quibus prioratus et loca huiusmodi conferentur ac successores eorum
 per tempore existentes eis quo aduixerint vel procuratoribus su-
 is ad id ab eis specialiter constitutis sub penis sententiarum et cen-
 suris ecclesiasticis in similibus aponi solitis ac in locis et termi-
 nis de quibus eis cum prefatorum commissariorum consensu videbitur
 persolvende reseruentur constituantur et assignentur put nos ex
 nunc put extunc et e converso personis sic cedentibus reseruamus/
 constituimus et assignamus ac reseruatam et assignatam fore de-
 cernimus et declaramus. Ita tamen ut illis cedentibus vel decedentibus
 pensiones ipse penitus extincte sint et esse censeantur eo ipso.
 Si vero prefati commendatarii aut eorum aliqui premissa infra
 dictum tempus limitatum facere neglexerint ut profertur ac etiam archie-
 piscopi episcopi et notarii prefati successu temporis ecclesias
 vel alia beneficia quorum fructus redditus et pventus premissum
 valorum mille florenorum computatis etiam redditibus qui eis
 remanent obtinuerint commendas huiusmodi extunc oino cessare/
 ac monasteria prioratus et loca predicta vacare decernimus eo
 ipso liceatque ipsis commissarijs ordine modo et forma premissis li-
 bere provide et de illis iuxta dictorum privilegiorum formam et te-
 norem disponere nulla pensione ipsis commendatarijs qui pre-
 missa adimplere non curauerint proorsus reseruata. Super qui-
 bus omnibus et singulis eisdem commissarijs plenam liberam et omni-
 modam de eorumdem fratrum consilio harum serie procedimus facultatem/
 etiam ad hoc ut pertractatores quoslibet et rebelles per censuras eccle-

stasticas et alia iuris oportuna remedia quacunq; appellatione
 oino remota cōpellere. Et si opus fuerit auxiliū brachij secula-
 ris cōtra eos inuocare/omniaq; alia et singula in pmissis et cir-
 ca ea necessaria quomodolibet et oportuna facere gerere et exeq;
 possint. Statuētes insup et etiā ordinantes de simili cōsilio qđ
 de cetero ppetuis futuris tēporibus monasteria/ priorat⁹/ be-
 neficia/ et loca dicti ordinis cuiunq; psonae cuiuscunq; dignita-
 tis/status/ gradus/ordinis/vel cōditionis fuerit/etiā per quas-
 cunq; litteras et dispensationes p nos et sedē predictā vel lega-
 torum eiusdē/etiā cū motus ppriij et certe scientie et quibusuis
 alijs efficacissimis et insolitis clausulis/etiā derogatoriariū de-
 rogatorijs et p̄sentib⁹ expresse derogantib⁹ hactenus et p tēpo-
 re/etiā consideratione imperatoris/regum/reginarū/ ducū/et
 aliorū principū quorūcunq;/ et ad eorū supplicationis instantiā
 ac de apostolice potestatis plenitudine hmoi cōcessas cōmen-
 dari nō possint/qđq; religiosi dicti ordinis litteris predictis eti-
 am si quascūq; sentētijs/censuras et penas ecclesiasticas in se
 continerent parere nō teneant/possintq; conuētus monasteri-
 orum locorū et prioratū hmoi cōmendis p̄dictis nō obstanti-
 bus ad electiones/ac patresabbates seu dicti ordinis cōmissa-
 rij ad cōfirmationes libere pcedere/alias tū iuxta dicti ordinis
 regularia instituta/laudabiles cōsuetudines/et priuilegia apo-
 stolica illi cōcessa/que quo ad pmissa illorū tenores/ac si de ver-
 bo ad verbū insererent p̄sentib⁹ p sufficiēter expressis et inser-
 tis habentes/innouamus et de nouo cōcedimus/ac illa perpe-
 tuo inuiolabiliter in omnib⁹ et p omnia obseruari volumus et
 mandam⁹. Et insup quia sicut nō absq; displicētia accepimus
 qđ plures abbates et priores dicti ordinis discoli/vidētes visita-
 tores dicti ordinis eos corrigere/et vt ab eorū vitijs et errorib⁹
 emēdentē aduersus ipsos pcedere velle/cumulatis ex fructib⁹/
 redditib⁹/et puentib⁹ monasteriorū et prioratū eorundē nō in-
 parua quātitate pecunijs/cedūt regiminib⁹ dictorū monasteri-
 orū/ipsosq; priorat⁹ resignāt/etiā ex causa pmutationis/et retē-
 ta aliqua sup illoꝝ fructib⁹/redditib⁹/et puentib⁹ ānua p̄sioe
 in fauorē psonarū dicto ordini mis⁹ vtiliū/ quorū p̄sidio eorū

vitia et prauos mores cōtinuare possint/etiā ad alios ordines
 transeūtes/nō sine maximo monasteriorū et prioratuū p̄dicto-
 rum p̄iudicio/et detrimento/etiā motu et scientia similibus ac
 ptātis plenitudine statuim⁹ et ordinamus qđ deinceps nullus
 abbas seu p̄or dicti ordinis/seu qđcūq; officiū/aut administra-
 tionē/seu aliud beneficiū in dicto ordine obtinens/cedere aut
 resignare/etiā in manibus nostris/aut Romān pontificis p̄ tē-
 pore existentis possit/nisi de expressa licentia ac voluntate et cō-
 sensu abbatis monasterij Cistercij pro tēpore existētis/aut ca-
 pituli generalis huiusmodi/de qua prius cōstare debeat. Et ni-
 hilominus aliter facte cessiones seu resignationes in sic ceden-
 tiū vel resignantiū penā teneant/possitq; monasterijs et p̄sonis
 idoneis p̄uideri/ac prioratus beneficia administrationes et of-
 ficia h̄mōi libere p̄ferri alias iuxta statuta et priuilegia ordinis
 eiusdem/decernentes irritū et inane si secus sup̄ his a quoquā
 quauis auctoritate scienter vel ignoranter cōtigerit attempta-
 ri/ac p̄sentibus p̄ quascūq; litteras apostolicas etiā motu et sci-
 entia similib⁹/ac de aplice potestatis plenitudine p̄ tempore
 cōcessas/ac quascūq; clausulas etiā derogatoriā derogato-
 rias et insolitas in se cōtinentes derogari nō posse/nisi de vene-
 rabilū fratrum nostrorū sancte Romane ecclesie cardinaliū cōsi-
 lio/de quo etiā clare cōstet fuerit specialiter et expresse deroga-
 tū/et h̄mōi derogatio p̄ trinas litteras nostras aut Romān pō-
 tificū successorū nostrorū canonice intrantiū abbati monaste-
 rij Cistercij/aut caplo generali h̄mōi diuersis tēporib⁹ successi-
 ue p̄sentatas/fuerit p̄us intimatū. Sicq; p̄ q̄scūq; iudices et cō-
 missarios/etiā causarū palacij aplici auditores/ac eiusdē sancte
 Romane ecclesie cardinales in q̄cūq; instātia sublata eis et cuili-
 bet eorū quī alia interpretādi facultate/sniari diffiniri et iudicari
 debere. Nō obstant p̄missis ac felicis recordatōis Bonifatij pa-
 pe. viij. p̄decessoris nostri de vna et de duab⁹ dietis in concilio
 generali ac alijs cōstitutionib⁹ et ordinationib⁹ aplicis/necnō
 omnibus illis que in litteris priuilegiorum p̄dictorum con-
 cessa sunt nō obstare/ceterisq; cōtrarijs quibuscūq;. Aut si cō-
 mēdatarijs p̄fatis vel q̄busuis alijs cōiter vel diuissim ab eadē

At sede indultū/quod interdicti suspendi/vel excommunicari/aut
 extra vel ultra certa loca ad iudiciū euocari non possint p litteras
 apostolicas nō facientes plenā z expressam ac de verbo ad
 verbū de indulto hmoi mentionē/z quilibet alijs privilegijs/
 indulgētjs/z litteris apostolicis/ generalib⁹ vel specialibus/
 quorūcunq; tenorū existant p que p̄sentibus nō expressa vel to-
 taliter nō inserta effectus earum impediri valeat quomodoli-
 bet vel differri/z de quib⁹ quorūq; totis tenorib⁹ de verbo ad
 verbum habenda sit in nostris litteris mentio specialis/ que
 quo ad hoc nolumus cuiq; vllatenus suffragari. Volumus au-
 tem qđ illi quibus de prioratib⁹ et alijs beneficijs huiusmodi
 aut de quarū psonis eisdem monasterijs vigore p̄sentium proui-
 debitur infra sex menses a die adeptę pacifice possessionis illo-
 rū computandos nouā prouisionē impetrare/z litteras desup
 expedire/ac annatā z omnia iura respectiue camere apostolice
 z alijs debita p̄soluere teneātur. Alioquin monasteria/priora-
 tus/z beneficia predicta vacare censeantur eoipso semestri de-
 cursu predicto. Clerum quia difficile foret p̄sentes litteras ad
 singula queq; loca in quibus expediens fuerit deferre/volum⁹
 z p̄fata auctoritate decernim⁹ qđ illarum transumptis ma-
 nu publici notarij inde rogati subscriptis/z sigillo predicti Li-
 stercij/aut aliorum monasteriorū dicti ordinis abbatū/ siue cō-
 missariorum predictorū/aut alterius prelati/seu persone in di-
 gnitate ecclesiastica cōstitute vel curie ecclesiastice munitis/ ea
 prorsus fides in iudicio/z alias vbilibet adhibeat que presen-
 tibus adhiberetur si essent exhibite vel ostense. Nulli ergo om-
 nino hominū liceat hanc paginā nostrorum statuti/ordinatio-
 nis/reseruatiōnis/constitutionis/assignationis/decreti/decla-
 rationis/concessiōnis/innouatiōnis/mandati/z volūtatē in-
 fringere/vel ei ausu temerario contraire. Si quis autē hoc at-
 temptare presumpserit/indignationē omnipotentis dei/ac be-
 atorū Petri z Pauli apostolorū eius se nouerit incursum.
 Datum Rome apud sanctū Petrum. Anno incarnatiōis do-
 minice millesimo quadringentesimo octuagesimonono. iij. kl.
 Maij. Pontificatus nostri Anno quinto.

Eiusdē. Amplissima reuocatio cassatio ⁊
 annullatio vniuersarū exēptionū ab ordie
 necnō subiectionū/vnionū/ānexionū/in-
 cozporationū/supp̄ssionū/ reseruationū
 expectatiuarū/ q̄buscūq; loci ac p̄sonis ex-
 tra ordinē de monasterijs/p̄oratiōib⁹/ offi-
 cijs/b̄n̄ficijs/locis ⁊ mēbris ordiū vtrius-
 q; sex⁹ factarū/ etiā nō obstañ. q̄cūq; p̄scri-
 ptiōe quāticūq; lōgissimi t̄pis/ cōmittēdo
 dño ep̄o cabilonen̄/ necnō locoꝝ ordina-
 rijs/ ⁊ cathedraliū eccliaꝝ canonic⁹/ ac vni-
 uers⁹ p̄sonis i eccliaistica dignitate p̄stitut⁹
 vt quotiēs req̄siti fuerit cōpellāt tenētes
 hmōi loca vnita seu supp̄ssa ad illa dimit-
 tēdū libere infra. xv. dies sub penis ⁊ cēsu-
 ris in textu pleni⁹ declarat⁹. Vide textū at
 tēte qm̄ nō p̄nt oia in sūmario sufficiēter
 cōplecti. Cū clausula q̄ trāsumptis fides
 adhibeat⁹ sicut originali. ⁊c.

Innocentius Ep̄s seru⁹ seruo-
 rū dei. Ad p̄petu-
 am rei memoriā. Licet exacta aplice sedis p̄ui-
 dentia in reb⁹ oibus debite circūspectiōis mo-
 dū adhibeat/ nō pōt tñ hūana cōditio in tanta
 rerū ⁊ negociōꝝ multitudine vsq; adeo vigilā-

ter intendere qm̄ multa plerūq; etiā ad importunā aliquorū in
 stantiā cōcedant̄ que postmodū reuocatione indigere noscun-
 tur/vñ ad p̄sidentis in eiusdē specula spectat officiū per debite
 reuocationis ministeriū taliter p̄uidere/vt monasteria ⁊ regu-
 laria loca ac illozū p̄sone detrimenta nō sustineāt/ put mona-
 sterioz ⁊ p̄sonarū hm̄oi qualitate pensata id cōspicit in dño sa-
 lubriter expedire. Sane sicut ex relatione dilecti filij Johānis
 abbatis monasterij Cistercij Labiloneñ dioc̄ accepimus non-
 nulli abbates/abbatisse/priores/ ⁊ priorisse Cistercieñ ordinis
 mediate vel imediate abbati monasterij Cistercij p̄ tēpore exi-
 stenti ac generali caplo Cistercieñ ordinis quod anno quolibet
 in dicto monasterio Cistercij celebraf̄ subiecti/monasteria/pri-
 oratus/officia/loca/mēbra suasq; ⁊ monasterioz ac prioratuū
 hm̄oi p̄sonas a supioritate obediētia ⁊ visitatōe p̄fati abbatis
 monasterij Cistercieñ/ac alioz patrūabbatū/necnō cōmissari-
 orū dicti capli eximi ⁊ liberari/ac alijs monasterijs etiā aliozū
 ordinū seu locoz ordinarijs se ⁊ monasteria/p̄orat⁹/loca/ ⁊ mē-
 bra hm̄oi subijci ⁊ submitti. Alia vero monasteria/p̄oratus/lo-
 ca ⁊ mēbra dicti ordinis alijs bñficijs secularib⁹ seu etiā aliozū
 ordinū regularibus/ aut episcopalibus/ abbatialibus/seu ca-
 pitularib⁹/ aut ep̄oz mēsis/ppetuo vel ad certum tēpus p̄ nos
 vel sedē pdictā seu illius legatos vniri/ annecti/ ⁊ incorporati
 pcurarūt/seu poti⁹ p̄ importunā instantiā extorserūt. Quidā
 vero alij dicti ordinis nō p̄fessores a nobis ⁊ eadē sede vel ei⁹
 legatis vt vnū duo tria aut plura bñficia eccliaistica/ etiā dicti
 ordinis Cistercij regularia in cōmendā quo adiuuerent obtine-
 re possent dispensationes impetrarūt/in graue ipsi⁹ Cistercieñ
 ordinis p̄iudiciū/ ⁊ auctoritatē dicti monasterij Cistercij/ aliozū
 p̄mabbatū ordinis eiusdē/ ip̄iusq; capli gnālis dep̄ssionē/ pp-
 terea in ipsis sic exemptis seu vnitis/ aut incōmēdā cōcessis de-
 bite visitationis ⁊ reformatōis officiū in capite ⁊ in mēbris nō
 exerceať/ ministrozūq; numer⁹ ⁊ alias diuin⁹ cultus ac regula-
 ris obseruātia plurimū diminuaf̄/iuracq; alia dicti cistercieñ or-
 dinis in eisdē monasterijs ⁊ locis amittūtur. Nos igit̄ q̄ ad or-
 dinē ip̄m singularē semp gerim⁹ ⁊ gessim⁹ deuotiōis affectū in

dēnitati monasterij Cistercij ac ordinis p̄dictorū p̄uidere cupi
 entes/multoz etiā querelis sup hoc excitati/motu pprio non
 ad alicui⁹ nobis sup hoc oblate petitionis instantiā/sed de no
 stra mera deliberatiōe ⁊ ex certa sciētia ⁊ de aplice pt̄atis plen
 tudine auēte aplice tenore p̄sentiū omnes ⁊ singulas exēptio
 nes monasterioꝝ/p̄oratuū/officioꝝ/aliōꝝqꝝ beneficioꝝ/loco
 rū/⁊ mēbroꝝ dicti Cistercij ordinis/illoꝝqꝝ abbatū/monia
 liū/prioꝝ/⁊ aliarū p̄sonarū quarūlibet/necnō monasterioꝝ et
 p̄oratuū/officioꝝ/b̄nificioꝝ/locoꝝ/⁊ mēbroꝝ vtriusqꝝ sex⁹/ac
 p̄sonaz hmōi alijs monasterijs seu b̄nificijs/collegijs/cōuenti
 bus ⁊ mēsis cuiuscūqꝝ de ipso ordine Cistercij nō existētibus
 aut p̄sonis eccl̄iasticis/vel quorūuis alioꝝ ordinū regularibus
 qualitercūqꝝ p̄uilegiatis cuiuscūqꝝ stat⁹/dignitatis/aut p̄emi
 nētie existant/Etiā si ep̄ali vel archiep̄ali p̄fulgeant dignitate/
 subiectiōes/⁊ submissiones/necnō de quibusuis eiusdē Cister
 cij ordinis/monasterijs/prioratibus/officijs/alijsqꝝ b̄nificijs/
 locis ⁊ mēbris quibuscūqꝝ dicti ordinis Cistercij alioꝝ ordi
 nū/monasterijs/prioratibus/p̄posituris/collegijs/seu quibus
 cūqꝝ beneficijs eccl̄iasticis/alterius quā Cistercij ordinis
 hmōi seu secularib⁹ aut illoꝝ mensis vniones/annexiōes in
 corporationes/sup̄p̄siones/⁊ extinctiones/tam p̄ nos q̄ sedē
 predictā/aut illius legatos quōcūqꝝ vel qualitercūqꝝ ⁊ p̄ quib⁹
 cūqꝝ causis etiā necessario exprimendis/etiā motu ⁊ scientia/
 ac pt̄atis plenitudine similibus factas/ac quas cūqꝝ speciales
 reseruationes/seu gratias expectatiuas/ac dispēsatiōes de ob
 tinendis eiusdē Cistercij ordinis monasterijs/prioratib⁹/of
 ficijs/beneficijs/locis ⁊ mēbris in cōmendā/etiā motu ⁊ scien
 tia sibi⁹/⁊ cū quibusuis etiā derogatorijs derogatorijs clausul
 p̄cessas/auēte aplice tenore p̄sentiū reuocam⁹/cassam⁹/irritam⁹
 ⁊ annullamus/ac virib⁹ oīno euacuam⁹/necnō monasteria/p̄o
 rat⁹/officia/loca ⁊ mēbra hmōi sic exēpta/subiecta/vnita/āne
 xa/incorporata/sup̄pressa/⁊ extincta in p̄stinū ⁊ cū in q̄ añqꝝ ex
 emptiones/vniones/annexiones/incorporationes/sup̄p̄siōes
 reseruationes/expectatiue/⁊ dispensatiōes/ac alia p̄missa ema
 narēt quōlibet existebāt/statū restituim⁹/reponim⁹/⁊ plenarie

reintegram^o/dictoq; Cisterciū z alijs patrib^o abbatib^o dicti or-
 dinis cisterciē ac caplo gnāli put ad vnūquēq; eoz respecti-
 ue p̄tinet/put alia ip̄ius ordinis monasteria/poratus/officia/
 bñficia/loca z mēbra subesse decernim^o/ac volum^o qđ p̄fēfab-
 bates imediati p̄ iure eoz necnō cisterciē abbas p̄ t̄p̄e existēs
 z gnāle caplm ac ab eis deputati seu deputādi p̄ tēpore/in mo-
 nasterijs/poratibus/officijs/z alijs bñficijs/locis z mēbris p̄-
 dictis sic p̄ nos restitutis debitū visitatōis/reformatiōis /z cor-
 rectionis officiū/ tā in capite q̄ in mēbris exercere/ac de eisdē
 monasterijs/prioratib^o/officijs z beneficijs/locis z mēbris sic
 restitutis z dismēbratis disponere/libere/ac licite/necnō cete-
 ra si dicti Cisterciē ordinis iura ab ipsis exigere valeāt/in om-
 nibus z p̄ oia ac si exēptiones/subiicciones/vniones/annexio-
 nes/incorporationes/sup̄ssiones/ reseruationes/ expectatiue/
 z dispensatiōes predicte/seu earū alique a nobis vel sede p̄dic-
 ta nullatenus emanassent/z in posterū emanarēt. Et nihilomi-
 nus venerabili fratri nostro ep̄o Labiloneñ/ z quibusuis alijs
 locoꝝ ordinarijs/ac cathedraliū ecclīay canonicis/ z in ecclīa-
 stica dignitate p̄stitutis p̄sonis p̄ aplica scripta motu sili man-
 dam^o quaten^o ipsi z quilibet eoz quotiēs sup hoc p̄ parte dic-
 ti abbatis Cisterciū aut capli gnālis/seu deputatoꝝ eorū dē fu-
 erint req̄siti oēs z singulos cuiuscūq; stat^o/dignitatis/sex^o/aut
 p̄eminētie existant/etiā si ep̄ali aut archiep̄ali dignitate fulge-
 ant/monasteria/porat^o/bñficia/loca z mēbra hmōi vnita sub-
 iecta seu sup̄ssa tenētes/ad illa libere dimittēdū infra .xv. die-
 rū spaciū p̄ ep̄os z supiores sub intdicti ingressus ecclīe. Alios
 dō inferiores sub excōis late snie penis/ q̄s si nō paruerint eo-
 ip̄o icurrāt p̄ sevel aliū seu alios moneāt. Alioquin nō parētes
 lapsis .xv. dieb^o ep̄os z supiores videlicet igressū ecclīe interdi-
 ctū. Alios dō inferiores excōicatos publice nūcient/z ab alijs
 nūciari/ac ab omnib^o arctius euitari/ac alias eisdē abbati Li-
 stercieñ/z caplo gnāli/seu eoz cōmissarijs aut deputatis in p̄-
 missis efficacis defensionis p̄sidio assistētes nō pmittāt eos dē
 Cisterciē abbatē/z caplm generalē/seu deputatos ab eis/sup
 p̄missis p̄tra p̄sentū tenorē quōlibet molestari/molestatores z

cōtradictorez quoslibet ⁊ rebelles p cēsurā ecclesiasticā ⁊ alia
 iuris remedia cū censurarū eo:undē aggrauatione/reaggraua-
 tione/apellatione postposita cōpescēdo/inuocato etiā ad hoc
 si opus fuerit auxilio brachij secularis. Non obstantib⁹ p̄mis-
 sis ac quacūq; p̄scriptione quāticūq; longissimi tēporis/necnō
 felicis recordationis Bonifatij pape. viij. p̄decessoris nostri q̄-
 bus cauetur. Ne quis extra suā ciuitatē ⁊ diocesim nisi in certis
 casibus exceptis ⁊ in illis vltra vnā dictā a fine sue diocesis ad
 iudiciū euocetur/seu nē iudices ⁊ cōseruatores a sede deputa-
 ti predicta extra ciuitatē ⁊ diocesim in quib⁹ deputati fuerint
 cōtra quoscūq; p̄cedere aut alij vel alijs vices suas cōmittere
 p̄sumant/ ⁊ de duab⁹ dietis in cōcilio generali edita/ ⁊ alijs cō-
 stitutionibus ⁊ ordinationib⁹ ap̄licis/necnō quorūuis aliorū
 ordinū seu ecclesiarū/ etiā seculariū quibus seu quorū mensis
 beneficia dicti Listerciei ordinis vnita sunt iuramēto cōfirmatione
 apostolica/ vel quauis firmitate alia roboratis statutis
 ⁊ cōsuetudinib⁹/ac illis necnō p̄sonis predictis cōcessis ⁊ cōce-
 dendis/p̄uilegijs/exemptionib⁹/ indultis/ ⁊ litteris ap̄licis
 quib⁹ etiā si de eis ⁊ p̄sonarū quibus vniones/annexiones/et
 incorporaciones/necnō reseruaciones/ ⁊ expectatiue/ac dispē-
 sationes hmōi cōcesse sunt/seu ad quorū instantiā ille ac exēp-
 tiones subiectiones ac suppressiones predictae emanarunt/ ipsa
 rūq; p̄sonaz qualitatib⁹ specialis/specifica ⁊ exp̄ssa indiuidua
 ac de verbo ad verbū mentio nō autē p̄ clausulas generales id
 importātes p̄sentibus ad effectū oportune derogationis ha-
 benda foret/ ⁊ p̄sentibus in aliquo etiā exp̄sse derogare viderē-
 tur tenores illorū p̄ sufficienter exp̄ssis habentes specialiter et
 expresse motu ⁊ scientia ⁊ p̄tatis plenitudine similib⁹ deroga-
 mus/ac p̄ derogatis/ ⁊ insertis ⁊ nō concessis haberi volumus
 ⁊ decernim⁹/cōtrarijs quibuscūq;. Aut si aliquib⁹ cōmuniter
 vel diuissim ab eadē sit sede indultū /quod interdici /suspendi/
 vel excōmunicari/aut extra vel infra certa loca ad iudiciū euo-
 cari nō possint p̄ litteras ap̄licas nō faciētes plenā ⁊ expressam
 ac de verbo ad verbū de indulto hmōi mentionē. Clerū quia
 difficile foret p̄sentēs litteras ad singula queq; loca in quibus

expediens fuerit deferre motu simili volum⁹/ac dicta au⁹te de-
cernim⁹ q^o illarū transumptis manu publici notarū inde roga-
ti subscriptis/7 sigillo dicti cisterciē vel aliorum ipsius cister-
ciē ordinis monasteriorū abbatū/aut alterius plati seu psone
in ecclesiastica dignitate cōstitute/aut curie ecclesiastice muni-
tis ea p⁹sius in iudicio 7 extra/7 alias vbilibet fides adhibeaf
que p⁹sentibus adhiberetur si essent exhibite vel ostense. Nulli
ergo oīno hominū liceat hanc paginā nostre reuocationis/cas-
sationis/irritationis/anullationis/euacuationis/restitutōis/
repositionis/reintegrationis/cōstitutionis/volūtatis/māda-
ti/derogationis/7 decreti infringere/vel ei ausu temerario cō-
traire. Si quis aut⁹ hoc attemptare p⁹sumpserit/indignationē
omnipotētis dei ac beatorū Petri 7 Pauli ap⁹lorum eius se no-
uerit incurfurū. Datū Rome apud sanctū Petrū. Anno incar-
nationis dominice M.cccc.lxxxix.v. Idus Aprilis. Pontifi-
catus nostri Anno quinto.

Eiusdem. Qu^o omnes querelas/causas/li-
tes/7 cōtrouersias/pendentes tam in ro-
mana curia q^o extra/cozam quibuscūq^o iu-
dicibus/in quacūq^o instantia/etiam p⁹ ap-
pellationē/inter quascūq^o personas ordi-
nis/ad se bonus pōtifex aduocat/ et eas
decidēdas ad abbatē Cistercij/ ad patres
abbates vel ad generale capitulū respec-
tiue remittit/cum irrefragabili decreto q^o
h⁹mōi querele/questiones/7 cōtrouersie/
similiter etiā ille quas deinceps inter p⁹so-
nas ordinis oriri p⁹tigerit/cū omnib⁹ in-

cidentib⁹/omni appellatione postposita
 p̄terq̄ in casu denegate iusticie vel illati
 grauaminis/cōtra statuta ordinis p̄ dic-
 tū generale capitulū p̄ abbatē Cistercij ⁊
 alios sūmarie ⁊ de plano absq̄ strepitu
 ⁊ figura iudicij/sola facti veritate inspec-
 ta/audiant^r/⁊ iuxta statuta ⁊ ordinatiōes
 ordinis decidant^r/⁊ q̄ oēs abbates ⁊ ad-
 ministratores ordinis tenētur cōparere
 ad mandata abbatis Cistercij/ ⁊ capituli
 generalis/⁊ aliorū ad quos spectat quā-
 tūcunq̄ remoti/⁊ eis per omnia obedire
 Qui oppositū p̄sumpserit/⁊ ad alium q̄
 iuxta statuta ⁊ cōsuetudines/hmōi appel-
 lationes interposuerit/vel vocat⁹ nō cō-
 paruerit/causam perdat/ ⁊ excoicationis
 aliasq̄ sentētias ⁊ penas in dictis cōstitu-
 tionib⁹ cōtentas incurrat/⁊ eo ip̄o mane-
 at priuat⁹ re de qua cōtendit. Et nihilo-
 min⁹ penitētes ab hmōi sentētis ⁊ penis
 dicti caplm ⁊ abbas cistercij/necnō p̄f-
 abbates ⁊ cōmissarij absoluere possunt/
 vide textum ad longum quia multas bo-
 nas cōtinet clausulas que sufficienter in

Summario exprimi nō possunt. Cū clausu
la q̄ transumptis fides adhibeatur sicut
originali. zc.

Innocentius Ep̄us seruus ser-
uorū dei. Ad per-
petuā rei memoriā. Et si p̄ cunctorū sub regu-
lari obseruantia dño militantiū statu p̄spere
cōseruando ex iniuncto nobis desup̄ aplice ser-
uitutis officio paternis teneamur curis inten-
dere/ad religiosos tamē Cisterciēn̄ ordinis q̄s
ob eorū bonos z exemplares mores/ac vberes
fructus quos in agro militātis ecclesie afferunt in viscerib⁹ ge-
rimus caritatis dirigimus oculos nostre mētis/ p̄cipue vt liti-
giorū anfractibus z singulis ab eis sublatis dispendijs liberi⁹
z quietius altissimo valeant famulari/z nō cogantur hincinde
discurrere cum eorū ac monasteriorū z religiosorū locorū dicti
ordinis dispendio z detrimento. Sane sicut accepimus licet ali-
as p̄ capitulū generale dicti ordinis p̄uide statutū z ordinatū
fuerit ne quisquā/abbas/aut abbatisa/seu etiā alia queuis or-
dinis p̄dicti p̄sona quācūq; aliā p̄sonam ordinis eiusdem de ce-
tero auderet alibi quā coram ipsi⁹ ordinis iudicib⁹ etiā p̄ viam
appellationis trahere seu cōpellere/aut quascūq; litteras desu-
per a sede aplice impetraret/sub certis penis z censuris tūc ex-
pressis/pleriq; tamē religiosi ordinis p̄dicti p̄pue salutis ime-
mores/pacisq; z religionis emulo p̄curante contra statuta or-
dinationes z diffinitiones h̄mōi/necnō priuilegia aplice p̄ felī-
cis recordationis alexandrum. iij. et Bonifatii. viij. ac alios
Romanū pontifices p̄decessores nostros desup̄ prouida delibe-
ratione p̄cessa temere veniētes/ac dictas penas z censuras nō
verentes alios religiosos z dicti ordinis p̄sonas abbates/prio-
res/ac administrationes z officia in dicto ordine obtinētes di-
uersis exquisitis vijs z colorib⁹/ac etiā per appellationes extra
dictū ordinē ad iudiciū etiā/qđ detestabili⁹ est/seculare trahere

re/ac cōtra eos sup monasterijs/prioratib⁹/dignitatib⁹/admini-
 strationib⁹/z officijs dicti ordinis/necnō illa cōtingentibus
 iurib⁹/iurisdictionib⁹/correctionib⁹/punitiōib⁹/z reb⁹ alijs
 causas mouere z agitare/eosq; laborib⁹ z expensis fatigare nō
 verentur/unde monasterioꝝ/prioratuū z alioꝝ religiosoz lo-
 corum/ac beneficioꝝ dicti ordinis substantia in litib⁹ inerti-
 mabiliter cōsumitur/dictaq; monasteria/prioratus/religiosa
 loca/z beneficia varia hacten⁹ p̄pterea subierūt/z in dies sub-
 eunt detrimēta/ipsiq; religiosi hincinde p̄pterea discurrere co-
 guntur/ac correctiones z punitiōes suoz excessuū euitare ni-
 tūtur/in nō modicū dicti ordinis p̄iudiciū z detrimentū. Hos
 igitur ad quos sup his spectat p̄uidere/motu p̄prio nō ad ali-
 cuius nobis sup hoc oblate petitionis instantiā sed de nostra
 mera deliberatione z ex certa sciētia ex p̄missis z certis alijs ra-
 tionabilib⁹ causis ad id animū nostrū mouētibus/oēs z singu-
 las querelas/causas/lites/z cōtrouersias in Romanā curia vel
 extra eā corā quibuscūq; iudicib⁹ z cōmissarijs in quacūq; in-
 stantia quarūcūq; cōmissionū z litterarū aplicaz p̄textu/etiā
 p̄ appellationē/vel alias inter abbates/priores/abbatissas/pri-
 orissas/ac alios administrationes/officia/dignitates/ z benefi-
 cia dicti ordinis in titulū obtinētes/ac alias dicti ordinis p̄so-
 nas intētatas in quib⁹ ad cōclusionis actū z ad effectum feren-
 darū sententiarū nondū p̄cessum existat/quarū omniū status
 z merita/ac iudiciū z p̄sonarū colligantiū nomina cognomi-
 na/ z qualitates p̄sentibus p̄ exp̄ssis haberi volumus auctori-
 tate aplica harū serie ad nos aduocātes/ac eos ad dilectos fili-
 os monasterij Listercij Labiloneū diocē/ac alios dicti ordinis
 patrefabbates ac generale capitulū ordinis eiusdē/vel illos ad
 quos iuxta statuta z ordinatiōes dicti ordinis spectat deciden-
 das/cognoscēdas/z sine debito terminādas remittētes/motu
 sciētia z auctoritate similib⁹ tenore p̄sentiiū p̄petue z irrefraga-
 bilis p̄stitutionis edicto statuim⁹ decernim⁹ z ordinam⁹ qđ p̄-
 misse cause sic aduocate/seruatis tñ in his legitimis hactenus
 habitis p̄cessibus/necnō quelibet alie querele/questiones/li-
 tes/cause/z p̄trouersie q̄s deinceps inter abbates/abbatissas/

piores/priorissas/z alios religiosos p̄dictos p̄sentes et futuros
 ex similibus vel dissimilib⁹ occasionib⁹ oriri z moueri cōtingerit
 quouis modo cū omnib⁹ z singulis suis incidētib⁹/emergen-
 tib⁹/dependētib⁹ annexis z cōnexis/ cuiusuis appellatiōis
 p̄terq̄ in denegate iusticie/vel illati p̄pterea cōtra statuta z or-
 dinationes hmōi grauaminis casib⁹ remoto obstaculo/ p̄ capī-
 tulū aut abbates hmōi /sue illos quib⁹ eas ipse duxerit cōmit-
 tendas aut forsan alios ad quos iuxta statuta z cōsuetudines
 hmōi spectat etiā vsq̄ ad tertiā diffinitiuā sententiā inclusiue/
 etiā sūmarie simpliciter z de plano absq̄ strepitu z figura iudi-
 cij/sola facti veritate inspecta/audiant /iam pendētib⁹/ z sic
 p̄ nos aduocat^z in statu debito resumptis. Necnō iuxta lauda-
 bilia statuta z cōsuetudines hmōi z put alias iuris fuerit debi-
 to sine decidant^r/omnesq̄ z singuli abbates/piores/ z alij dig-
 nitates administrationes z officia obtinētes/ac alie p̄sone dic-
 ti ordinis postq̄ de mandato abbatis z capituli generalis pre-
 dictoz vel aliorū ad quos iuxta statuta z p̄suetudines hmōi p̄-
 tinent seu ptinebit in futurū ad cōparandū coram ipsis in qui-
 busuis p̄tra eos intētandis causis in locis etiā quātumcūq̄ re-
 motis citati fuerint corā eis put cōgruerit legitime comparere
 debeant z teneant^r/iuri z iusticie parituri. Et nihilomin⁹ vt sta-
 tutū decretū z ordinatio hmōi firma p̄maneāt dictiq̄ religiosi
 ad p̄trauendū pene saltē formidine retrabātur/p̄missis mo-
 tu auctoritate z sciētia p̄fatis adiucimus qd̄ illi ex abbatib⁹/ab-
 batissis/priorib⁹/priorissis/ac dignitates/ administrationes z
 officia obtinētibus/z alijs p̄sonis p̄fatis qui eoz aliquē sup q̄-
 busuis querelis/rebus/vel negocijs p̄terq̄ in casib⁹ p̄dictis co-
 ram alio quā abbate Listercū/ aut alijs p̄fatis ad quos vt p̄-
 fertur p̄tinet iuxta statuta z cōsuetudines hmōi in causam tra-
 xerint/ac ad aliū quā iuxta statuta z p̄suetudines hmōi appella-
 tiones quascūq̄ interposuerint/z qui sic citati etiā in causis p̄-
 nos sic aduocatis hmōi cōparere noluerint causas huiusmodi
 p̄sus pdant/ac excōmunicationis aliasq̄ sententias z penas
 in dictis cōstitutionibus cōtentas incurrant/req̄ super qua cō-
 tenditur p̄uati existant eoipso. Hos em̄ capitulo generali/et

Cistercij/ac alijs patribus abbatib⁹/cōmissarijs prefatis oia et
 singula que p eos in hmōi causis rite iudicata fuerint p censu-
 rā ecclesiasticā z alia oportuna iuris remedia debite executioni
 demādādi/necnō omnia z singula alia circa ea necessaria quo-
 modolibet z oportuna faciēdi/gerendi/disponendi/ z exequē-
 di/ac etiā sentētjs censuris z penis p̄dictis ligatos si id būili-
 ter petierint ab illis etiā quas p̄pterea hactenus forsan quo-
 quomodo incurrerint absoluēdi plenā z liberā motu aucte et
 sciētia p̄fatis cōcedimus facultatē. Non obstantib⁹ p̄missis ac
 felicitis recordationis Bonifatij pape. viij. p̄decessoris nostri q̄-
 bus cauet ne quis extra suā ciuitatē z dioc^l/nisi in certis excep-
 tis casib⁹/z in illis yltra vnā dietam a fine sue dioc^l ad iudiciū
 euocetur. Seu ne iudices a sede deputati p̄dicta extra ciuitatē
 z dioc^l in quib⁹ deputati fuerint cōtra quoscunq^z p̄cedere aut
 alij vel alijs vices suas cōmittere p̄sumant. Et de duab⁹ dietis
 in cōcilio generali edita z alijs ap̄licis cōstitutionibus statutis
 quoq^z z cōsuetudinib⁹/iuramēto/cōfirmatione ap̄lica vel quib⁹
 firmitate alia roboratis cōtrarijs quibuscūq^z. Aut si abbatib⁹
 abbatissis/priorib⁹/priorissis/z alijs p̄sonis prefatis vel q̄bus-
 uis alijs cōmuniter vel diuissim ab eadē sit sede indultū qd̄ in-
 terdicti suspēdi aut extra vel yltra certa loca ad iudiciū trahi nō
 possint p litteras ap̄licas nō faciētes plenam z expressam ac de
 verbo ad verbū de indulto hmōi mentionē z quibuslibet alijs
 p̄uilegijs/indulgētjs/generalib⁹/vel specialib⁹ quorūcūq^z te-
 norū existant p que p̄sentibus nō exp̄ssa vel totaliter nō inser-
 ta effectus earū impediri valeat quomodolibet vel differri/ et
 de quibus quorūq^z totis tenorib⁹ habenda sit in n̄ris litteris
 mentio specialis que quo ad hoc nolum⁹ eis vllaten⁹ suffraga-
 ri. Et insup̄ exnunc irritū decernimus z inane si secus sup̄ his a
 quoquā quauis auctoritate scienter vel ignoranter contigerit
 attemptari. Et p̄sentibus nullaten⁹ posse derogari p quascūq^z
 litteras ap̄licas/etiā quascūq^z clausulas/etiā derogatoriaram
 derogatorias in se cōtinētes/nisi tot⁹ illarū tenor de verbo ad
 verbū/nō aut p clausulas generales id ip̄ortātes fuerit insert⁹
 Volum⁹ aut qd̄ p hoc cā inter abbatē cistercij z ordinē p̄fatos

ex vna ⁊ dilectū filiū Petrū abbatē monasterij Clareuallis dic-
ti ordinis Lingoneſi diocē partibus ex altera pendens quā ali-
as ad nos aduocauimus ⁊ de qua cognoscere intēdimus cum
dictus ordo nobis imediate subiect⁹ esse noscat⁹/ aduocata nō
censeatur/ sed corā nobis pendēs remaneat. Clerū qz difficile
foret pſentes litteras ad singula queq; loca in quib⁹ expediēs
foret deferre volumus ⁊ dicta auctoritate decernim⁹ qđ illarū
trāſumptis manu alicuius publici notarij inde rogati subscrip-
tis ⁊ sigillo abbatis Cistercij aut cōmissariorū predictorū vel
alicuius eorū seu alterius pſone ecclesiastice in dignitate cōsti-
tute munitis ea pſus in iudicio ⁊ extra ⁊ alias vbilibet fides
adhibeat⁹ que pſentibus adhiberet⁹ si fuissent exhibite vel ostē-
se. Nulli ergo oīno hominū liceat hanc paginā nſe aduocatio-
nis/ remissionis/ ſtatuti/ pſtitutiōis/ ordinationis/ pceſſionis/
volūtatis/ ⁊ decreti infringere/ vel ei ausu temerario contraire.
Si quis autē hoc attēptare pſumpſerit/ indignationē omni-
pōtētis dei/ ac beatorū Petri ⁊ Pauli apſtorum ei⁹ se nouerit icur-
surū. Datū Rome apud sanctū Petrū. Anno incarnū dñice M
cccc. lxxxvij. iij. Idus Augusti. Pōtificat⁹ nſi Anno tertio.

Eiusdē. Motu pprio ⁊c. Qz nō licet ab-
batibus. abbatissis/ aut quibuscūq; pſo-
nis ordinis/ sed nec cōmendatarijs qui-
buscūq; monasteriorū/ aut locorū ordi-
nis ab abbate cistercij/ aut a viſitatorib⁹
p ipsum/ aut p capitulū generale deputa-
tis/ seu ab eorū reformationib⁹/ puni-
tionibus/ seu depositionibus quouis modo
appellare extra dictū ordinē/ etiā ad sedē
apostolicam/ nisi a dicto capitulo p no-

Appellatio.

tozia iniuria ⁊ in euentum denegate iusti-
 cie. Declarando appellationes tales fri-
 uolas/ ⁊ inhibendo eis sub pena suspen-
 sionis ⁊ excomunicationis ac pditionis
 iuris qđ in monasterijs p̄tendūt/ne ali-
 quas huiusmodi appellationes facere p̄-
 sumant/inhibendo etiā vicecancellario/
 ac vniuersis officialib⁹ curie q̄ hic in par-
 ticulari declarant̄/necnō legatis et nunci-
 is ap̄licis ne causas appellationū huius-
 modi cōmittere/seu de illis se intromitte-
 re quoquomodo p̄sumant. Et si opposi-
 tū fiat/etiā p̄ ipsum summū pontificē/ eti-
 am motu pp̄rio. ⁊c. declaratur irritum.
 Nisi hoc sit de consilio sacri collegij ⁊ per
 trinas litteras apostolicas Cistercij ab-
 bati aut capitulo generali/ seu eorū visi-
 tatoribus fuerit intimatū. Auferendo ab
 omnibus iudicibus facultatē aliter inter-
 pretandi aut diffiniēdi. Uide textum ad
 longum quia sufficienter non posset in
 sumuario explicari. Cum clausula q̄ tran-
 sumptis fides adhibeatur sicut origina-
 li. ⁊c.

Innocentius Ep̄s seru⁹ seruo-
 rum dei. Ad ppe-
 tuā rei memoriā. Et si p̄ cunctorū sub regulari
 obseruantia assidue studio pie vite domino fa-
 mulantiū statu p̄spere ⁊ salubriter dirigēdo ex
 cōmissio nobis desuper aplice seruitutis officio
 paternis teneamur curis intendere/ ad religio-
 sos tamē Cisterciēn̄ ordinis quos p̄ ceteris ob-
 eoz bonos ⁊ exemplares mores ac vberes fruct⁹ quos in agro
 militantis ecclesie hactenus afferre nō cessarūt/ put̄ indies nō
 cessant/in viscerib⁹ gerimus caritatis/dirigimus oculos nostre
 mentis/ ⁊ ad ea p̄ que religiosoz eozundē ac monasterioz ⁊ lo-
 corum dicti ordinis indemnitatib⁹ consulitur/ac que ex eis re-
 formatione p̄ tempore indigere noscūtur/sublatis quibusuis
 obstaculis ⁊ subterfugijs/debite p̄ eozum superiores iuxta re-
 gularia dicti ordinis instituta ac p̄uilegia tam per nos q̄ alios
 Romanū pontifices p̄decessores nostros desup̄ p̄uida delibera-
 tione cōcessa reformari possint libenter interponim⁹ sollicitu-
 dinis nostre partes/ac oportune p̄uisionis remedia fauora-
 biliter adhibemus/prout id in dño cōspicimus salubriter expe-
 dire. Sane dudū p̄ conseruatione ⁊ augmento Cisterciēn̄ ordi-
 nis qui a sui primeua institutione plurimū inter ceteros ordi-
 nes obseruantie regularis floruit/ac suos palmites in agro mi-
 litantis ecc̄ esse p̄ t̄ uersas orbis partes ob religiosoz dicti ordi-
 nis doctrinā/vite sanctimoniā/ac bonos ⁊ exemplares mores
 longelateq; disseminauit/ex p̄uilegijs ⁊ ordinationib⁹ apo-
 stolicis ac etiā regularibus dicti ordinis institutis p̄uide sta-
 tutū ⁊ ordinatū fuit vt singulis ānis in monasterio Cisterciēn̄
 Labiboneñ̄ dioc̄ qđ dicti ordinis Cisterciēn̄ caput/origo/ ⁊ fun-
 damentū existit capitulū ipsi⁹ Cisterciēn̄ ordinis generale cele-
 braretur/ad quod abbas dicti monasterij Cistercij p̄ tempore
 existens vt caput/ ⁊ alij ipsius Cisterciēn̄ ordinis abbates de
 omnibus fere mundi partibus vt membra cōueniunt/in quo
 diuersa ordinis predicti negocia statū ⁊ directionē illius ac per-
 sonarū dicti Cisterciēn̄ ordinis cōcernentia per diffiniores dic-

ti capituli tractantur diffiniuntur/ordinantur et terminantur/er-
 rores corriguntur/et que reformatione indigent reformatantur/et
 ad statum debitum reducuntur/ac visitatores de ordine ipso Cister-
 censi ad visitandum monasteria tam viroꝝ q̄ monialium eius-
 dem Cistercensi ordinis in diuersis mundi partibus constitu-
 ta/deputantur etiam cum plenissima facultate et potestate refor-
 mandi/corrigendi/puniendi/et si demerita id exegerint abba-
 tes/abbatiali/et abbatissas/abbatissali dignitatib⁹/ac alias ad
 ministraciones et officia in dictis monasterijs obtinentes offi-
 cijs et administrationib⁹ eorum priuandi et de eis alijs psonis
 idoneis iuxta ipsius Cistercensi ordinis instituta regularia pui-
 dendi. Verum quia a certis temporibus citra q̄plura ex dicti Ci-
 stercensi ordinis monasterijs atq̄ locis diuersis psonis ecclesia-
 sticis secularibus et regularib⁹ comendata fuerunt/et propterea in
 ipsis monasterijs atq̄ locis pro maiori parte regularis obser-
 uantia et pristina viuendi norma defecerunt/ac in monasterijs
 atq̄ locis predictis religiosi secundum ipsius ordinis Cistercensi
 obseruantiam regularem viuentes non habentur/et comendatarij
 predicti ac etiam diuersoꝝ alioꝝ dicti Cistercensi ordinis mo-
 nasterioꝝ abbares/et abbatisse/ac priores/et monachi illoꝝ nor-
 ma et diffinitiones eiusdem ordinis Cistercensi nunc obseruantes
 dum per dictos visitatores visitantur visitatione/correctione/et pu-
 nitione/ipsos visitatoꝝ cupientes euitare ad impediendum visita-
 tionem huiusmodi sepe numero ab huiusmodi visitationib⁹/correctionibus/
 depositionib⁹ et alijs per dictos visitatores pro tempore factis ad sedem
 aplicam appellaciones intponunt/et huiusmodi appellacionum causas pro
 de predicta diuersis iudicib⁹ delegatis tam in Romani curia q̄ ex-
 tra eam committi/ac visitatoꝝ prefatis inhiberi procurant ex visita-
 tionibus huiusmodi que occasione dictarum appellacionum impediuntur
 effectus debitus succedere non potest/sicq̄ delicta remanent
 impunita/monasteria et regularia loca dicti Cistercensi ordinis
 non reformatantur/et impunitas alijs prebet incentiuum delinquendi/cum
 abbas dicti monasterij Cistercij pro tempore existens ac dicti
 ordinis Cistercensi visitatores tot diuersis litigioꝝ anfractib⁹
 fatigati huiusmodi appellacionum causas prosequi non possint/ex quo

nedū maioribus sed vnicuiq; etiā cuiuscūq; inferioris cōditio-
 nis tribuitur in dies audacia appellandi/ z dictū Listerciēn or-
 nē diuersis litigiorū anfractib⁹ z expensis inuoluendi/ nō sine
 magno ipsius Listerciēn ordinis p̄iudicio z detrimento/ z per-
 nicioso exemplo z scandalo plurimorū/ z nisi p̄uideatur qđ in
 dicto ordini Listerciēn sit vera vnio/ z obediētia debita superi-
 orib⁹ exhibeatur/ ac visitationes z reformationes hmōi iuxta
 sanctorū patrū decreta ac priuilegia ap̄lica z regularia dicti Li-
 stercieñ ordinis instituta sublatis quibusuis impedimētis de-
 bite fieri possent verissimiliter breui de totali dicti Listerciēn ru-
 ina z desolatione est formidandū. Nos igitur qui dictū ordinē
 Listerciēn p̄ ceteris semp in viscerib⁹ gessimus z gerimus cari-
 tatis/ z illū nedū conseruari sed in meli⁹ dirigi/ nostris potissi-
 me tēporibus/ sup̄remis desideramus affectib⁹/ in p̄missis de
 oportuno remedio put tenemur p̄uidere volētes/ aliorū p̄de-
 cessorū nostrorū Romān pontificū qui p̄uide per dicti ordinis
 Listerciēn p̄sonas extra ipsū ordinē Listerciēn sub amissionis
 iuris rei sup̄ qua p̄tenderet ac alijs penis tunc expressis appella-
 ri nō posse voluerunt/ vestigijs inherentes/ motu pp̄rio nō ad
 alicui⁹ nobis sup̄ hoc oblate petitionis instantiā sed de nostra
 mera liberalitate z deliberatione matura/ ac ex certa sciētia et
 de ap̄lice pt̄atis plenitudine hui⁹ p̄petue z irrefragabilis cōsti-
 tutionis edicto auctoritate ap̄lica tenore p̄sentiiū statuim⁹ de-
 cernimus z ordinamus qđ deinceps p̄petuis futuris tēporib⁹
 ab abbate dicti monasterij Listercij p̄ tempore existēti/ aut vi-
 sitatoribus p̄ ipsum abbatē/ aut capitulū generale dicti Lister-
 cieñ ordinis p̄ tēpore deputatis/ z ab eorū reformationib⁹/ cor-
 rectionibus/ priuationibus/ z depositionibus p̄ tēpore factis/
 nullatenus extra dictū Listerciēn ordinē/ etiā ad sedem predic-
 tam/ nisi a dicto capitulo generali ac p̄ notoria z manifesta in-
 iuria/ z in euentū denegate iusticie fm̄ formā z tenorē priuilegi-
 orū z statutorū ipsi⁹ Listerciēn ordinis liceat abbatibus/ abba-
 tissis/ priorib⁹/ priorissis/ monachis/ z alijs p̄sonis dicti Lister-
 cieñ ordinis/ ac cōmendatarijs q̄buscūq; monasteriorū z loco-
 rū Listerciēn ordinis eiusdē quouis mō appellare. Decernentes

appellationes p̄ eos sic p̄ tēpore etiā ad sedē p̄dictā interposi-
 tas friuolas/irritas ⁊ uanes/ac eos amissionis iuris qđ eis in
 monasterijs/p̄oratib⁹ ⁊ locis sic uisitatib⁹/vel ad illa quolibet
 cōpetierit penā ⁊ si pontificali vel alia superiori dignitate p̄di-
 cti suspensionis a diuinis/si uero alij ab eis inferiores fuerint
 excōis/a qua nō nisi a Romanū pontifice/p̄terq̄ in mortis arti-
 culo cōstituti/absq̄ ui possint sentētiā eoipso incurrere. Et ni-
 bilominus venerabili fratri nostro Roderico ep̄o Portueni mo-
 derno ⁊ p̄ tēpore existenti sancte Romanū ecclesie uicecācella-
 rio/ac dilectis filijs correctori ⁊ de maiori p̄sidentia abbrevia-
 torib⁹ litterarū aplicarum audientie/cōtradictarū p̄curatori-
 bus/ceterisq̄ officialib⁹ tā cancellarie aplicē q̄ camere secreta-
 rijsq̄ nostris/ac omnib⁹ ad quos quoquomō spectat ⁊ specta-
 re poterit quolibet in futurū/ne litteras aliquas etiā in forma
 breuis sine cōmissionis sup̄ hmōi appellationib⁹/etiā si supplica-
 tiōes desup̄ p̄ nos seu de mādato n̄ro/etiā motu sciētia filib⁹/
 ⁊ alias p̄ sedē eandē signate forent/etiā cū p̄sentis constitutio-
 nis speciali specifica ⁊ expressa derogatione/expedire/ac legat̄
 ⁊ nūcijs n̄ris ⁊ dicte sedis/nunc ⁊ p̄ tpe existētibus/nec causas
 apellationū hmōi/etiā quarūcūq̄ specialiū facultatū eis p̄ tē-
 pore cōcessarū uigore cōmittere ⁊ de illis se intromittere quo-
 quomō p̄sumant districti⁹ inhibemus. Decernētes exnūc irri-
 tū ⁊ inane si secus sup̄ his a quoq̄ quauis aucte/etiā p̄ nos/sci-
 enter vel ignorāter contigerit attēptari/ac p̄sentib⁹ p̄ quascūq̄
 l̄ras aplicas etiā filibus motu ⁊ sciētia ac de aplicē ptātis ple-
 nitudine p̄ tpe cōcessas/ac q̄scūq̄ clausulas etiā derogatorias
 derogatorias ⁊ insolitas in se p̄tinētes derogari nō posse/nisi
 de uenerabiliū fratrum n̄rorū sancte Romanū ecclesie cardinaliū cō-
 silio/ de q̄ etiā clare cōstet fuerit speciali⁹ ⁊ exp̄sse derogatū/ et
 hmōi derogatio p̄ trinas litteras n̄ras aut successorū n̄rorū Ro-
 manū p̄tificū canonice intrātū abbati monasterij Listerij/ uī-
 sitatorib⁹/ac cap̄so gnāli hmōi diuersis t̄pibus successiue p̄sen-
 tatas fuerit p̄us intimata/sicq̄ p̄ q̄scūq̄ iudices ⁊ cōmissarios
 etiā causarū palatij aplici auditores ⁊ eiusdē sctē Romanū eccle-
 sie cardinales in q̄cūq̄ instātia sublata eis ⁊ cuilibet eorū quis

alia interpretandi facultate sententiari diffiniri et iudicari debere. Non obstantibus premissis ac constitutionibus et ordinationibus ac quibuslibet alijs privilegijs/indulgentijs et litteris apostolicis generalibus vel specialibus quorumcumque tenorū existant per que presentibus non expressa vel totaliter non inserta effectus earum impediri valeat quomodolibet vel differri/et de quibus quorumque totis tenoribus de verbo ad verbum habenda sit in nostris litteris mentio specialis que quo ad premissa nolumus cuiquam ullatenus suffragari/necnon omnibus illis que in litteris privilegiorum homini concessa sunt non obstare ceterisque contrarijs quibuscumque. Verum quia difficile foret presentes litteras ad singula queque loca in quibus expediens fuerit deferre volumus et eadem auctoritate decernimus quod illarum transumptis manu publici notarii inde rogati subscriptis/et sigillo abbatis monasterij Listercuj/vel visitatorum predictorum/aut alterius prelati seu persone in dignitate ecclesiastica constitute aut curie ecclesiastice munita ea prout in iudicio et extra et alias ubilibet fides adhibeatur que presentibus adhiberentur si essent exhibite vel ostense. Nulli ergo omnino hominum liceat hanc paginam nostrorum statuti/constitutionis/ordinationis/inhibitionis/decreti et voluntatis infringere/vel ei ausu temerario contraire. Si quis autem hoc attemptare presumpserit/idignationem omnipotentis dei ac beatorum petri et pauli apostolorum eius se noverit incursurum. Datum Rome apud sanctum Petrum anno incarnationis dominice M.D.CCCC.LXXXIX. iij. kl. Maij. Pontificatus nostri Anno quinto.

Eiusdem. Quia nulli abbates/abbatisses/po-
res/aut alie persone dicti ordinis possunt extra
ordinem etiam ad preseruatorem ordinis/ut lo-
ca bona et personas ordinis aduersus extra-
neos eis inferentes grauamina preseruet de-
putatos/appellare/declarando quod ipsi preser-
uatores nullam habent potestatem super personas or-
dinis. Et nihilominus que tales appellaciones

Confirmatio

emiserūt/aut emittēt extra ordinē ipso facto toties quoties appellauerint icurrūt sniam excōis/inhibēdo dictis & seruato-rib⁹ ⁊ alijs vniuers⁹ extra ordinē ad quos dicti de ordine appellarēt ne de hmōi appellationib⁹ vel causis se quoquo mō directe vel indirecte itromittāt/ ⁊ si hoc p̄sumūt declaraf irritū. Et insup dat ptās capitulo generali/ ⁊ abbati Cistercij absol- uendi p se vel p cōmissos ab huiusmodi sentētijs censuris ⁊ penis.

Innocentius Ep̄s seru⁹ seruoz dei. Ad ppetuam rei memoriā. Inter curas multiplices q̄ nobis ex ap̄lat⁹ officio incūbere dinoscūtur illā libēter amplectimur p quā p̄sone religiosvtriusq̄ sexus/q̄ ab omni strepitu iudicioꝝ imunes esse debēt/cū q̄ete altissimo vota sua exoluere possint nec cogant̄ hincinde discurrere/ac litib⁹ iuolui ⁊ expēsis fatigari cū suoz p̄iudicio monasterioꝝ/ꝑcessis ad h̄ p̄ sedē aplicā p̄uida deliberatione p̄uilegijs inherēdo. Sane sicut nō absq̄ animi displicentia cupimus licet p̄ diuersos Romanū p̄t̄ifices p̄decessores nostros iam dudū p̄uide statutū ⁊ ordinatum ac sub excōmunicationis/suspensionis/depositiōis alijsq̄ varijs sentētijs/censuris/ ⁊ penis quas coipso cōtra faciētes incurre- rent inhibitiū fuerit ne abbates/ ⁊ abbatisse/siue priores/ ⁊ pri- orisse monasterioꝝ ⁊ alioꝝ religiosozū locoꝝ Cistercij ordi- nis/ac alie dicti ordinis p̄sone ab eozū generali capitulo quod singulis ānis p̄ reformatōe ⁊ cōseruatiōe ipsi⁹ ordinis celebraf

extra dictū ordinē appellare presumerēt/idq; etiā exp̄sse caueat
 in statutis z diffinitionib⁹ ordinis eiusdē/tū nō nulli abbates/
 abbatisse/priores/priorisse/ac alie dicti ordinis p̄sone animaz
 suarū salutis imemores ab ipso caplo generali ad dilectos fili-
 os cōseruatores dicto ordini ac monasterijs/locis/bonis/ z p-
 sonis aduersus inferentes eis grauamina/iniurias/atq; dam-
 na p̄ sedē predictā deputatos/qui de causis inter religiosos dic-
 ti ordinis p̄ tēpore vertentes cognoscere nō possunt/ ac ad ali-
 os extra dictū ordinē z qđ etiā deteri⁹ ac abominabili⁹ existit
 interdū ad iudices seculares appellare p̄sumunt/ in nō modicū
 dicti ordinis p̄iudiciū/religionis opprobriū/monasteriorū /z re-
 ligiosorū locorum predictorū detrimentū/aplice auctoritatis
 z eiusdē sedis cui dictus ordo imediate subiectus fore dinosci-
 tur contemptū/perniciosum quoq; exemplū z scandalū pluri-
 morū. Hos igitur ad quos spectat sup̄ his debite p̄uidere/ no-
 lentes p̄mittere qđ de cetero talia p̄ abbates/abbatissas/prio-
 res/z priorissas/ac alias dicti ordinis p̄sonas contra z p̄ter for-
 mā z tenorē priuilegiorū ac statutorū z diffinitionū hmōi attē-
 ptentur/motu pp̄rio nō ad alicuius nobis sup̄ hoc oblate pe-
 titionis instantiā/sed de nostra mera liberalitate z ex certa sci-
 entia auctoritate aplice tenore p̄sentiū decernim⁹ oēs z singu-
 las appellationes p̄ abbates/abbatissas/priores/priorissas/ et
 alias p̄sonas ordinis eiusdem extra dictū ordinē etiam ad con-
 seruatores p̄dictos hactenus interpositas z interponēdas in
 posterū /nullas/friuolas/z inanes fuisse z esse sicq; ab omnib⁹
 censerī z reputari/illasq; interponētes sententias cēsuras z pe-
 nas incurrisse/z quotiens eos cōtra z p̄ter formā z tenorem pri-
 uilegiorū ac statutorū z diffinitionū hmōi appellare cōtigerit in-
 currere/z p̄ talibus ab omnibus publicari debere. Districtius
 cōseruatoribus predictis ac alijs quibuscūq; ad quos forsan p̄-
 fati abbates/abbatisse/priores/ z priorisse/ ac p̄sone p̄ tēpore
 appellauerint inhibētes/ne de causis appellationū hmōi se quo-
 quo modo directe vel indirecte intromittere p̄sumāt/ac decer-
 nentes exnunc irritū z inane si secus sup̄ his ab eis et alio quo-
 q; quauis auctoritate scienter vel ignorāter p̄tigerit attēptari.

Et insup volumus ⁊ capitulo generali hmoi vel abbati mona-
 sterij Listercij Labiloneſi diocē p tēpore exiſtēti aplica auctori-
 tate cōcedimus qđ ipſi p ſe vel alios quibꝰ hoc duxerint cōmit-
 tendū ſentētijs/ cenſuris ⁊ penis p̄dictis innodatos iuxta dic-
 torū priuilegioꝝ cōtinentiā ⁊ tenorē cū hoc hūiliter petierint
 ab eiſdē ſentētijs cenſuris ⁊ penis abſoluere poſſint. Nō ob-
 ſtātibus p̄miſſis ac cōſtitutionibꝰ ⁊ ordinationibꝰ aplicis/ nec
 nō omnibꝰ illis que in litteris priuilegioꝝ hmoi conſeſſum eſt
 nō obſtare/ ceteriſqꝰ cōtrarijs quibuſcūqꝰ. Nulli ergo oīno ho-
 minū liceat hanc paginā noſtroꝝ decreti/ inhibitionis/ p̄ſtitu-
 tionis/ ⁊ volūtatis infringere/ vel ei auſu temerario contraire.
 Si quiſ autē hoc attemptare p̄ſumpſerit/ indignationē oīpo-
 tētis dei/ ac beatorū Petri ⁊ Pauli aploꝝ eius ſe nouerit incur-
 ſurū. Datū Rome apud ſanctū Petrū. Anno incarnā dñice M.
 cccc. lxxxvij. viij. kl. Septēbris. Pōtificatꝰ nſi Anno tertio.

Eiuſdē. Cōfirmatio ⁊ innouatio faculta-
 tis ſeu ptātis dudū cōceſſe p dñm Johā-
 nē papā. xxiij. abbati Listercij et capitulo
 generali vniēdi monaſteria minus ſuffici-
 entia ad ſuſtinendū cōpetētē numerū pſo-
 narū ſm formā ordinis ad inuicē ppter
 eozū penuriā vt clariꝰ habet in textu. Cū
 additione qꝰ capl'm generale ⁊ abbas Li-
 ſtercij/ i quo maxie vt manifeſte hic decla-
 rat ⁊ expꝛimit p̄ſertim ceſſante ipſo caplo
 generali tota ipſiꝰ capituli generalis auc-
 toritas reſidet/ ac eozꝰ deputati hoc idē
 facere poſſunt.

Innocentius ^{Ep̄s seru⁹ seruo-}
^{rum dei.} Ad ppe-
 tuam rei memoriā. Licet ea que p sedem apli-
 cam in fauorē p̄sertim personarū sub suauī re-
 ligionis iugo altissimo famulantū p̄uide con-
 cessa fuerunt inuolabili debeant obseruatiōe
 vigere/nōnunq̄ tamē Romani pontifex ne suc-
 cessu tēporis impugnationi subiaceant/ illa cū
 ab eo petitur libenter de nouo approbare ⁊ p̄firmare consuevit
 vt eo firmitus illibata p̄sistant quo magis suo fuerint p̄sidio
 cōmunita/illa etiā innouādo ⁊ de nouo cōcedendo put in do-
 mino cōspicit salubriter expedire. Dudum siquidē felicis recor-
 datiōis Johānes papa. xxiij. p̄decessor noster volēs p̄sulere pa-
 ci trāquillitati ⁊ vtilitati abbatū ⁊ monachorū Cisterciēn̄ ord̄is
 dilectis filijs abbati monasterij Cisterciēn̄ Babilonēsi dioc̄ se-
 di predicte imediate subiecti/eiusq̄ coabbatibus vniuersis in
 eorum generali capitulo quādocunq̄ cōgregandis/vt quecun-
 q̄ monasteria dicti ordinis tā monachorū q̄ etiam monialiū/
 ⁊ quorū facultates fructus redditus ⁊ p̄uentus nō sufficerent
 ad sustentationē tot regulariū personarū in eisdē monasterijs
 p̄ tempore degentiū quot in eis pro augmento diuini cultus
 ac missis ⁊ alijs diuinis officijs celebrandis sc̄dm̄ eiusdē ordi-
 nis instituta ⁊ premissorū ⁊ regulariū cerimoniarū obseruatiā
 requirerētur alijs monasterijs ordinis predicti p̄ commodiori
 sustentatione degentiū in eisdem ⁊ quādo p̄ statu ⁊ quiete hu-
 iusmodi personarū id nouissent expedire cum omnibus iurib⁹
 ⁊ p̄tinentijs suis/vnū videlicet alteri monachorū ⁊ aliud alte-
 ri monialiū monasterijs eiusdē ordinis monasteria cuiuscūq̄
 tate seu annui valoris illorū fructus redditus ⁊ p̄uentus fo-
 rent/vnire/annectere ⁊ incorporare/ita qd̄ cedentib⁹ vel dece-
 dentibus huiusmodi monasteriorū abbatibus/vel abbatissis
 seu priorib⁹/vel priorissis/si monasteria ip̄a p̄ priores aut̄ prio-
 rissas forent solita gubernari/aut ea quomodolibet dimittēti-
 bus/liceret alijs abbatib⁹ ⁊ abbatissis ac priorissis quorū mo-
 nasterijs alia sic vacātia venirent vniēda corporalē possessio-

nē hmoi vacantiū monasteriorū vniendoꝝ / iuriūq; z p̄tinētia-
 rū predictorū auctoritate p̄pria apprehendere z p̄petuo retine-
 re / ac fructus reddit⁹ z p̄uentus in dictoꝝ monasterioꝝ v̄sus
 z vtilitatē cōuētere / diocesani loci z cuiusuis alteri⁹ licētia mi-
 nime requisita p̄ litteras suas concessit facultatem / put in illis
 quarū tenores ac si de verbo ad verbū p̄sentib⁹ insererent ha-
 beri volumus p̄ sufficiēter expressis plenius cōtinetur. Quare
 p̄ parte abbatis Cisterciū z cōuentus predictorū nobis fuit hu-
 militer supplicatū / vt facultatē z litteras predictas p̄ illarū sub-
 sistentia firmiori approbare / aliasq; in p̄missis oportune p̄uide-
 re de benignitate ap̄lica dignaremur. Nos igitur qui dudū in-
 ter alia voluimus qđ petentes beneficia ecclesiastica alijs vni-
 ri tenerent exp̄mere v̄x valorē fm̄ cōmunē extimationē tā bñ-
 ficij vniendi q̄ illi⁹ cui v̄niri peteret / alioqñ v̄nio nō valeret / z
 sp̄ in vnionib⁹ cōmissio fieret ad partes / vocatis quoz̄ inest /
 quiq; monasterioꝝ z alioꝝ religiosoz̄ locoꝝ ac p̄sonarū in il-
 lis sub suauī religiōis iugo degētū z p̄sertim dicti ordinis quē
 ob p̄sonarū illi⁹ bonos z exēplares mores ac vberes fruct⁹ q̄s
 hacten⁹ in agro militatis ecclie attulerūt / z in dies afferre non
 cessant p̄ ceteris in viscerib⁹ gerimus caritatis statū in melius
 dirigi / n̄ris potissime tēporib⁹ / supremis desideram⁹ affectib⁹ /
 p̄fatos abbatē monasterij Cisterciū z p̄uentū eozūq; singulos
 a q̄buscūq; excōis / suspēn / z interdicti alijsq; eccliaisticis senten-
 tijs / cēsuris z penis a iure vel ab hoīe quauis occasiōe vel cau-
 sa latis / si quib⁹ quōlibet innodati existūt / ad effectū p̄ntiū dū
 taxat p̄sequēdū harū serie absoluētes / z absolutos fore censen-
 tes / facultatē z l̄ras p̄dictas ac put illas p̄cernūt oīa z singula
 in eis cōtenta z inde secuta quecūq; auctē ap̄lica z ex certa n̄ra
 scientia tenore p̄sentiiū approbamus z cōfirmamus / ac plenū et
 perpetue firmitatis robur obtinere debere decernim⁹ / sup̄plen-
 tes oēs z singulos tam iuris q̄ facti defect⁹ si qui forsan inter-
 uenerint in eisdē. Proq; potioris cautele suffragio facultatē et
 litteras p̄dictas innouamus z in omnibus z p̄ omnia modo et
 forma p̄missis auctoritate z sciētia p̄fatis de nouo p̄cedim⁹. Ac
 etiā volum⁹ z ordinam⁹ qđ abbas monasterij cisterciū z p̄ tpe

existēs/cessante caplo generali/cū penes eū omnis auctoritas
 bñdōi capli remaneat/ac etiā ab ipso caplo deputādi premissa
 omnia z singula facere z exequi possint. Nō obstantib⁹ volun-
 tate nostra p̄dicta/ac alijs cōstitutionib⁹ z ordinationib⁹ apo-
 stolis/necnō quibusuis de monasterijs p̄dictis p nos z sedem
 p̄dictā p tēpore factis generalib⁹ vel specialibus reservationi-
 bus/ac reuocationib⁹ similiū facultatū forsan hactenus a sede
 p̄dicta sub quibusuis verborū formis z clausulis etiā derogato-
 riarū derogatorijs emanatis z emanādis in posterū/statutis
 quoq; z p̄suetudinib⁹ monasteriorū z ordinis predictorū/iura-
 mento/cōfirmatione ap̄lica vel quauis firmitate alia roborā-
 tis/ac omnibus illis que idē Johānes p̄decessor in litteris pre-
 dictis voluit nō ob stare/ceterisq; contrarijs quibuscūq;. Nulli
 ergo oīno hominū liceat hanc paginā nostre absolutionis/ap-
 probationis/cōfirmationis/cōstitutionis/supletiois/innoua-
 tionis/cōcessionis/volūtatis/z ordinationis infringere/vel ei
 ausu temerario cōtraire. Si quis autē hoc attēptare p̄sumpse-
 rit/indignationē omnipotentis dei/ac beatorū Petri z Pauli
 ap̄loz eius se nouerit incurfurū. Datū Rome apud sanctum
 Petrū. Anno incarnationis dñice M. cccc. lxxxvij. iij. Idus
 Augusti. Pontificat⁹ nostri Anno tertio.

Eiusdē per optima z quasi diuina ad or-
 dinis restaurationē p̄uisio. Quia p̄pter cla-
 mores z querelas diuersoz regū z prin-
 cipū ac d̄ominoz tēporaliū ex omni par-
 te mūdi sup desolatione monasterioz or-
 dinis/marię sue fundatiōis/inhonestatē
 q; cōuersationis multoz de ordine/solli-
 citabat vt eiectis p̄sonis ordinis de dic-
 tis monasterijs/ordinē in eisdē locis sup

primeret/ & aliū ordinē institueret. Sz p
pter rōnes in textu positas ex paterna be
nignitate hoc facere distulit/ tria ordini
nō minus necessaria q̄ vtilia sub excōis
late sentētie pena rē. fieri p̄cipiēdo. Uide
licet q̄ generale caplm taliter p̄uideat sui
gulis annis de bonis v̄sitorib⁹ & re
formatorib⁹ q̄ monasteria ordinis v̄bi
cūq̄ existētia refozment⁹/ & ad p̄stinā ob
seruātie puritatē reducant. Q̄ oēs abba
tes iuxta benedictinā & ord̄is statuta ve
niāt aut mittāt ad capitulū generale ap̄d
cisterciū legitimo cessante ip̄edimēto / aut
nisi habeāt licētiā ab eo q̄ dare pōt. Et p
securitate cōscientiarū vide q̄s ali⁹ ille sit
p̄ter generale caplm & abbatē cistercij/ in
quo solo iuxta bullā p̄cedētē caplo cessā
te residet ord̄is ptās/ aut ab eis exp̄ssam
hmōi habēs ptātem/ licentiā/ seu excusati
onē talē dare pōt. Q̄ sub eisdē excōis nec
nō p̄uationis monasterioꝝ & officioꝝ q̄
obtinēt/ ac etiam cessationis cōmendaz
late sententie penis eoipso incurrendis/
appellatione nō obstante/ abbates/ com
x

3174

Reformatio

mēdatarij/priores/ ⁊ officarij dictozum
 monasterioꝝ singulis annis indilate sol-
 uāt ex integro sommas ⁊ quottas ⁊ tribu-
 tionū monasterijs; ⁊ locis ordinis per ge-
 nerale capitulū ipositas/ taxatas ⁊ limita-
 tas/ ⁊ cōsiderato valore p̄senti reddituū/
 fructuum/ ⁊ p̄uentuū dictozum mona-
 sterioꝝ ⁊ locozum imponendas/ taxan-
 das/ ⁊ limitandas. Precipiendo genera-
 li capitulo vt taxas huiusmodi reducant/
 limitent/ et moderentur. Sub dictis pe-
 nis latis inhibendo vniuersis ⁊ singulis
 ne directe vel indirecte etiam per forum
 seculare solutionē huiusmodi contributi-
 onum impediant/ aut de eis quicq̄ absq̄
 speciali ordinatione capituli generalis/
 vel abbatis Cistercij percipere vel leuare
 p̄sumant. Vnde attente textum quia im-
 possibile esset omnia sufficienter sub sum-
 mario explicare. Cum clausula q̄ trāsum-
 ptis fides adhibeatur sicut originali. ⁊c.

Innocentius Ep̄s seru⁹ seruoz
 dei Dilectis filijs
 abbati monasterij Listercij Babilonensi dioeci et
 diffinitoribus capituli generalis Listercienſi or-
 dinis p̄ tempore celebrandi. Salutē ⁊ aposto-
 licā benedictionē. **A**deditatio cordis nostri as-
 sidua hoc inter cetera cōtinet specialiter vt mo-
 nasteria ⁊ alia loca ecclesiastica p̄sertim religiōis
 titulo insignita/ac in eis diuinis beneplacitis mancipata/p̄so-
 ne ad debite reformationis normā in spiritualibus ⁊ tempora-
 libus reducantur. Sane sicut ad nostrū nō sine magnis clamo-
 ribus ⁊ querelis etiā diuersorum regū ⁊ principū aliorūq; do-
 minorū temporalium/nostriq; animi nō parua displicentia per-
 uenit auditū/in plerisq; monasterijs vestris ab aliquib⁹ citra
 temporib⁹ illa vera dicti Listercienſi ordinis religio que retroac-
 tis tēporib⁹ vigere cōsueuerat iā refrigescere cepit/ ⁊ aliqui ex
 monachis ⁊ religiosis in illis degentib⁹ se in reprobū sensum
 dantes/dei timore postposito/vitā ducūt minus honestā quā
 religiōi vfe pueniat/in aīaz suarū p̄niciem/ diuine maiestatis
 offensam/religiōis opprobriū ac ip̄oz monasterioz detrimētū/
 malūq; exēplū ⁊ scandalū plurimoz/qd̄ credit̄ p̄cessisse cū mo-
 nasteria p̄dicta sicut decet ⁊ mandāt instituta et ordinationes
 dicti ordinis vestri ab eorum superiorib⁹ visitata nō fuerint/ ⁊
 p̄pterea p̄fati reges principes ⁊ dñi maxima cū instātia a no-
 bis postularunt monasteria ⁊ loca predicta in eorum terris/re-
 gnis/ ⁊ dominij cōsistentia reformari/ ⁊ ad debitā regularem
 normā ⁊ dicti ordinis obseruantia reduci/ ⁊ eorū aliq; videntes
 malū regimē religiosozū vestrozū ordinē ipsum in illis sup̄pri-
 mi ⁊ extingui ⁊ aliū ordinem in eis institui ⁊ nisi fuisset illa spe-
 cialis dilectio q̄ ordinē v̄m p̄sequimur/ac etiā p̄ces venerabil̄
 fratris n̄ri Johānis ep̄i Albanenſi dicti ord̄is p̄ectoris ⁊ nōnul-
 lozū p̄latorū referēdarioz n̄roz domesticoz q̄ dicto ordini v̄o
 plurimū afficiūtur/ ⁊ magna cū diligētia ad sup̄sedendū donec
 vobis p̄missa significarem⁹ nos plurimū hortati fuerunt/ ⁊ sup̄
 hoc nobis instantissime supplicarūt/tot clamoribus ⁊ querelis

excitati nō potuissēmus nos cōtinere quin aliquā desup. puiss
 onē debitā adhibuissēmus/psertim interueniētibus tot regū/
 principū/z dominoꝝ querimonijs/z plurimorū alioꝝ fidedig-
 norū relatione. Quare cupiētes put nostro incūbit officio sup
 his debite puidere/z qđ in monasterijs z locis pdictis oīno vi-
 geat obseruantia regularis vos paterna caritate licet maiorē
 in modū hortamur in dño z attento monemus/vobis nihilo-
 minus in virtute sancte obediētie z sub excōicationis late sen-
 tentie pena quā eoipso si cōtrafeceritis incurratis/auctoritate
 aplica tenore psentiū districte p̄cipiendo mādantes vt omnia
 z singula dicti ordinis vestri monasteria atq; loca vbilibet con-
 sistentia p vosmetipsos vel alios abbates dicti ordinis vestri
 idoneos quos ad id duxeritis deputandos post capitulū pri-
 me celebrandū finitū/z deinde singulis annis psonaliter visi-
 tare z que in illis reformatione/correctione /z emēdatione no-
 ueritis indigere/illa tam in capitib⁹ q̄ mēbris ac sp̄itualibus
 z tēporalib⁹ corrigere/reformare/z emēdare/ac ad verā regulā
 z normā dicti ordinis vestri/z fm illius instituta z ordinatiōes
 taliter reducere debeatis/qđ in monasterijs z locis pdictis ve-
 ra dicti ordinis Cisterciēn religio quā p̄fitemini vigeat z pseue-
 ret/ac clamores regū/principū/vñorum/z alioꝝ predictorū ces-
 sent/ipsiq; inducant put retroactis tēporibus fecerūt ad am-
 pliationē z augmentū dicti ordinis vestri/vosq; apud nos et
 hanc sanctā sedē nō imerito cōmendari/z apud diuinam maie-
 statem p̄mia felicitatis eterne cōsequi valeatis/qđ si forsan qđ
 nō credimus facere distuleritis/cogemur cōtra vos z dictū or-
 dinē vestrū iusticia z honestate id nobis suadētib⁹ p alia opor-
 tuna remedia pcedere/ac honestis petentiū psertim catholico-
 rum regū z principū/quib⁹ deesse nō possumus/votis/sup hoc
 benigne annuere/etiā dictū ordinē vestrū in monasterijs z lo-
 cis pdictis in quib⁹ vera religio z obseruantia dicti ordinis de-
 fecit/qđ nobis certe admodū displiceret/supprimēdo z exting-
 uendo/z aliū ordinē in illis instituēdo/ac alia faciendo put de
 sup nouerimus expedire. Vos aut taliter put de vobis cōfidi-
 mus puidere velitis qđ ad f̄ missa pagenda nobis nō sit deue-

niendū/ipsos reges/principes/et dñi put hacten^o de dicte or-
dine vestro et religiosi illius cōquesti fuerunt possint/ mutata
eorū p bona opa vestra et religiosorū dicti ordinis vři sententia/
nō imerito vos et dictū ordinē vřm cōdignis laudib^o cōmenda-
re/ et indies ad bñficiendū dicto ordini vestro iducant/ in quo
rē pfecto nobis/ qui vt p̄diximus dictū ordinē vřm inter cete-
ros ordines quadā peculiari dilectione psequimur/ et in visce-
ribus gerim^o caritatis/ et huic sancte sedi gratissimā effeceritis
Et insup inherētes vestigijs felicis recordatiōis Benedicti pa-
pe. xij. p̄decessoris nostri/ qui voluit et mādauit ad generale ca-
pitulū dicti ordinis vestri quō singulis annis celebraf/ oēs et sin-
gulos abbates q̄ iuxta statuta ipsi^o ordinis vestri tenent acce-
dere debere etiā sub sili excōis late sentētie pena eo ipso si p̄tra-
fecerint incurrēda eisdē abbatib^o iniungim^o et mādām^o vt sub
penis in litteris ipsi^o Benedicti p̄decessoris desup p̄fectis con-
tētis ad ipm caplm generale singulis annis/ cessante legitimo
impedimēto/ seu obtēta ab eo qui dare pōt licētia speciali/ quā
exhibere debeāt venire teneant. Precipiētes etiā dicto caplo
gnāli sub simili pena vt quolibet anno dictā excōis sentētiā
aucte aplica publicēt et denūcient/ et etiā cū maxima maturita-
te et diligētia excusationes pponēdas p nō veniētes ad dictū
caplm generale discutiāt ac examinēt/ et deinde put eis videbi-
tur/ et sup quo eorū p̄sciētias plurimū oneram^o/ reūciant/ vel ad-
mittāt/ et alias iuxta lřax Benedicti p̄decessoris hmōi p̄tinen-
tiā et tenorē debite pvideāt/ eisdē caplo et abbati Cisterciū p tē-
pore existenti harū serie liberā facultatē pcedentes innodatos
hmōi excōis sentētia ob eorū nō accessum ad dictū caplm ge-
nerale si hoc hūiliter petierint ab illa p se vel aliū seu alios quē
vel quos ad id duxerint deputandū/ seu etiā deputādos absol-
uendi/ iniūctis inde eis p mō culpe penitētia salutarī et alijs q̄
de iure fuerint iniungēda. Leterū qz sicut etiā accepim^o nōnul-
li ex abbatib^o/ sive cōmēdatarijs/ ac priorib^o/ et officiarijs mo-
nasteriorū/ prioratū/ et locorū dicti ordinis vři p̄tributiōes iux-
ta taxas p Bñdictū p̄decessorē hmōi factas eos p̄ringentes vt
decet et tenētur soluere nō curant/ ex quo maximū dicto ordini

iudiciū generat / et si cōtributiōes h̄mōi cessarent sequerē ex
 ide total dicti ordinis v̄ri destructio. Volum⁹ et sub sili excōis
 sentētia ac priuatiōis monasterioꝝ / prioratuū / et officioꝝ q̄ ob
 tinent et p̄ tpe obtinebūt / necnō cessationis cōmēdaz / late sen
 tētie pena / et eo ipso incurrēda / p̄cipimus et mandam⁹ vt de cete
 ro singulis annis iuxta taxas h̄mōi mō tñ infrascripto reducē
 das et limitādas / ac alias iuxta litterarū tā pie memorie Sixti
 pape. iij. etiā p̄decessoris nostri / quā nostraz / quaz tenores ac
 si de verbo ad verbū insererent haberi volumus p̄ sufficienter
 exp̄ssis cōtinentiā et tenorē / soluāt et p̄ preterito tēpore qui de
 bitores erūt etiā integre satisfaciant / impediētes vero quouis
 mō directe vel indirecte etiā p̄ forū seculare solutionē cōtribu
 tionū h̄mōi / et quicq̄ de illis absq̄ mādato capli generalis aut
 abbatis Cisterciū p̄dictoꝝ p̄cipientes et leuantes / etiā similem
 excōis sententiā incurrāt / a qua tā nō soluētes q̄ impediētes et
 leuātes sine licentia p̄dicta non nisi a Romanū pontifice / p̄terq̄
 in mortis articulo p̄stituti / et debita satisfactione p̄missa / absol
 ui possint. Preterea qm̄ a tēpore quo dicte taxe facte fuerūt mul
 ta monasteria sunt depauperata / et alia in redditib⁹ augmentū
 susceperunt / et nō videtur iustū et honestū qd̄ taxe debeāt solui
 p̄t alias tempore quo dicte monasteria erāt maioris valoris
 seu minoris quā nūc sunt ordinate fuerūt / Ideo caplo genera
 li mādamus vt de fructib⁹ / redditib⁹ / et p̄uentib⁹ omniū mo
 nasterioꝝ p̄dictoꝝ se diligēter informēt / et iuxta qualitātē di
 ctioꝝ monasterioꝝ et reddituū illoꝝ ac statū in quib⁹ ad p̄sens
 reperiunt taxas h̄mōi reducant / limitent / et moderent / vniuer
 sis et singulis abbatib⁹ / cōmendatarijs / prioribus / et officarijs
 dicti ordinis qui ad solutionē et cōtributionē h̄mōi sūt obliga
 ti / etiā sub sili⁹ penis eo ipso incurrēdis / districte p̄cipiēdomā
 dātes vt quis appellatōis obstaculo nō obstāte / et quicq̄ excepti
 one et dilatione cessantib⁹ ordinatiōi sup cōtributionib⁹ h̄mōi
 p̄ dictum capitulū generale faciende oīno pareant et intēdant.
 Nō obstātib⁹ p̄missis ac cōstitutionib⁹ et ordinationib⁹ ap̄licis
 statutis quoq̄ et cōsuetudinib⁹ monasterioꝝ et ordinis v̄ri pre
 dictoꝝ / iuramento cōfirmatione ap̄lica vel quauis firmita

te alia roboratis/necnon omnib⁹ illis que p̄fati p̄decessores in
 suis/et nos in nostris litteris p̄dictis volum⁹ nō obstare / cōtra
 rius quibuscūq; /aut si abbatib⁹ /cōmendatarijs /priorib⁹ /et of-
 ficiarijs p̄dictis /vel quibusuis alijs cōiter vel diuisim ab eadē
 sit sede indultū qđ ad p̄stationē vel solutionē aliquā cōtributi-
 onū nō teneant /et ad id compelli /aut qđ interdici /suspēdi /vel
 excōicari nō possint p litteras aplicas nō facientes plenā et ex-
 pressam ac de verbo ad verbū de indulto b̄mōi mentionē /et q̄-
 buslibet alijs priuilegijs /indulgētijs /et litteris aplicis genera-
 libus vel specialib⁹ quozūcūq; tenorū existant /p que presen-
 tibus nō expressa vel totaliter nō inserta effectus earū impedi-
 ri valeat quōlibet vel differri /et de quib⁹ quozūq; totis tenori-
 bus habenda sit in nostris litteris mētio specialis /que quo ad
 p̄missa volum⁹ eis nullaten⁹ suffragari. Verū qz difficile foret
 p̄sentes litteras ad singula queq; loca in quib⁹ expediēs foret
 deferre volumus et p̄fata aplica auctoritate decernimus qđ il-
 larū transumptis manu alicui⁹ publici notarij inde rogati sub-
 scriptis et sigillo capituli aut abbatis Listercij p̄dictorū vel alte-
 rius prelati /aut p̄sone in ecclesiastica dignitate constitute /seu
 curie ecclesiastice /munitis /ea p̄sus fides in iudicio et extra /et
 alias vbilibet adhibeatur que p̄sentibus adhiberetur si essent
 exhibite vel ostense. Datum Rome apud sanctū Petrum. An-
 no incarnationis dominice M.D.CCC.LXXVII. iij. Idus Augu-
 sti Pontificatus nostri Anno tertio.

Notabile p bulla precedēt.

Ubi alia deessent tribulationū et p̄secutionū ordinis do-
 cumenta /maxime ab anno domini. M.D.CCC.LXX. vsq; circa an-
 num nonagesimū /impetrationes p̄cedentium et sequentium
 priuilegiorū /ordinisq; cōputatiōes /satis ostendūt. Nā patrum
 cōsuetudo fuit diuersis tēporibus iuxta emergentes in ordine
 morborum et calamitatū necessitates /ad sanctā sedem p reme-
 dio recurrere. Et qz tēpore p̄dicto quasi vbiq; terrarū aduer-
 sus ordinē p̄secutionū fluct⁹ /lōge acri⁹ solito isurgebāt /multis

horrendo errore deceptis/ adeo vt quasi se inhonestos puta-
 rēt qui vnū vel duo ordinis monasteria in cōmēdā nō haberēt
 aut saltē pensionē ab ordine nō reciperēt/ incredibiles sepi⁹ cla-
 mores ex omni natiōe ad capituli generalis/ p̄tinue autē ad ab-
 batis Listercij aures deferebant/ idcirco necesse fuit varias ad
 sedē aplicā/ ad reges/ ceterosq; orbis moderatores/ cōitatūq;
 ac iusticiarū rectores destinare legatiōes/ oportuneq; ac ipor-
 tune instare/ et eos p̄ subsidio pulsare/ ne tā nobile sancte m̄ris
 ecclesie mēbrū sub tātis pcellarū anfractib⁹ periret. Clelut cer-
 ui currebāt aliq; ordinis legati/ Alij tanq; aq̄le ad op⁹ sanctum
 volabāt/ rugitu mirabili sup tāti ordinis desolatione/ etiā celi
 cacumina/ terreq; pfūda replētes/ et audaci p̄stātia altissimi vim
 dictā aduersus nefarios tunicā dñi icōsutilē nō solū scindētes
 sed certe violēter disrūpentes/ aptis vocib⁹ iplozantes. Quis
 tot principū l̄sas ad sūmū pontificē/ sacrūq; collegiū/ necnō ad
 eoz pcuratores in curia sup ordinis cōmēdatiōe/ cui⁹ multoz
 mēbroz existūt fūdatores. Itēq; breuiū aplicoz ad dictos p̄n-
 cipes/ vt cōcessa ordini p̄uilegia p̄seruent/ et p̄seruari faciāt nu-
 merabit. Cōfident siqdē dici p̄t q; nisi p̄fate exhibite fuissent dē-
 ligētie/ Jā iā totus ordo lacerat⁹/ dirupt⁹/ et cōsūptus esset. Sz
 quis in reb⁹ hūanis exptus cogitaret talia negocia seu pdigia
 sine maximis et isolitis expen⁹/ incredilibusq; laborib⁹ tracta-
 ri/ p̄seq; pcurari/ obtineri/ et ad effectū deduci posse. Hec p̄feco
 optime nouerat sūm⁹ pōtifex et tāq; ver⁹ amator ac p̄motor
 ordīs/ ipsi⁹ restorationē sitiens/ bullā p̄missā ad gnāle caplm
 destinauit. Cui⁹ mādat̄ veluti oraculo diuio gnāle caplm obe-
 dire cupiēs/ et sciēs ipossibile ordinē quācūq; p̄speritatis felici-
 tatē p̄sequi posse/ nisi decenti ordine circa p̄tributionū annaliū
 taxationē/ moderationē/ limitationē/ receptionē/ reliquāq; ea-
 rū dispositionē vt in p̄fatis l̄sis aplicis mandāt/ dicte determi-
 natōi cōtributionū eo vigilātī⁹ et deuoti⁹ vacauerūt/ q̄ affectu-
 osi⁹ ordīs repationē sil⁹ et restorationē desiderabāt/ sequētē cō-
 dētes diffinitionē/ eāq; diuersis patrib⁹ in diuersis mūdi regi-
 onib⁹ exequēdā cōmiserūt/ cuiilibet cōmissioni monasteria et ta-
 ras in particulari determinādo et subscribēdo/ que ex studio b

apponit vt boni ordinis zelatores ⁊ filij/ q̄ gnāle caplm frequē-
tare nō valuerūt/ de singulis pleni⁹ informēt/ ⁊ ad laborādū
cū teteris in ope sancto ampli⁹ animent.

3254

Diffinitio sup limitatione/moderatione/
⁊ receptiōe/ ⁊ tributionū/virtute/ mādati
aplici superius imediate positi.

Ds frater Johānes abbas Cisterciū ceteriq̄ diffini-
tores capli gnālis cisterciē ordinis/ Motū
facim⁹ vniuersis q̄ in eodē gnāli caplo die
xiiij. mēsis Septēbris. Anno dñi M. cccc.
xc. apud Cisterciū celebrato facta fuit que-
dā diffinitio cui⁹ tenor sequit⁹ ⁊ est talis.

Eum sicut in singulis cōmunitatib⁹ debi-
te gubernatis fieri cōspicit⁹/ partes vniuerse p̄ toti⁹ subleuatio-
ne/ cōseruatione/ p̄curatione ⁊ defensiōe/nō solū substātie tpa-
lis portionē/ verū etiā q̄nq̄ vitā dulcissimā exponāt. Ita q̄ ab
exordio sacri hui⁹ ordinis p̄ses singulis annis ad p̄curāda tā-
ti ordinis negocia iuxta agēdoꝝ exigētiā/nedū imensos labo-
res/ ⁊ certas/magnasq̄ sup̄ qlibet ordinis monasterio pecuni-
arū sōmas/q̄s ⁊ tributiōes vocabāt/p̄fatis locoꝝ facultatib⁹
qlibet anno iponere/ illasq̄ tāq̄ veri rei publice ordinis amato-
res/vniuersi p̄mpto ⁊ hylari animo/ad gnāle caplm afferre cu-
rabāt/ Alioq̄n nūq̄ tanta/tāq̄ excellētia ipetrari p̄uilegia/ aut
in tm̄ ipsi⁹ ordinis dec⁹/vltra vite ⁊ meritoꝝ sanctimoniā/ sub-
limari valuissent. Cleꝝ qz tractu tēporis in diuidēdis/ assignā-
disq̄ hmōi ⁊ tributionū sōmis sup̄ quolibet monasterio/nōnū-
q̄ graues inter deputatos ⁊ trouersie seu dissensiōes oriebant⁹/
⁊ ventilabant⁹. Pro pace ⁊ q̄ete inter eos tpe felicitis recordatio-
nis dñi B̄ndicti pape. xij. sacri hui⁹ ordinis p̄fessi/ florēte ordi-
ne/ ⁊ in suo vigore laudabiliter subsistēte/p̄ses sc̄tā ⁊ religiosa co-
gitatōe cupiētes ordinē iugiter pacifice in suis libertatib⁹/p̄uile-

ghs z quiete cōseruari/necnō queq; ipsius agenda in curia Ro-
 mana/in caplis generalib⁹/in collegijs z vniuersitatib⁹/in im-
 petitionib⁹ priuilegiorū/in legationib⁹ cōmissariozū/z nunci-
 orū/ad principes/z vniuersa ipsius ordinis negocia pspere et
 feliciter cōmunibus expen⁹ dirigi/tractari/z pcurari/certas dic-
 tarū cōtributionū annualiū sōmas cuilibet monasterio limita-
 ras taxauerūt/z imposuerūt. Elidentes autē multiplicia tanti
 ordinis negocia p vniuersam mūdi latitudinē diffusa/ z certe
 varia ac grauissima/vt omnis rect⁹/z expertus iudicare potest
 oculus/sanxerūt sōmā nouē miliū librarū/p ordinaria z ānua
 pcuracione seu directione/dictorū agendorū ordinis fore ne-
 cessariā. Ob hoc minorē z annuā ptributionū taxā nouē miliū
 librarū sup monasterijs imposuerunt. Sed qz sepius alia ma-
 gis ardua supuenire solent negocia/aliā dictarū cōtributionū
 ordinauerūt duodecim miliū librarū taxā. Si autē grauiora im-
 minerent agenda/vt sunt impetrationes puilegiorū/z similia/
 que nō nisi magnis expediti valent impēsis/aliā octodecim mi-
 liū librarū taxā deputauerūt. Et p extremis seu maxime ardu-
 is necessitatibus/quartā scz vigintiquattor miliū librarū taxā
 astallauerūt/put antiq̄ z recētia ordinis registra luce claruis h
 oia ostendūt. Et his medijs cū generale caplm qlibet anno p̄si-
 derās tunc currētes ordinis necessitates vnā dictarū taxaz sol-
 uedā declararet/in p̄mptu absq; vltiori vacatiōe/ seu expen⁹
 quilibet q̄tū soluere teneret cognosceret. Et q̄diu more pacifi-
 co certis annorū curriculis rem tanti ordinis sub ista forma p-
 curarūt ordinis p̄sone/z ad bonū cōe ordinis se deuotas z fer-
 uētes/vt p̄mittit exhibuerūt/tādū ordo ip̄e det⁹/liber/z refor-
 mar⁹/in sanctimonie excellētia/fame glia/z bonoz tpaliū opu-
 lētia floruit/postmodū nōnullox caritate paulatim refrigerē-
 te/submissaq; sc̄tā z pia affectione/ad bonū cōe/multis poti⁹
 sua ppria z particularia curatib⁹ cōmoda/ac omiffa gnāliū ca-
 pitulox fraq̄ntatiōe/ambiciosox loordinat⁹ appetit⁹/ seu auidi-
 tas ad inuadēdū monasteria z loca regularia ipsi⁹ ordis excre-
 uit/hisq; z alijs medijs ordo tādē multifarie lesus/plurimū dis-
 rupt⁹/z ad pauperiē miserabilē redact⁹/faciliter absq; sufficiē-

ti defensione psequentiū pda facta videt/ adeo vt iā maiore portio
 rū monasterioꝝ pte in comēdā occupauerint/ z heu patnis mo
 rib⁹ abiectis/ pegrini/ z a priorib⁹ alieni rit⁹ introducti pspiciū
 tur. Ex quib⁹ vt clare liquet monasteria ad nō min⁹ incredibile
 q̄ lamētibile in vtroq̄ statu deducta sūt ruinā. Succreuerūt in
 sup iuxta mūdane infelicitatē vertibilitatē/ occasiōes nō parue
 desolatiōis z extinctiōis monasterioꝝ vtriusq̄ sex⁹/ ppter q̄s ma
 gna eoz ps/tū qz destructa aut alijs ecclesijs z ordinib⁹ vnita/
 tū qz fortissimis manib⁹ sūt comēdata/ nihil de dictis ptributi
 onib⁹ soluat. Alia vero monasteria a centū annis z ampli⁹ pp
 ter guerraz turbines/ z inde sequētes locoꝝ desolationes/ vix
 quartā aut quintā dicte astallationis nouē miliū librarū par
 tē/ pauca medietatē/ z paucissima partē suā dicte astallationis
 cōtulerint seu soluerint/ paucioribus exceptis quozū taxe fue
 runt p minime. Plures vero z si extunc supna miseratione fue
 rint locupletati/ in nullo tū sommā tunc eis cum essent paupe
 res iuxta facultatē illius tēporis impositā/ aut cuiusdā mode
 rationis postea ppter guerrarū vastitates intuitu pietatis fac
 te transire/ seu agere p alioꝝ supportatione voluerūt/ sed cō
 ter difficiliores reperiuntur/ vnde bis z alijs pluribus medijs
 in tantū dicte cōtributiones extenuate sunt/ vt cōmunibus an
 nis vix mille ducentū/ aut raro mille trecentarū librarum turo
 nēū/ sommā/ z sepe minus vt clare docent computationes/ cō
 plere valuerunt. Quequidē sommā cōmunib⁹ z annuis in cui
 tabilib⁹ expēn vt sunt capli generalis/ reddituū p ordinē debi
 toꝝ/ collegioꝝ ordinis/ z similiū a centū annis nullaten⁹ suffi
 cere potuerit. Ob hoc necesse fuit z est singulis annis expēn or
 dinis supare receptā/ q̄nq̄ in. ccc. q̄nq̄ in. ccccc. q̄nq̄ in. Ad lib.
 z amplius/ z Listerciēn de propria sui monasterij paupertate
 sommas ordini prestare/ et ei succurrere. Inde q̄ debita ordi
 nis ad Listerciū tā noua q̄ antiqua crescere. A herito itaq̄ plā
 gēs ordo sanet⁹ clamare cogit/ Infirmata ē in paupertate virt⁹
 mea/ Interim plures ordinis amatores ipsi⁹ ardēter restaurati
 onē i vtroq̄ statu sitiētes/ lz ptributionū taxā vt poterāt solue
 rēt/ nihilomin⁹ vidētes alios aut nihil aut valde parā solue/ se

tanq̄s grauatos p̄rētes/a murmure corda z ora vix poterāt co-
 bercere. Plures q̄z cēsuraz fulminatōes min⁹ iusto timētes/
 z manū claudētes/ordinis receptā quasi ex toto vacuā relinq̄-
 rūt. Porro i ḡuescētib⁹ z vltra modū p̄ualētib⁹ varijs p̄secutiōi-
 b⁹ ordiis/p̄sertim p̄ cōmēdas q̄si vbiq̄ serpētes/p̄ monasterioz
 alienatōes/p̄ multoz ordinarioz monasteria suis iurisdictōib⁹
 submittere/z ab eis subsidia extorq̄re nitentiū/exq̄sita molimi-
 na/ne tā ḡiosū scē matris ecclie mēbz miserabilē idēfensū rue-
 ret/altissimo a paucis annis quorūdā zelatorū corda excitāte/
 cū maioris z acrioris p̄secutiōis tpe op⁹ sit vigilātiōes resistē-
 tias z defensiōes adhibere/vt apud sedē aplicam z alibi reme-
 dia diligēter q̄rerent̄ p̄duserūt. Idcirco diuersis vicib⁹ caplm
 gnāle reuerēti d̄nos abbates Cisterciū/p̄sertim modernū z eius
 p̄decessorē instātissimis p̄cib⁹ rogauit/vt p̄ sui ordinis restau-
 ratiōe sedē peterēt aplicam. Quiquidē operi sancto vires libe-
 raliter aplicātes amplissima z dignissima obtinuerūt p̄uilegia/
 variasq̄ p̄ se z p̄ alios/ad p̄ncipes/ad iusticiaz curias/z ad re-
 liq̄s orbis moderatores/p̄ se z p̄ alios exercuerūt legatiōes/ Ex
 quib⁹ ordo iā d̄no miserāte in vtroq̄ statu respirare z renouare
 p̄spicit. Ad q̄rū oīm expēsi necessarias/vtrunq̄ ferendas gnā-
 lis capli p̄uidētia/p̄ iscoz mores/ac laudabiles aliaz cōita-
 tū cōsuetudines imitādo/certa tūc decreuit sup totū ordinē ca-
 ritatiua imponere subsidia/que tñ ratiōe z ad causam p̄missio-
 rū vix p̄ medietate soluta fuerunt/aut recepta/annuis tñ con-
 tributionib⁹ p̄pter dicta subsidia quasi totaliter illis annis ces-
 santib⁹. Cūq̄ nec ista tātū ordinis necessitatib⁹ sufficerēt neces-
 se fuit p̄ dictū caplm gnāle nōnullas in banco ad interesse ac-
 cipe pecunias. Opus siqdē erat/ aut miserabilib⁹ oculū vltimā
 z irrepabilē ordinis ruinā aspicere/aut cū talib⁹ expēsi saltē tūc
 remedia p̄curare oportuna. Premissis isup ordiis calamitatib⁹
 z miserijs multū medijs z occasionib⁹ ad sanctissimi d̄ni n̄ri au-
 res pueniētib⁹/vt innata bonitate p̄ suis affectib⁹ sacro ordi-
 ni ab ineunte etate afficit/ Inter cetera sub grauissimis censu-
 ris iteratis vicibus p̄ aplica scripta in forma rigorosa patribus
 gnāle caplm celebrātib⁹ mandauit z p̄cepit quaten⁹ p̄ cōmuni

ordinis statu feliciter dirigendo ⁊ releuando omni cū diligencia ⁊ studio cōtributiones hmoi de nouo/habito respectu ad pcedētes taxas/ ⁊ ad modernū cuiuslibet monasterij valorē taxarēt/limitarēt/determinarēt/ assiderēt/ ⁊ cuilibet monasterio in particulari iponerēt/ aliaq; ordīs debita diligēter/ sub eisdē penīs quibuslibet abbatib⁹/ cōmendatarijs/ ⁊ monasterioꝝ officialib⁹ mandās quaten⁹ sommas sic vt pmittit p gnāle capitulū determinatas ⁊ impositas/ seu determinādas ⁊ imponendas integralit deputatis cōmissarijs ordinis ⁊ abbatis Cistercij annis singulis/terminis ac locoꝝ p eos assignādis psoluerent/ vt defensionī ac directionī ordinis deinceps applicent magna sub penarum ecclesiasticarum in terminatione inhibēdone quisq; de dictis cōtributionib⁹ absq; dicti capituli/ aut dñi Cistercij mandato exp̄sso ⁊ ordinationē/ quicq; recipere aut retinere/ seu quouismodo impedire p̄sumat. Quibus naufragijs/ malis/ ⁊ incōuenientib⁹ supius enarratis p̄sens generale capitulū p viribus occurrere/ ⁊ mādatis sanctissimi patris iustissimis quidē/ ac ordini p necessarijs ob tēperare/ necnō ordinē a talibus miserijs/ vsurarūq; voraginib⁹ ⁊ debitorū inuolutionibus liberare/ ac ipsū ordinē ad pristinū integritatis statum restaurare cupiens/ ⁊ vt iā obtenta priuilegia incōcussa et integra obseruari possint. Maxime vero ne ampli⁹ subsidia q̄ cunq; vltra dictas cōtributiones ordinarias p hmoi reb⁹ communib⁹ ordinis sup ordinē/ p̄sertim sup monasterijs religiosorū iponere necesse sit/ sed oīa regulariter ⁊ quiete/ sicut p̄spertatis tēpore olim fieri solebat/ in eo semp fiant/ matura deliberatione/ ⁊ p̄bitatis equitate/ ac vnanimi omni sententia/ insequēdo cōclusionē Anno dñi M. cccc. lxxxviii. p generale capitulū sup hoc factā/ ⁊ confirmatā/ valore ⁊ facultate cuiuslibet monasterij p debitā informationē habitis/ hmoi cōtributionū sommas vsq; ad aliā capli generalis dispositionē/ in vno volumine seu codice moderādo ⁊ ordinādo taxauit/ limitauit/ ordinauit/ astallauit/ ⁊ cuilibet monasterio vt p̄missum est imposuit/ ac tenore p̄sentis diffinitionis taxat/ limitat/ ordinat/ astallat/ ⁊ cuilibet monasterio imponit/ put in dicto volumine seu

codice sup hoc cōfecto /z p̄sentialiter notarijs dicti capli gene-
 ralis porrecto plenius cōtinetur. Eisdē notarijs p̄cipiens qua-
 tenus dictū volumē seu codicē fideliter transcribant / z cū alijs
 rebus ordinis apud Cisterciū seruandū reponāt / cassatis oīno
 reuocatis / z annullatis / tā aplica q̄ ordinis aucte q̄buscūq̄ alijs
 limitationib⁹ / astallatiōib⁹ / gratijs / aut taxis / p̄ quoscūq̄ buc
 usq̄ sup dictis cōtributionib⁹ factis / z ipsis ad p̄sentē declara-
 tionē seu taxā reductis / necnō cōmissionib⁹ alijs quibuscūq̄
 sup cōtributionib⁹ aut subsidijs ad quodcūq̄ tēporis spaciū
 cōcessis / religiosis ac deuotis affectionib⁹ vniuersos monaste-
 riorū ordinis abbates / cōmendatarios / p̄ores / rectores / recep-
 tores / p̄curatores / burfarios / cellararios / officarios / admini-
 stratores / admodiatores / seu arrendatores tā religiosos q̄ se-
 culares / cuiuscūq̄ dignitatis / stat⁹ / vocationis / aut cōditio-
 nis existant / benigne admonens z exhortans. Et nihilominus
 eis z cuilibet eorū districtius aplica z ordinis auctoritatib⁹ in
 virtute salutaris obediētie z sub excoicationis / necnō suspēn-
 ac etiā priuationis a suis dignitatib⁹ z officijs late sentētie pe-
 nis / ac censuris in litteris aplicis / statutisq̄ z diffinitionib⁹ or-
 dinis expressis z cōtentis mandans z p̄cipiens / quaten⁹ p̄mis-
 sa mente deuota recogitando / seq̄ veros z bonos ordinis fili-
 os z fideles amatores vt tenent / ostēdendo z exhibendo / som-
 mas dictarū cōtributionū eorū monasterijs vt p̄missum est im-
 positas seu poti⁹ moderatas / z renouatas / regulatas / z ad iu-
 sticie limites reductas / z astallatas / cū restis seu areragijs / tā
 dictarū cōtributionū q̄ subsidiorū / presertim a quindecim an-
 nis nouissime transactis debitis / p̄mpte z absq̄ dilatione ad
 opus sanctū ordinis / cōmissarijs z eorū deputatis / tēporib⁹ et
 locis / p̄m patriarū z locoꝝ p̄siderationē p̄ reuerendissimū dñm
 nostrū Cisterciēn / seu cōmissarios vel eorū deputatos p̄figēdis
 z assignādis ad integrū soluāt / vel p̄solui faciāt. Si aut̄ p̄misso-
 rū abbatū / cōmendatariorū / priorū / seu officiariorū / cā vel cul-
 pa / aut negligētia / seu dilatōe / aut recusatiōe / ad eos vel eorū
 monasteria p̄p̄t nō solutionē hmōi taxarū locis z t̄pib⁹ vt p̄mis-
 sū est assignatis fuerit p̄ dictos cōmissarios sc̄do aut tertio vel

331.

pluries remittendū/sub dictis penis cū taxa seu sorte pncipali
etiā expen rōnabiles sup hoc factas iuxta dictoz cōmissarioꝝ
arbitriū indilate p̄soluāt/vt vel sic singulis annis ordo p̄fecte
statū suū in caplo gnāli cognoscat. Quoz oīm speciales cōmī-
siones ⁊ distributiōes ipse reueren̄ pat̄ noster cisterciē assigna-
re/mutare/⁊ disponere poterit/put ⁊ q̄tiens ordini magis con-
gruere viderit. **Quo** circa p̄ns gnāle caplm de discretōe/p
uidētia ⁊ fidelitate moderni abbatis monasterij de. M. ad ple-
nū p̄fidēs cōmittēdo sibi tenore p̄ntiū in v̄tute salutaris obedi-
entie ⁊ sub penis infrascriptis/nisi ordis imo veri⁹ ap̄licis paru-
erit mādati/mādat ⁊ p̄cipit/q̄ten⁹ oibus ⁊ singul̄ excusatōib⁹
cessantib⁹ ⁊ postpositis/siue p̄ se/siue p̄ subexecutores/seu rece-
ptores/aut collectores/seu nuncios sp̄ales siue religiosos/siue
sclares p̄ eū deputādos infra viginti dies receptionē p̄ntis dif-
finitōis imediate seq̄ntes/sup q̄ ei⁹ p̄sciētia corā deo oneram⁹/
oēm possibilē ⁊ indissimulatā faciat ⁊ adhibeat diligētia/exe-
quēdi/⁊ ad effectū deducēdi ⁊ deduci faciēdi p̄ntē diffinitionē/
⁊ si p̄sonalit̄ vacare ⁊ ad loca ire nō potuerit hoc ipsū p̄ p̄dictos
suos subdelegatos vel deputatos/seu collectores/aut nuncios
diligent̄ exeq̄ faciat/dādo eis ⁊ cuilibz eoz noie ordis auctem
facultatē ⁊ p̄tātē/petēdi/exigēdi/requirendi/leuādi/ ⁊ p̄cipiēdi
oēs ⁊ singulas hmōi dictaz p̄tributionū sōmas ⁊ q̄ttas mona-
sterijs infrascriptis vt p̄mittit̄/taxatas ⁊ ipositas/cū restis ⁊ ar-
reragijs tā p̄tributionū q̄ subsidioꝝ p̄cedētū/p̄sertim a q̄nde-
cim ānis nouissime transactis. De receptis q̄ bonas ⁊ validas
q̄ctātiās faciēdi/seu fieri p̄curādi. Sōmas aut̄ receptas cū cla-
ris ⁊ integris cōputatiōib⁹ ilico ⁊ diligēter ad p̄fatū Reueren̄ d.
A. Cisterciē p̄ reb⁹ ordis trāsmittat/seu in bancho ad soluti-
onē debitoꝝ ordis iux̄ ipsi⁹ reueren̄ dñi cisterciē ordinatiōem
reponat/q̄ctātiās bonas a bācharijs recipiēdo. **Cō**tradic-
tores vero ⁊ rebelles seu soluere renuentes aut differētes seu
quictātiās a dicto tēpore quindecim annozū eis ostēdere nolē-
tes/aut differentes/seu dissimulantes/ si in eorum facultate/
tam abbates/commēdatarios/priores/cellararios/bursarios
rectores/receptores/p̄curatores/admodiatores/seu arrēdato-
res/q̄ q̄libet dictoz mōasterioꝝ officarios seu admītratores

tam religiosos q̄ seculares cuiuscūq; dignitatis/stat^o/peminē
 tie/aut cōditionis existāt/vt taxas et quottas dictarū cōtributi
 onū dictis monasterijs vt p̄mittit̄ ipositas et inferi^o subscrip̄tas/
 cū restis et arreragijs tā p̄tributionū q̄ subsidiorū et expen̄ rōna
 bilib^o vt p̄missum est/et h̄m declarationē p̄missam infra tēpus et
 in loco competēti/p̄ ipsum cōmissariū p̄figendis/et p̄ deputatū
 seu collectore ab eo deputatū declarādis/seu denunciādis/in
 casu supradicto et in forma superi^o declarata sub excōis/aggra
 uationis/necnō suspēti et interdicti/ac etiā priuatiōis a suis di
 gnitatib^o/administratiōib^o/officijs/et beneficijs. Necnō inhā
 bilitatis ad quecūq; beneficia officia ecclesiastica habēda/ aut
 obtinēda/ac sub alijs sentētijs/censuris et penis lati^o in p̄uile
 gijs aplicis nouis et veterib^o/ac in statutis et diffinitionib^o or
 dinis cōtentis et declaratis/aplica et ordinis auctoritatib^o p̄fa
 tis palā et publice. Necnō et si opus sit p̄ affixionē ad valuas ec
 clesiarū/seu alias put melius sibi visum fuerit expediēs reali^o
 et cū effectu sibi soluant/moneat et requirat. Et casu quo p̄dicti
 sic moniti aut aliqui eorū mandatis et monitionib^o sibi modo
 p̄missis factis/infra terminū monitiōis (q̄d absit) parere/obedi
 re/seu obtēperare recusauerint/vel cōtempserint/aut neglexe
 rint/apellationis obstaculo iuxta aplicū decretū nō obstaūt/ et
 in nullo executionē p̄sentīū impediēte/eosdē et quēlibet eorum
 ad docendū et legitimā fidē faciendū se eis dē litteris monitorijs
 iuxta et scōm earū formā et tenorē realiter et cū effectu paruisse/
 obediuisse/et obtēperasse/primo/secūdo/tertio/ac p̄ prima/se
 cūda/et tertia dilationib^o/et deinde quarto ex abūdanti ad om
 nē ipsorū duriciā seu maliciā cōuincendā/ et vltimo ad vidēdū
 se excōis/suspēti/et interdicti/aliasq; sentētias/ censuras/ et pe
 nas in p̄fatis litteris aplicis/statutisq; et diffinitionib^o ordinis
 cōtentas/ob et p̄pter nō paritionē litterarū monitoriarū h̄mōi
 incidisse et incurrisse declarari. Sententiāq; declaratoriā desup
 inscriptis ferri et p̄mulgari/vel dicendū et causam si quā habe
 ant allegandū/incidisse et incurrisse declarari. Sententiāq; de
 claratoriā cōtra tales inobediētes et rebelles in scriptis ferri et
 p̄mulgari ipse abbas monasterij de. H. citari faciat. Et eosdē

Inobedientes et rebelles sententias et censuras ecclesiasticas in
 eisdem litteris monitorijs contentas/ob et propter non paritionem ea-
 rundem incidisse et incurrisse sententialiter declarat/ac sententiam
 declaratoriam contra eosdem inobedientes et rebelles in scriptis
 ferat/et promulget. Et deinde si opus fuerit et aliqui huiusmodi senten-
 tias sustinendo non paruerint put iuris fuerit iuxta dictarum lit-
 terarum applicarum tenorem aduersus eos procedat. Ceterum pro con-
 scientiarum securitate presens generale capitulum eidem abbati mo-
 nasterij de. III. auctoritate et facultate omnibus et singulis prefatis
 qui forte propter non paritionem/seu in premissis quascumque sententias
 censuras/et penas/seu aliquas earum incurrerint/quotiens res-
 piscetes et ordini obediens se exhibuerint sommas principales
 cum restis predictis et expensis rationabilibus persoluerint munus abso-
 lutionis conferendi/et cum eis super irregularitatibus inde contrac-
 tis dispensandi concedit et indulget sub dictis penis et censuris inbi-
 bendo ne quicumque pretertextu quarumcumque pecunie summam sibi aut
 alteri seu cuiquam monasterio pro ordine ut pretendit debitarum seu
 alias quicumque de summis predictis contributionum et restarum retinere
 seu pro se vel alium sibi applicare/aut quolibet alias quam ut premissum
 est directe vel indirecte quacumque via impedire presumat. Denique
 ad vitandum errorem qui sepe in recepta contributionum huiusmodi circa
 monetarum estimationem seu valorem in diuersis regionibus contin-
 gere solet. Presens generale capitulum pro pace filiorum ordinis edic-
 to firmissimo declarat/ut pro libras in Francia Gallia Cisalpina
 intelligantur libras turonesis/in Italia/paricis transalpinis/et Un-
 garia ducati/in tota Germania regnisque et dominijs adiacenti-
 bus floreni Rerens/in Anglia/Scotia/et Hybernia/Salucia in
 Hispania/Portugallia. etc. floreni Arragonesis presenti commis-
 sione quo ad superius notatum commissarium pro immediatum sequens tri-
 ennium duratur in suo vigore duratur. Datum in diffinitorio no-
 stro Listercien sub apertis sigilli nostri Anno mense et die predicti.
 Sequuntur nomina et quotte dictorum monasteriorum.

Non solum autem premissa/superius pontificis iussibus obtinere
 rans capituli generalis zelus et deuotio diffiniuit et ordinauit/

sed et iuxta earundem litterarum apostolicarum preinsertarum mandatum per uniuersam mundi latitudinem presbiteros et religiosos deputauit uisitatores et reformatores ex abbatibus ordinis districta seueritate eis precipiendo ut tam apostolica quam ordinis auctoritate utriusque sexus monasteria et loca ordinis indissimulater uisitent simul et diligenter reforment/vitia expellendo et extirpando/virtutes secundum salutaria ordinis instituta restaurando et nutriendo/sacras patrum ceremonias in seruitio diuino claustralique obseruantia/et omnia alia conuersatione reparando/necnon cuncta ad sacre religionis puritatem in capite et membris resuscitando/scholares idoneos cum debitis prouisionibus ad collegia uniuersitatium iuxta domini Benedicti pape. xij. reformationem transmitti faciendo. Et ut abbates capitulum generale frequentat precipiendo/ut vel sic cum diuino auxilio sancta hec religio ad pristinum sanctimonie decus tandem reducatur.

Eiusdem. Gratia specialis ad dominum Cistercij et quattuor primas eius filias/que per ordinis decore possint perpetuis temporibus in locis ordinis pallas altaris/queque ornamenta ecclesiastica/corporalia/vascula ad reponendum sanctam eucaristiam/ac imagines benedicere/calices consecrare etiam undecumque illa ad eos deferant/mitra/anulo et alijs insignijs pontificalibus uti/benedictionem sollempnem ad missas/vesperas/et matutinas in locis ordinis/et parochialibus eis subiectis/seruatis gradibus superioritatis inter eos/dare minores ordines per

Sua responsoria
 2.

335

sonis ordinis conferre. Altaria de nouo constructa / translata / restaurata / aut mutata in locis ordinis consecrare / Recepto prius chrismate sacro ab aliquo antistite catholico / et sic ut videtur possunt aquam benedictam ad hoc requisitam (que gregoriana dicitur) benedicere. **¶** Abbas Cistercij quibuscumque monachis sui ordinis / alij vero quattuor suorum monasteriorum religiosi idoneis / subdiaconatus et diaconatus ordines conferre. Ipsique antequam illucescat dies (circa tamen diurnam lucem) missam sine culpa celebrare ac per alium celebrari facere possunt / id tamen parce fiat. **¶** Pro conseruatione exemptionis et libertatis ordinis ab episcopis ordinariis qui preter benedictionis nouorum abbatum et abbatissarum iurisdictionem usurpare nonnunquam pretendunt / abbas Cistercij abbatibus et abbatissis ordinis huiusmodi tanquam omnium eorum pater munus benedictionis conferre potest. **¶** Vidimus fides adhibeatur sicut originali. etc.

*Abbas Cist.
omni pr.*

Innocentius *Ep̄s seru⁹ seruo-
rum dei. Dilecto*
 filio Johanni abbati monasterij Listercij Ca-
 biloneſi dioc. Salutē ⁊ ⁊ aplicam benedictio-
 nē. Expoſcit tue deuotiōis ſinceritas ⁊ religio-
 nis p̄meretur honeſtas vt tam te quē ſpeciali
 dilectione p̄ſequimur ⁊ quā tuū ⁊ alia quattuor p̄n-
 cipalia tui Listercieſi ordinis monaſteria poſt
 ⁊ p̄ dictū monaſteriū tuū imediate fundata ⁊ primas quattuor
 illius filias nūcupata ⁊ cōdignis honorib⁹ attollamus ⁊ ac ſpeci-
 alibus fauoribus ⁊ gratijs p̄ſequamur. Cū itaq; ſicut exhibi-
 ta nobis nuper p̄ parte tua petitio continebat ex priuilegijs et
 indulgijs aplicis tibi ⁊ aliorū quattuor monaſteriorū predictoꝝ
 abbatib⁹ p̄ tempore exiſtētib⁹ vt oēs ordines minores p̄ſo-
 nis ordinis eiꝯdē intra monaſteria p̄dicta cōferre ⁊ ac pallas al-
 taris ⁊ alia ornamēta eccleſiaſtica benedicere ⁊ ac mitra ⁊ anulo
 ⁊ alijs pontificalib⁹ inſignijs vti ⁊ necnō in ipſis ⁊ alijs mona-
 ſterijs ⁊ prioratib⁹ illis ſubiectis ⁊ ac parrochialib⁹ ⁊ alijs eccle-
 ſijs ad eos cōmuniter vel diuiſim p̄tinentibus quib⁹ ſuis eis pleno
 iure nō ſubſeſſent ⁊ benedictionē ſolennē poſt miſſarū vesp̄eraz
 ⁊ matutinarū ſollēnia ⁊ dūmodo in benedictione b̄mōi aliquis
 antiſtes ⁊ vel aplice ſedis legatus p̄ſens nō foret ⁊ elargiri ac ec-
 cleſias ⁊ monaſteria dicti ordinis quotiens foret oportunū ⁊ dū-
 modo ex homicidio illa polluta nō forent recōciliare ⁊ aqua pri-
 us p̄ aliquē catholicū antiſtitē vt moris eſt benedicta obtenta
 valerent ⁊ diuerſis vicib⁹ ac partibus quādoq; ſigillatim ⁊ quib⁹
 ſimul p̄ut ipſa priuilegia edocent cōceſſum fuerit ⁊ ab aliqui-
 bus heſitetur an tu ⁊ dicti abbates pallas ⁊ alia ornamēta hu-
 iuſmodi extra ipſius ordinis monaſteria ⁊ etiā illa que ad mo-
 naſteria ⁊ loca dicti ordinis nō ſpectarent ⁊ an poſſint in qui-
 buſlibet alijs monaſterijs ⁊ locis dicti ordinis vtriuſq; ſex⁹ be-
 nedicare ⁊ licet abbates p̄ceſſores a tanto tēpore citra cuius con-
 trarij hoīm memoria non exiſtit p̄miſſa omnia ſeu maiorē par-
 tem facere cōſueuerint ⁊ illos qui ordinē ip̄m p̄ ceteris in viſce-
 rib⁹ gerimus caritatē ⁊ illū intendim⁹ nō minoribus gratijs

337^v
et priuilegijs quã p̄decessores nri fecerint decorare/tuis in hac
parte supplicationib⁹ inclinati/tibi et successorib⁹ tuis/ac dictis
abbatib⁹ aliorũ quattuor monasteriorũ p̄dictorũ nunc et p̄ tẽ-
pore existentibus/vt de cetero p̄petuis futuris tẽporibus pre-
dicta et quęcunq; alia vestimẽta/ac ornamenta ecclesiastica/cor-
poralibus/vasculisq; ad reponẽdũ sacrã eucharistiã/ac imagi-
nib⁹ quibuscunq; cõprehensib⁹/in locis et domib⁹ dicti ordinis bñ-
dicere/et calices cõsecrare/tã de dicto ordine q̄ si ad vos aliũ de
nõnũq; deferant/ac altaria d̄ nouo p̄structa/seu trãslata/restau-
rata/aut mutata i quibuscunq; locis dicti ordinis chrismate sacro
p̄n⁹ ab aliq; catholico antistite recepto p̄secrare/et etiã bñdictio-
nẽ sollemnẽ post missarũ/vesperarũ/et matutarũ sollemnia in
quibuscunq; monasterijs/domib⁹ atq; locis dicti ordinis vtri-
usq; sexus seruatis gradibus superioritatis inter vos elargiri/
ac ne monachi dicti ordinis p̄ suscipiẽdis subdiaconat⁹ et dia-
conatus ordinibus extra claustrũ hinc inde discurrere cogant/
tibi et successorib⁹ tuis vt quibuscunq; dicti ordinis monachis/
alijs vero quattuor abbatibus p̄fatis/ac eorum successoribus
vt suorũ monasteriorũ p̄dictorũ religiosi quos ad id idoneos
repereritis/subdiaconat⁹ et diaconat⁹ ordines hmõĩ alias rite
cõferre/Ac cũ negotiorũ qualitas p̄ tẽpore ingruentiũ id exe-
gerit anq; illucescat dies/circa tamẽ diurnã lucẽ/ ita qd̄ id nec
vobis nec sacerdoti taliter in p̄sentia vestra celebranti ad cul-
pam valeat imputari/missam in vestra et cuiuscunq; vestrum/ac
familiarũ vestrorũ vobiscũ p̄sentia p̄ vosmetipsos missam ce-
lebrare et p̄ aliũ sacerdotẽ idoneum facere celebrari. Et qz inter-
dũ p̄pter munus benedictionis quod p̄ ep̄os/abbatib⁹/et ab-
batissis dicti ordinis impendit cõtentiones ac priuilegiorũ or-
dinis vestri lisiones oriunt̄ sub eo pretextu qd̄ ep̄i p̄fati ex im-
pensione muneris hmõĩ p̄tendunt aliquã postmodũ in eos et
eorũ monasteria/iurisdictionẽ/et superioritatẽ cõtra dicti ordi-
nis vestri priuilegia habere/tibi et successorib⁹ tuis p̄dictis dũ-
taxat/vt munus benedictionis hmõĩ quibuscunq; dicti ordinis
abbatibus et abbatissis impendere/ac abbatibus et abbatissis
predictis vt dictum munus a te et successoribus tuis p̄fatis re-

cipere libere ac licite possitis et possint auctoritate apostolica et
 ex certa scientia tenore presentium de specialis dono gratie indul-
 gemus. Non obstantibus constitutionibus et ordinationibus apo-
 stolicis/necnon omnibus illis que in litteris privilegiorum et in-
 dultorum huiusmodi concessum est non obstare/ceterisque contra-
 rijs quibuscumque. Provisio quod huiusmodi concessione ante diem
 celebrandi seu celebrari faciendi parce vramini/ quia cum in al-
 taris officio imoletur dominus noster dei filius Iesus christus qui
 candor est lucis eterne/ congruit hoc non noctis tenebris fieri sed
 in luce. Verum quia difficile foret presentes litteras ad singula
 queque loca in quibus expediens fuerit deferre volumus et pre-
 fata auctoritate decernimus quod illarum transumptis manu pu-
 blici notarii inde rogati subscriptis/ et sigillo tuo aut alicuius cu-
 rie ecclesiastice/ seu persone in ecclesiastica dignitate constitute mu-
 nitis/ ea prorsus fides indubia adhibeatur que presentibus adhi-
 beretur si essent exhibite vel ostense. Nulli ergo omnino homi-
 num liceat hanc paginam nostre concessionis/ voluntatis/ et consti-
 tutionis infringere/ vel ei ausu temerario contraire. Si quis au-
 tem hoc attemptare presumpserit/ indignationem omnipotentis
 dei/ ac beatorum Petri et Pauli apostolorum eius se noverit incur-
 surum. Datum Rome apud sanctum Petrum. Anno incarnationis
 dominice Millesimo quadringentesimo octuagesimo nono. v.
 Idus Aprilis. Pontificatus nostri Anno quinto.

Eiusdem motu proprio. et. Quod monasteria
 ordinis dominis cardinalibus comen-
 data plenarie tenentur ad solutionem con-
 tributionum et caritativorum subsidiorum si-
 cut alia monasteria proprios abbates ha-
 bentia. Quod superiores ordinis possunt per ce-
 suras compellere procuratores/ vicarios/
 et factores eorumdem dominorum cardinalium

in dictis monasterijs nomine ipsorū. d.
cardinaliū ad solutionē huiusmodi cōtri-
butionū z subsidiorū caritatiuorum iux-
ta tenorē litterarum domini Sixti p̄de-
cessoris sui super hoc expeditarum. Et
transumpto. zc.

339.

Innocentius Epus seruus ser-
uorum dei. Ad p-
petuam rei memoriā. Dum ad fructus yberes
quos sacer ordo Listerciē in agro militantis
ecclesie diuina ordinatione plantat^o pducere
nō cessat nostre cōsideratōis intuitū dirigim^o/
z intra nostri pectoris archana reuoluim^o qđ p
illius fructuosos palmites sacrosancta ecclesia
nō mediocriter decoratur z catholica fides cōtinue exalta^t/ di-
gnū imo debitum reputamus vt ordo ipse illiusq; persone stu-
dijs virtutum z sacris litteris insistentes p nostre prouisionis
auxilium in suis oportunitatibus cōpetens suscipiant releua-
men. Sane accepimus qđ licet per statuta ipsius ordinis/ etiā
per sedem apostolicā confirmata fuerit olim prouide z lauda-
biliter ordinatū/ quod tā pro expensis capituli generalis ipsi-
us ordinis quod in monasterio Listerciē Babiloneē diocesis
annis singulis celebrari consuevit/ quam sustentatione perso-
narum dicti ordinis ac quā plurimorū monachorum dicti ordi-
nis qui ad diuersas vniuersitates studiozū generalium p eorum
superiores frequenter mittūtur/ necnō stipendijs rectorū z ma-
gistroz/ ac varijs alijs onerib^o dicti ordis supportādis singula
ipsi^o ordinis monasteria certā taxā moderatā cōtributionē ap-
pellatā soluerēt/ z tēporibus quib^o taxa hmōi imposta fuit or-
do ipse inter ceteros approbatos ordines tam in diuinorū cele-
bratione q̄ regulari obseruātia/ z viris sacrarū litterarū sciētia

p̄dictis floruerit/ tñ postq̄ n̄nulla ipsius ordinis monasteria
 in cōmendā cōcessa fuerunt/ quia illorū cōmendatarij p̄tenden-
 tes se diuersis exquisitis v̄ijs patribus religionis nō fore sub-
 iectos/ r̄ ab huiusmodi cōtributionib⁹ ac caritatiuis subsidijs
 exemptos esse/ r̄ p̄ statuta ordinis ad id cōpelli non posse/ cōtri-
 butiones r̄ subsidia h̄mōi illarūq̄ arreragia soluere recusarūt.
 Unde ordo ipse multis debitorū oneribus grauat⁹ existit/ mul-
 taq̄ exinde dāna r̄ dispendia sustinuit r̄ sustinet de presenti/ in
 ei⁹ graue p̄iudiciū pariter r̄ iacturā. Et q̄uis felicitis recorda-
 tionis Sixtus papa. iij. p̄decessor noster huic morbo congruā
 medelā adhibere cupiens omnes r̄ singulas p̄sonas cuiuscūq̄
 dignitatis/ stat⁹/ gradus/ vel cōditionis forent sub certis tunc
 expressis penis p̄ suas litteras monuerit r̄ mandauerit eisdem
 vt cōtributiones r̄ subsidia p̄dicta tā de preterito q̄ de futuro
 tēporibus p̄soluerent/ nihilominus monitio r̄ mandatū h̄mōi
 paruū hactenus eidem ordini fructum attulerunt/ precipue qz
 nonnulli ex venerabilibus fratribus nostris sancte Romanū ec-
 clesie cardinalibus aliqua ipsius ordinis monasteria in cōmen-
 dam obtinent/ r̄ de illis in litteris Sixti p̄decessoris huiusmo-
 di nō fuit facta mētio specialis. Nos igitur ipsius ordinis quē
 in visceribus caritatis specialiter gerimus necessitatibus quā-
 tum nobis ex alto cōceditur p̄uidere cupientes/ motu proprio
 nō ad alicuius nobis super hoc oblate petitionis instantiā sed
 de nostra mera voluntate/ auctoritate ap̄lica tenore presentū
 decernimus r̄ declaramus omnia r̄ singula monasteria r̄ alia
 loca dicti ordinis que p̄dicti r̄ qui p̄ tempore fuerunt eiusdē
 Romanū ecclesie cardinales in cōmendam huiusmodi obtinēt
 r̄ in posterū obtinebunt/ ad solutionē contributionū r̄ etiā ca-
 ritatiuorū subsidiorum huiusmodi quēadmodū monasteria p̄-
 prios abbates habētia fore efficaciter obligata/ ac superiores
 dicti ordinis ad quos id pertinet/ r̄ in futurū pertinebit procu-
 ratores/ vicarios/ r̄ factores eorūdē cardinaliū in dictis mona-
 sterijs p̄ tempore deputatos ad solutionē contributionū hu-
 iusmodi nomine eorūdē cardinaliū p̄fato ordini faciendam
 iuxta tenorē litterarum Sixti p̄decessoris huiusmodi compel-

lere posse et debere. Non obstantibus constitutionibus et ordina-
 tionibus apostolicis/ac quibusuis priuilegijs/indultis/et litte-
 ris apostolicis generalibus vel specialibus sub quibusuis for-
 mis et expressionibus verborum/ac cum quibusuis clausulis etiam
 derogatorijs derogatorijs a nobis vel sede predicta p tem-
 pore emanatis/ceterisque contrarijs quibuscunq. Et quia diffici-
 le foret presentes litteras ad singula loca in quibus illas opus
 fuerit deferri/volumus et dicta auctoritate decernimus quod tra-
 sumptis earundem presentium manu alicuius notarij publici sub-
 scriptis/et sigillo alicuius episcopi/vel alterius prelati ecclesiasti-
 ci/seu alterius persone in dignitate ecclesiastica constitute muni-
 tis plena fides vbique adhibeatur/et illis tam in iudicio quam extra
 illud vbicumque exhibita fuerint vel ostensa firmiter stentur in om-
 nibus et per omnia sicut eisdem presentibus staretur si forent ori-
 ginaliter exhibite vel ostense. Nulli ergo omnino hominum lice-
 at hanc paginam nostre constitutionis/declarationis/volunta-
 tis et decreti infringere/vel ei ausu temerario contraire. Si quis
 autem hoc attemptare presumpserit/indignationem omnipoten-
 tis dei/ac beatorum Petri et Pauli apostolorum eius se noverit in-
 cursurum. Datum Rome apud sanctum Petrum. Anno incarna-
 tionis dominice Milleesimo quadringentesimo octuagesimo
 septimo. vii. kl. Januarij. Pontificatus nostri Anno quarto.

**Iste bonus pontifex Innocentius papa. viij. in vno co-
 dice sub plumbo et filis de serico cuius exordium incipit/Regimi-
 ni vniuersalis ecclesie/confirmat de verbo ad verbum priuilegia
 que sequuntur/videlicet domini Sixti pape. iij. quod incipit/
 Regimini vniuersalis ecclesie/vbi continetur priuilegium domi-
 ni Johannis pape. xxiij. quod incipit/Ad salutare/et iam fuit
 confirmatum per Nicolaum. v. et Pium. ij. sup monasterijs non
 comendandis. Et ibi etiam confirmatur priuilegium domini Cali-
 sti pape. iij. quod incipit/Ad vberes fructus/valde expressum
 de eadem materia. Item priuilegium eiusdem Sixti/incipiens Ro-
 manus pontifex sup eo quod post cessum vel decessum comenda-
 tarioium monasteria redeunt integraliter ad dispositionem ordi-**

his/ ac si nō fuissent cōmendata. Et q̄ p̄ decessū illorū qb̄ p̄-
siones fuerant assignate sup monasterijs oīno extingunt. Itē
in eodē codice p̄firmatur priuilegiū declarationis p̄fati Sixti/
q̄d incipit/Decens reputamus/de quo suo loco sat̄ dictū est.

Item confirmat ⁊ innouat priuilegiū amplissimū dñi Sixti
pape. iij. q̄d incipit/Lura nostra in varijs rebus p̄ bullam ex-
pressam/que incipit/Ex apostolice sedis puissōe. Et in fine ad-
dit istam clausulā/cōmendatarios/necnō monasteria ⁊ loca di-
cti ordinis in cōmendā obtinentes/ ⁊ alias p̄sonas in eisdē lit-
teris exp̄ssas ad cōplementū obseruationē ⁊ exhibitionē carita-
tiuorū subsidiorum ⁊ cōtributionū/ ⁊ omniū ⁊ singulorū aliorū
in eisdē litteris cōtentorū sub sentētijs/censuris/ ⁊ penis in eis-
dem litteris contentis alias iuxta aliarū litterarū tenorē atq̄
formā teneri/ ⁊ obligatos fore decernimus ⁊ declaram⁹. Et
optime textū Sixti/ quia difficile est cūcta sufficienter in sūma-
rio explicare.

Itē p̄ bullā exp̄ssam/que incipit/Roman⁹ pontifex cassat ⁊
reuocat q̄sdē cōcessiones dudū ab ip̄o ⁊ a dño Sixto extortas
per religiosos de Larualle Amediolanen̄ ⁊ de Septimo p̄pe
Florentiā/q̄ nouarū rerū molitores effici volētes exq̄sitis fauo-
rib⁹ diligētij ⁊ munerib⁹ obtinuerāt pt̄tē faciēdi quasdā cō-
gregationes/celebrādi sibi capla gnālia/cōdendi diffinitōes
⁊ statuta/ ⁊ q̄ p̄ nullū aliū de ordine nisi p̄ dñm Cisterciū visita-
ri possent/ ⁊ multa alia/ ⁊ in effectu q̄rebāt oīno ab ordinis vni-
tate ⁊ iurisdictione eximi/ ⁊ de ordine nihil p̄ter solū nomē re-
tinere. Aduersus quorū nouitates incredibili labore/ ⁊ expen-
sa plurima p̄cessū est vt hec oīa cassarent. Cui⁹ bulla p̄pter ni-
miā p̄lixitatē hic nō inserit̄/ sed in Cistercio cū ceteris seruat̄.

**Eiusdē. Reuocatio seu limitatio pt̄tis
visitādi ⁊ refozmādi ordines Cluniacen̄
Cisterciēn̄ premonstraten̄ ⁊ reliquos in**

regno anglie dudum domino archiepo
Lantuarien concessit/sibi p litteras p̄sen-
tes mandañ vt ad visitationes/reforma-
tiones/z correctiones huiusmodi in om-
nibus z p omnia/ exceptis dumtaxat mo-
nasterijs z religiosis locis ac psonis or-
dinis Listercieñ / pcedat.

343.

Innocentius Epus seruus ser-
uorū dei. Vene-
rabili fratri archiepo Lantuarien. Salutem et
aplicam benedictionē. Et ea que p monaste-
riorū z aliorū religiosorū locoꝝ quorūlibet re-
formatioñ z directioñ p nos p̄uide concessa fu-
erūt debitū/quibusuis sublati impedimētis
fortiatur effectū/libenter cū a nobis peti-
terponimus sollicitudinis nostre partes. Dudū siquidē ad au-
dientiā nostrā nōnulloꝝ fidedignoꝝ relatiōe deducto qđ licet
retroactē tēporib⁹ diuersa monasteria z alia religiosa loca Lu-
niaceñ Listercieñ z premōstrateñ ac aliorū ordinū diuersorū in
regno Anglie p clare memorie dicti regni Reges qui p tēpore
fuerant aliosq; nobiles z incolas regni p̄dicti ex eorum pia ad-
dictos ordines deuotione de pprijs eorū bonis vt in illis ve-
ra vigeret religio z nomē altissimi ad cuius gloriā z honorē in-
stituta fuerāt debite laudare fundata z dotata fuissent/ ac p
hmoi fundaciones in aliquibus eorū a monachis ceterisq; reli-
giosis in illis degentibus obseruātia fuisset aliq̄ diu obserua-
ta/ tamen a nōnullis temporibus citra/ a dilectis filijs abbati-
bus z monachis ceterisq; religiosis monasteriorum z locoꝝ
ordinum predictorum in tuis ciuitate et diocesi / ac prouincia
Lantuarien cōsistentium paulatim viuendi modū z normam
relaxantibus/ z suauī cōtemplationis iugo seposito in eis re-

gularis obseruantia tepuerat / et nō modo pristina viuendī nor
 ma relicta fuerit / sed etiā in quibusdā ex eis illorū persone se in
 reprobū sensum dantes dei timore postposito vitam lasciuam
 duxerant et nimīū dissolutā / in animarū suarū perniciem / diui
 ne maiestatis offensam / religionis opprobriū / malūq; exemplū
 et scandalum plurimorū. Nos ad humilē carissimi in christo fi
 lij nostri heinrici. viij. dicti regni regis illustris supplicatiō in
 stantiā fraternitati tue alijs nostris dedimus litteris in māda
 tis vt omnes et singulos superiores monasteriorū et locorū pre
 dictorū in tuis ciuitate et dioecesi ac puincia p̄dictis cōsistentiū
 videlicet generales aut p̄sidentes / vel patres abbates vbicun
 q; consistē vt infra certum competē terminū p̄ te eis p̄figē
 dum monasteria et loca predicta visitare seu p̄ alios dictorū or
 dinum religiosos ad id idoneos et deū timentes visitari facere
 et tam in capitibus q̄ in mēbris ac spiritualib⁹ et temporalib⁹ re
 formare et ad veram normā ac regulā predictorū ordinū iuxta
 illorū laudabilia ordinationes et instituta omni dilatione et ex
 ceptione cessantibus reducere / vbi vero supiores nō forent ab
 bates / priores / et alios prelatos monasteriorū et locorū p̄dicto
 rū vt infra dictū terminū circa huiusmodi reformationē cū effe
 ctu intendere seq; ipsos reformare et alia p̄missa facere oīno de
 berent atq; curarent auctoritate nostra moneres / eisq; manda
 res / qd̄ si facere contēnerent tu ad omnia et singula monasteria
 et religiosa loca in ciuitate et dioeci ac puincia tua prefatis consi
 stentia p̄sonaliter accederes / et solum deū p̄ oculis habens illa
 et eorū singula tam in capitib⁹ q̄ in mēbris ac spiritualib⁹ et tē
 poralibus totiens quotiens tibi oportunū visum foret visita
 res aut alijs occupatus per alios idoneos quos ad id duceres
 eligendos visitari faceres / ac omnia et singula que in illis tam
 in capitibus q̄ in mēbris ac spiritualib⁹ et tēporalibus eisdem
 reformationis et correctionis ministerio reperirentur indigere
 prout tibi et a te deputandis scdm̄ deum ac canonicas sanctio
 nes et regularium dictorum ordinum instituta expedire vider
 etur reformare / corrigere / et emendare / ac nonnulla alia tunc
 expressa facere curares prout in eisdē litteris plenius cōtinet.

Cū autē sicut exhibita nobis nuper p parte tua petitio cōtine
 bat/licet dicti superiores generales et presidētes p te ad pmissa
 infra cōpetentem terminū pagenda vigore litterarū p̄dictarum
 moniti et debite requisiti fuerint tñ ipsi monitiones et requisiti
 ones hmoi parupēdentes se ac monasteria et religiosa loca p̄
 dicta reformare corrigere/et ad regularē obseruatiā hmoi redu
 cere nō curauerint/et p̄pterea necesse tibi fuerit vt nō sine gra
 uibus laboribus et expen̄ aliquādo p̄ teipsum p̄sonaliter ad di
 uersa monasteria et religiosa loca hmoi p̄ pmissis accesseris et
 alias p̄sonas idoneas et sufficiens miserū ac q̄ plurima visitaueris
 correxeris/et ad obseruantia regularē reduxeris et iam p̄sone in
 illis degen̄ honeste et laudabiliter ac i pace et quiete sub hmoi ob
 seruantia viuere ceperint et uiuant de p̄senti et cū successiue ad
 reformationē et correctionē criminū et excessuū iusticia suaden
 te monachorū quorundā monasteriorū et p̄sertim sancti Alba
 ni et p̄ priorē soliti gubernari sancti Andree iuxta Northinplen
 Lincolniens̄ dioc̄ sancti Benedicti et Luniacens̄ ordinū p̄cede
 re intendēs/dilecti filij abbas et cōuentus sancti Albani tam p̄
 se q̄ cellis sibi vt p̄tendit̄ subiectis sub eo p̄textu q̄ asserunt cer
 ta priuilegia et indulta monasterio et cellis p̄dictis ac illorū mo
 nachis quibus caueri dicit̄ expresse qd̄ p̄ aliū q̄ sedis aplice le
 gatū de latere visitari seu corrigi nō possint dudū p̄ sedē apli
 cam cōcessa/et p̄ nos post facultatē tibi cōcessam hmoi in gene
 re vel specie vt dicitur cōfirmata/et forsan de nouo cōcessa/ nec
 nō Thomas sulburij/prior sancti andree monasteriorū p̄dicit̄
 torū qui illius bona quasi cōsumpsit p̄ te visitari recusauerint/
 et a dicta visitatione et reformatione ad sedē p̄dictā appellaue
 rint/Hosq̄ appellationū p̄dictarū et causas dilectis filiis ma
 gistris Hieronymo de Portarijs et Francisco Breuio capella
 nis nostris et causarū palacij aplice auditorib⁹ audiendū com
 miserimus et sine debito terminandū/ac cōuentus dicti mona
 sterij sancti Andree visitationū/reformationū/et correctionū huius
 modi desiderent et verisimiliter dubitari possit ne hmoi exēplo
 q̄ plurā alia monasteria et loca exempla p̄dictorū et aliorū or
 dinū quorūcunq̄ sub p̄textu etiā similiū cōfirmationū et aliorū

forsan eis cōcessorū vel cōcedendorū priuilegiorū visitari/ cor-
 rigi/ z reformari recusent in nō modicū dīctorū monasteriorū z
 locorū p̄iudiciū ac ruinā z desolationē p̄ parte tua nobis fuit
 hūiliter supplicatū vt in p̄missis oportune p̄uidere de benigni-
 tate ap̄lica dignaremur. Nos igit̄ qui statū monasteriorū z re-
 ligiosorū locorū oīm in melius dirigi z reformari nostris potissi-
 me tēporib⁹ supremis desideramus affectibus/ statū z merita
 causarū hmōi p̄sentibus p̄ exp̄ssis habētes illasq; ad nos harū
 serie aduocati z lites p̄dictas penitus extinguesi hmōi supplica-
 tionib⁹ inclinati/ necnō cōsiderationē p̄fati regis etiā nobis sup
 hoc hūiliter supplicantis fraternitatati tue p̄ ap̄lica scripta mā-
 damus vt ad visitationes/ reformationes/ z correptiones hmōi
 monasterijs z religiosis locis ac p̄sonis/ dicti Cisterciensi ordinis
 dūtaxat exceptis/ alias in omnibus z p̄ omnia iuxta litterarum
 p̄dictarū continentia z tenorem quibusuis appellacionib⁹ hac-
 tenus interpositis seu forsan interponēdis nō obstaui libere p̄-
 cedas ac ea que desuper decreueris z ordinaueris firmiter faci-
 as obseruari/ inuocato etiam ad hoc si opus fuerit auxilio bra-
 chij secularis. Non obstaui p̄missis ac apostolicis necnon bone
 memorie Ottonis z ottoboni olim in dicto regno eiusdem se-
 dis legatorū in puincialibus quoq; z sinodalib⁹ concilijs edi-
 tis generalibus vel specialib⁹ constitutionē z ordinationib⁹/ ac
 priuilegijs z indultis predictis hactenus etiam sub quibusuis
 verborū formis z clausulis etiā derogatorijs/ fortiorib⁹/ effica-
 cioribus/ z insolitis vt p̄fertur cōcessis z concedendū imp̄ oste-
 rum quibus omnib⁹ etiam si de illis eorūq; totis tenoribus p̄
 illorum sufficienti derogatione specialis specifica exp̄ssa z indi-
 uidua nō autem p̄ generales clausulas id importari mētio seu
 queuis alia expressio habenda foret tenores huiusmodi p̄sen-
 tibus p̄ sufficienter expressis habētes hac vice dumtaxat spe-
 cialiter z expresse derogamus statutis quoq; z p̄suetudinibus
 monasteriorū z ordinum predictorū iuramento confirmatione
 apostolica vel quauis firmitate alia roboratis/ necnon omni-
 bus illis que in litteris p̄dictis volumus non obstare ceterisq;
 cōtrarijs quibuscūq;. Datum Rome apud sanctū Petrū An-

no incarnationis dominice Milleſimo quadringenteſimo nonageſimo. iij. kl. Auguſti. Pontificat⁹ noſtri Anno ſexto.

347.

Eiuſdem domini Innocētij breue ſub annulo piſcatoris per quod ad inſtantiam abbatis Liſtercij quē ordinis generalem nominat/ pro ſecuritate conſcientiarum declarat ſentētias cenſuras ⁊ penas poſitas in bulla precedēti ſup reformatione ordinis nō ligare niſi negligentes/ rebelles/ ⁊ reformationē impediētes aut retardantes/ Et nihilominus ꝑcipit capitulo generali ꝑ ſingulis annis deputēt viſitatores ⁊ reformatores monaſteriorū viros doctos/ in ſtatutiſ ⁊ cerimoniaſ ordinis inſtructos/ qui per ſe officiū exercere ſciant/ vt ⁊ omnia vniformiter obſeruentur ſicut in Liſtercio/ ⁊ de omnibus inſoꝛment ſequens capitulū generale/ ſic prudenter ꝑuidendo ꝑ neꝑ ipſi viſitatores neꝑ viſitati propterea grauentur. Quomodo capitulum generale per vicinos ⁊ remotos abbates frequentari debeat. Quia abbates non ducant comitiuam per quā ordo in expēſiſ grauetur/ ſed ſolum

Generalis,

Viſitatores.

scdm formā ordinis/vbi benedictina es-
 set videnda. **Q**z ordinis debita soluantur.
Qz credāt dicendis p abbatē Listercij ex
 parte sua/multa bñficia pmitterē. **Q**z col-
 legia studentib⁹ multiplicentur z scholares
 idonei vsqz ad gradū interteneant/ val-
 de benigne hortādo vt hec omnia obser-
 uentur. Et si p̄dicta nō adimpleāt qz ab-
 bas Listercij etiā ap̄lica auctoritate hec
 omnia ordinare p̄cipere z mādare pote-
 rit z debeat. **V**ide textū multū p̄egnātē/
 qz sufficiēter in sūmario explicari nō pos-
 set/z tamē plurimū ordini seruit.

Innocentius papa. viij.

Dilectis filijs Capli gnālis Listerciēni ordīs diffinitoib⁹.

Dilecti filij Salutē et ap̄licam benedictionē. **A**ccepim⁹ litte-
 ras vestras p dilectū filiū Johannē abbatē monasterij Lister-
 cij Cabilonei dioc̄/ordinis generalē/et intellexim⁹ oīa que no-
 mine vestro exposuit/que nobis gratissima fuere/ipsūqz ab-
 batē p̄pter ei⁹ singulares virtutes/doctrinā/et p̄clara merita
 libēter vidimus. **E**t quia inter cetera nobis exposuit vos para-
 tos esse litteris nostris sup visitatione et reformatione mona-
 steriorū dicti ordinis annis singulis facienda emanatis obtē-
 perare/deuotionē vestrā plurimū in dño cōmendamus. **C**lerū
 quia forsan cōtingere posset/ qz aliqua ex monasterijs et locis
 dicti ordinis p̄pter aliqua impedimēta/et aliquorū resistentiā
 visitare nō possētis/ securitati cōscientiarū vestrarum cōsulere

volentes declaramus sentētiās/censuras/et penas in dictis lit-
 teris cōtētas nō ligare nisi negligentes/rebelles/et hmōi visi-
 tationē et reformationē impediētes/aut retardantes/districte
 vobis in virtute sancte obedientie p̄cipiendo mandātes vt de
 cetero singulis annis ad deputationē uisitatoꝝ et reformatoꝝ
 hmōi/qui sint viri docti/et in statutis diffinitionib⁹ et cerimonijs
 dicti ordinis optime instructi et experti/et qui verbo et exemplo
 p̄ seipsos hmōi uisitationis officij exercere sciant et valeant/ac
 in dictis monasterijs vera dicti ordinis instituta/ritus/et mo-
 res put in dicto monasterio Listercij obseruā/introducāt/in-
 tendere debeatis. Quicquidē uisitatores de singulis p̄ eos ge-
 stis generale capitulū qđ deinde de primo celebrabit informa-
 re teneant. Qđq; res et negocia dicti ordinis sic discrete et pui-
 de disponatis qđ in hmōi uisitationib⁹ nec uisitatores nec eoz
 monasteria in hmōi officij administratione et executiōe expēsis
 gūent/nec ipsi uisitatores monasterijs et locis p̄ eos uisitatis p̄-
 rationē et dicti ordinis instituta sint onerosi/etiam si de cōibus
 dicti ordinis p̄tributionib⁹ id facere et disponere deberetis/ad
 laudabiles alioꝝ ordinū in hmōi uisitationib⁹ cōsuetudines
 si opus fuerit debitū habēdo respectū/ Et si capitulū generale
 tunc prime celebrandū debitā p̄uisionē desup nō apponeret/p̄-
 fatus Johannes et p̄ tēpore existens dicti monasterij Listercij
 abbas auctoritate ap̄lica sub penis de quib⁹ sibi videbit pui-
 deat/volentes etiā qđ sup modo generale capitulū frequētandi
 iuxta dicti ordinis instituta taliter p̄uideatis/qđ in decenti et cō-
 petenti numero abbatū tā p̄p̄inquoꝝ qđ distantij monasteri-
 oꝝ celebret/ Ita tñ qđ abbates nimij distantes vltra modū nō
 grauent/et vicini qui cessante impedimento legitimo accedere
 cōtempserint debite puniātur. Qđq; abbates ad dictū capitu-
 lū accedētes comitiuā vltra qđ iuxta dicti ordinis instituta de-
 ceat/secū nō ducant/et dictū capitulū generale indebitis et sup-
 fluis expensis nō grauent. Qđq; vniuersa dicti ordinis debita
 p̄soluantur/et absoluātur/ne dictus ordo in dies grauiora p̄p-
 terea subeat detrimēta. Sup q̄bus oib⁹ et singulis vobis tā p̄
 censuras ecclesiasticas qđ alijs de quib⁹ vobis visum fuerit ex-

pedire remedijs puidendi/ plenā liberā/ z omnimodā harū se-
 rie cōcedimus facultatē. Et insup eidē abbati Cistercij nōnul-
 la dictū ordinē tangētia vobis nomine nostro referenda cōmi-
 simus. Dabitur em̄ sibi in his exponēdis plenā z indubiā fidē/
 ac illa omnia exequi z adimplere curabitur. Nos autē qui semp
 etiā ab ineūte etate/ z dū in minorib⁹ cōstituti eramus ordinē
 vestrū quadā singulari z peculiari deuotione fuimus psecuti/
 put psequimur/ z ppterea diuersa priuilegia p conseruatione
 z reformatione illius eidē cōcessimus/ vos attente hortamur
 in dño vt inchoatā reformationē omni studio z diligētia pseq
 z ad debitū finē perducere/ z in debita caritate/ reuerētia/ z obe-
 dientia viuere/ z pfectores dicti ordinis studentes ad genera-
 lia studiorū collegia mittere/ z vsqz ad doctoratus seu magiste-
 rii gradum suscipiendū eis debite puidere velitis. Alioqn pre-
 fati abbas Cistercij sub censuris z penis de quib⁹ etiā sibi vi-
 debitur cōtra rebelles z inobedientes puideat. Si vero in pre-
 missis feceritis/ vt speramus/ nos in dies pemptiores inueniet
 ad omnia p que honori z statui ac pseruationi dicti ordinis ve-
 stri cōsuli possit. Contrarijs quibuscūqz non obstantibus. Da-
 tum Rome apud sanctum Petrum sub Annulo piscatoris/
 die. v. Augusti. M. cccc. lxxxix. Pontificatus nostri Anno qn-
 to. Ioh. balbanus.

Eiusdē breue sub annulo piscatoris/ p̄ci-
 piēdo vniuersis abbatib⁹/ abbatissis/ pri-
 oribus/ cōmendatarijs. zc. in virtute sc̄te
 obediētie z sub excōis late sentētie pena
 quaten⁹ abbatē Cistercij qui iuxta intēti-
 onē capli generalis se ei⁹ cōspectib⁹ p or-
 dine p̄sentauit/ varias ordinis necessita-
 tes sibi exposuit/ z remedia oportuna im-

petrauit/quoties ad eos eorumq; monaste-
ria gra' visitatiōis ⁊ reformatiōis accesse-
rit/ipsū tāq; caput ordiis eorumq; p̄emab-
batē ac toti⁹ ordinis generalē/cū debitis
honore ⁊ reuerētia recipiāt/ ⁊ tractent/ac
pmittāt se ⁊ sua monasteria ab eo eiusq;
cōmissarijs visitari/ ⁊ reformari/ ⁊ in oīb;
eis obediāt. Cōtradictores/rebelles/in-
obediētes/differētes/ ⁊ ipediētes ip̄o fac-
to sniam excōis incurrūt. Et hoc breue sū-
me necessariū ⁊ vtile fuit maxie p̄pter cō-
mendas quas R. d. cardinales ⁊ alij po-
tentes p̄sertim in ptib; illis obtinent. Et
poter sectas aliquoz de ordine in regio-
nibus italicis vt dictum est supra/ qui se
quasi ab ordine exemptos diuersis me-
dijs p̄tendebant.

Innocentius papa. viii.

Uniuersis ⁊ singulis abbatib; / abbatissis / priorib; / cō-
mendatarijs / ac quibuscumq; regularibus p̄sonis monasteriorū
ordinis Cisterciē. Salutē ⁊ ap̄licam bñ. Alias p̄cipientes q̄
monasteria v̄i ordinis Cisterciē v̄triusq; sexus / p̄sertim citra
mōtes reformatiōe ⁊ correctione nō modica indigebant. Nos
qui ab ineūte etate ordinē ipsū nō mediocrit̄ dilexim⁹ ⁊ diligi-
mus p̄ alias n̄ras l̄ras dilectis filijs cap̄lo gn̄ali eiusdē ordinis

sub certis cēsuris dedimus in mandatis quaten^o vnū notablē
 ex abbatib^o dicti ordinis ad partes ipas citra montes mitte
 rent/ qui monasteria et loca vtriusq^{ue} sex^o eiusdē ordinis visita
 ret/ et ea que reformāda forent iuxta statuta/ priuilegia/ diffini
 tiones/ et morem dicti ordinis reformaret/ put in dictis litteris
 plenius cōtinetur. Quib^o quidē litteris caplo p̄dicto p̄sentat^o/
 caplm ipsum et illi^o diffinitores statuerūt et ordinarunt vt dile
 ctus filius Johānes abbas Listercieñ/ etiā attēto q^o nōnulli cō
 uentus dictorū monasteriorū citra montes existentū ab obe
 dientia capli generalis et a statutis/ cōsuetudinib^o/ priuilegijs/
 et obseruantia dicti ordinis se subtrahere nitebant/ ad partes
 istas citra mōtes p̄sonaliter se trāfferet et monasteria et loca di
 cti ordinis/ illorūq^{ue} abbates et fratres visitaret/ et ea que refor
 manda et corrigēda reperiret/ reformaret et corrigeret/ et ad hūc
 finē dictus abbas Listercieñ nostro se cōspectui p̄sentauit/ mul
 tas ipsi^o ordinis necessitates et iacturas tā sp̄ituales q^{ue} tēpo
 rales nobis exponens/ et remedia querens oportuna. Quare
 nos attendentes hmōi v̄sitationis et reformationis opus sūme
 esse necessariū et vtile vobis et cuilibet vestrū in virtute sancte
 obedientie et sub excōis late sentētie pena/ quā si p̄tra feceritis
 coipso vos et quēlibet vestrū incurrere volumus et districte pre
 cipiēdo mandam^o quaten^o receptis p̄sentib^o litteris cessanti
 bus quibuscūq^{ue} exceptionib^o/ dilationib^o/ et subterfugijs ipm
 Johannē abbatē/ tanq^{ue} caput dicti ordinis et patrē abbatē ve
 strū ac totius ordinis vestrī generalē recipiatis/ et vti decet ab
 batē generalē cū debitis honore et reuerentia tractetis/ et ab ip
 so ac ab eius cōmissarijs vos et monasteria vestra visitari/ corri
 gi/ et reformari iuxta dicti ordinis statuta/ priuilegia/ et diffiniti
 ones pmittatis/ reformationēq^{ue} et correctionē p̄ eos faciendas
 iuxta statuta/ priuilegia et diffinitiones dicti ordinis benigne
 suscipiētes/ ipsis in omnib^o obediatis. Cōtradictores aut^{em} et re
 belles/ seu inobediētes/ aut differētes/ siue impediētes/ et quēli
 bet ipsorū excōicationis sententiā/ et alias penas et censuras in
 statutis/ priuilegijs/ et ordinationib^o ordinis et capli generalis
 p̄dictorū cōtētas coipso incurrere volumus/ cōstitutionib^o

353

et ordinationibus apostolicis/ac quibusuis indultis et priuilegijs
auctoritate apostolica in contrarium forsan factis/ceterisque con-
trarijs non obstantibus quibuscumque/inuocato si opus fuerit ad
id auxilio/consilio/et fauore brachij secularis. Datum Rome
apud sanctum Petrum sub annulo piscatoris/die. xxij. Aprilis.
AD. cccc. lxxxix. Pontificatus nostri Anno quinto. Ja. picherier.

Eiusdem breue sub annulo piscatoris per
quod precipit sub excommunicationis late
sententie pena omnibus abbatibus/pri-
oribus/monachis et conuersis quod semper
habitum ordinis tam in monasterijs quam ex-
tra/et non alium ferant/reuocando omnes
dispensationes in contrarium quibuscumque
concessas.

*Habitus
ordinis.*

Innocentius papa. viij.

Dilectis filijs Listercij Labilonensi diocesi ac vniuersis alijs
monasteriorum aliorum et locorum quorumlibet Listercien-
sis ordinis abbatibus/prioribus/monachis et conuersis presentibus et futu-
ris. Salutem et apostolicam benedictionem. Cum sicut accepimus
nonnulli ex vobis aliquando habitum licet in ipso ordine vestro per-
maneatis mutare procurent contra constitutiones/et instituta re-
gularia dicti ordinis/non sine magno illius preiudicio et detri-
mento ac etiam scandalo plurimorum. Nos attendentes non esse
equum quod dum in dicto ordine permanetis/alium habitum assu-
matis/vobis per presentes in virtute sancte obedientie et sub ex-
communicationis late sententie pena quam quilibet vestrum con-
tra faciens eo ipso incurrat/et a qua non nisi a Romani pontifice
preterquam in mortis articulo constitutis/absolui possit/districte

ꝑcipiendo mandamus/vt de cetero perpetuis futuris tēpori-
 bus semp habitum dicti ordinis tam in monasterijs ⁊ locis or-
 dinis eiusdē q̄ extra deferre/ ⁊ illum nullatenus/ etiā pretertu
 quorūcunq; priuilegiōrū ⁊ indultōrū vobis ꝑ nos ⁊ sedē apo-
 stolicam aut legatos eiusdē sub quibusuis verborū formis et
 clausulis etiā derogatoriā derogatorijs ⁊ insolitis concessio-
 rum/ que harū serie reuocamus ⁊ annullamus/ac ꝑ nullis ⁊ in-
 fectis haberi volumus/quouismodo mutare ꝑsumatis/ decer-
 nentes exnunc irritū ⁊ inane si secus super his a quocūq; quauis
 auctoritate scienter vel ignoranter cōtigerit attemptari. Non
 obstantib⁹ premissis/ac cōstitutionib⁹ ⁊ ordinationibus apo-
 stolicis ceterisq; cōtrarijs quibuscūq;. Datū Rome apud sanc-
 tūm ꝑetrū Sub annulo piscatoris/die. viij. Augusti. AD. cccc
 lxxxix. Pontificat⁹ nostri Anno quinto.

**Priuilegia amplissima ordini per dñm
 Philippum regē Francie concessa.**

PHILIPPUS

Dei gratia Fran-
 corū rex. Notum
 facimus vniuersis tā ꝑsentibus q̄ futu-
 ris q̄ dilecti ⁊ fidelis nostri abbatis Li-
 stercien⁹ ⁊ coabbatū suorū ipsi⁹ ordinis re-
 gni nostri supplicationib⁹ annuētes/eisdē
 ac ecclesijs seu monasterijs suis duximus
 cōcedēdū q̄ ipsi cōquesta ab eis suarū ec-
 clesiarū nomine facta a tempore retroac-
 to vsq; ad tempus concessionis hmoi in
 feodis retrofeodis ⁊ allodijs nris/ aut subditoꝝ nostroz in q̄-
 tū ad nos spectat/ tenere possint ꝑpetuo absq; coactione vēdē-
 di/ vel extra suā manū ponendi/ vel ꝑstādi nobis finantiā ꝑ
 eisdē. Itē q̄ bona eoz mobilia nō capiētur vel iusticiabunt in
 aliquo casu ꝑ iusticiā secularē. Itē q̄ in casu vbi licite bona ip-
 soꝝ imobilia capi cōtigeret ea cōsumi vel destrui nō liceat /aut